

La segona promoció d'Educadors Socials de la Universitat Ramon Llull escull José M. Mendiluce com a padrí

«La fi de les ideologies no pot ser la fi de les idees i dels compromisos»

José M. Mendiluce

L'eurodiputat José M. Mendiluce, escollit com a padrí de la segona promoció d'Educadors Socials de la Universitat Ramon Llull (secció d'Educació Social, gestionada per la Fundació Pere Tarrés), afirma en l'entrevista concedida a «C.C.» que «la fi de les ideologies no pot ser la fi de les idees i dels compromisos». La trajectòria vital de Mendiluce avala aquesta afirmació seva: si en alguna cosa s'ha distingit aquest eurodiputat ha estat precisament en el compromís i la lluita a favor dels drets humans.

Mendiluce ha sabut desvetllar les consciències i mobilitzar la gent en campanyes de solidaritat com la de Bòsnia. L'eurodiputat creu que «les opcions d'esquerra hauran de revisar-se en els pròxims anys, molt més que les de la dreta. Hauran de revisar sobre què estan parlant i què proposen per al s. XXI, perquè no es pot seguir passejant les barbes de Fidel com a exemple de la joventut del segle que ve».

Entrevista de Gemma Aragall a pàg. 15

L'arquebisbe Ramon Torrella va acompanyar els reis d'Espanya en la seva visita a Tarragona

El seu estat de salut podria haver-lo induït a aquesta decisió

El Dr. Ramon Torrella demana a Roma un bisbe coadjutor

Segons fonts fidedignes, l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella i Cascante, hauria fet pública en una reunió de capellans de l'arxidiòcesi, la seva intenció de demanar a Roma el nomenament d'un bisbe coadjutor que l'ajudi en el seu servei pastoral a l'Església metropolitana i primada de Tarragona.

La possibilitat de comptar amb un bisbe coadjutor, el Dr. Torrella l'hauria vinguda sospesant, d'un temps ençà, amb motiu dels problemes de salut que pateix des de la seva darrera estada a Roma, el passat mes de novembre. D'aquesta manera, monsenyor Torrella veuria alleugerides les seves responsabilitats, atès que alhora és president de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Tot i que no és gaire freqüent, la figura del bisbe coadjutor és contemplada dins de l'ordenament eclesiàstic. En un principi les seves funcions són les pròpies d'un bisbe auxiliar, però el seu nomenament comporta el dret de succeir l'ordinari de la diòcesi. En el cas concret de la seu primada de Tarragona, el possible bisbe coadjutor substituiria Ramon Torrella, en el moment precís o en el termini màxim de dos anys, per raons d'edat de l'actual arquebisbe. Res no obsta perquè aquest bisbe que seria nomenat coadjutor d'una seu arquebisbal tingués ell mateix la dignitat d'arquebisbe.

SUMARI

3

Viatge pastoral del papa Joan Pau II a Alemanya

IV

Quatre referències per orientar els joves, per Luc Van Looy

16

VII Trobada de Barcelona de la Fundació per la Pau i Justícia i Pau

Editorial

Perilla l'estat del benestar

Potser mai no s'havia parlat tant de l'estat del benestar com avui. Se'n parla, però, posant en dubte la seva continuïtat i avisant sobre la possibilitat de la seva fi no llunyana, per exemple pel que fa a les pensions. Es tracta d'avisos que es deixen caure com qui tira la pedra i amaga la mà: els governants, sobretot, ho diuen sense dir-ho i, quan creuen que els hem entès massa, s'apressen a fer desmentiments. Ja és inevitable, tanmateix, un sentiment d'inseguretat que afecta especialment els més febles econòmicament. En especial els d'aquells estats que, com el nostre, són a la cua, en molts aspectes, de la carrera europea cap a un benestar generalitzat. (Les estadístiques posen el percentatge del producte interior brut destinat a fins socials a l'estat espanyol, quatre punts per sota de la mitjana d'Europa).

Les raons que fan preveure una davallada de les prestacions socials són diverses i coincidents. Maastricht ha esdevingut sinònim de mala consciència: hem estirat més el braç que la mànega i, com que aquesta no dóna més de si, ens cal arronsar aquell. També es parla de la inferioritat, a l'hora de

competir al mercat, dels productes dels països socialment més avançats respecte dels qui, amb menys càrregues socials, poden ofertar preus més baixos. Molts economistes invoquen com a raó suprema d'algunes reduccions dels beneficis socials precisament la salvació de l'estat del benestar el qual, altrament, farà fallida...

No és una qüestió simple, evidentment. Menys encara és una qüestió neutra: darrera les xifres hi ha persones. Evitant qualsevol temptació de simplisme i atenent aquesta dimensió humana, voldríem remarcar alguns aspectes que no poden ser pretèrits.

Caldria, en primer lloc, per part dels governants, un capteniment honest—sense electoralismes ni murrieries per l'estil— i sincer—l'engany, aquí, a més d'inadmissible, resultaria contraproduent.

En segon lloc, a l'hora de cercar recursos cal pensar, sobretot, en el frau contributiu. Seria irritant estalviar a costa dels ciutadans honrats i no tocar els qui defrauden.

També cal pensar en el possible retall d'ajudes socials als

sectors que no les necessiten, abans que en el dels sectors amb menys ingressos. Sembla just que, en moments de crisi, l'estat del benestar discrimini els beneficis a favor de la justícia.

En aquesta mateixa línia, no podem oblidar la insolidaritat que palesen les excessives diferències en la participació de la riquesa. No pretenem fer demagògia. Ni ignorar la necessitat del guany com a mecanisme de creixement. Però això és compatible amb una política seriosa de reducció de diferències escandaloses.

Unes paraules recents del cardenal Pironio, amb motiu del trentè aniversari del document conciliar «Gaudium et Spes», ens donen la raó que inspira aquesta reflexió nostra, no tan allunyada com algú podria pensar del terreny de la fe. «Partim, diu Pironio, de la percepció de l'esdeveniment cristià com *salus personarum* (salvació de les persones). Es tracta d'una perspectiva soteriològica, pastoral, missionera, de servei: l'encontre de Crist amb la persona, considerada en la seva totalitat de necessitats metafísiques, de dinamismes ètics, d'interaccions socials, culturals, econòmiques i polítiques».

Tribuna

Al voltant de la fidelitat

Antonieta Mateus i Gorgues

Directora de la «Escola de l'Espai» de la diòcesis de Lleida

Mantenir la confiança és ser conseqüent amb una elecció.

Davant qualsevol desig de canvi, de variació,... quan hom veu cada moment com a provisional i fugisser, sense influència en els actes posteriors, sense transcendència... em plantejo la qüestió de com es viu la fidelitat en el matrimoni, en la família, en el treball, en les amistats. Com la percebim?

Viure un compromís de lleialtat significa haver experimentat, haver volgut crear lligams amb aquella persona o realitat.

Després de la il·lusió inicial, ve la constatació de les limitacions dels altres i pròpies. Hom s'adona de la tendència que tenim a deixar de costat tasques començades, amistats iniciades, relacions consolidades... La complexitat de la nostra vida ens pot arrossegar cap a una certa superficialitat. La velocitat o l'acumulació d'experiències poden conduir-nos a un cert papalloneig perifèric. Sabem acceptar

que quan estem en la persona humana hi ha la imperfecció?

Podem perdre aquella relació amb el «valor que dóna un criteri d'actuació» per fer «a cada moment» el que «ens convingui», sense haver de «donar comptes a ningú». I aquest esquema es pot anar obrint pas en altres camps de la vida deixant com a punt de referència fonamental «el que em sembla». La relació lleial amb l'empresa esdevé

sovint una mera relació laboral, sense auto-exigir-nos massa autenticitat. Amb els amics, què fem quan ens cansem? On queda la constància en la nostra relació amb Déu? I a nivell de relació amb els «casos difícils» de la família?...

En la societat actual no se'ns facilita plantejar-nos el significat de «perseverar». Només aprenem a donar-li valor quan reflexionem sobre què és important i què secundari. I també en plantejar-nos el perquè hom va optar per algú, per alguna causa... I descobrir que són valors pels

quals convé seguir apostant i lluitant.

Es tractarà, per tant, d'un compromís dinàmic, és a dir, caldrà renovar-lo, vetllar-lo, protegir-lo, alimentar-lo. No només té una dimensió de «conservació», sinó de «progrés». Cal anar descobrint noves facetes, deixar-se captivar per aspectes encara no descoberts, aprofundir en altres...

I per als cristians, la fidelitat és sobretot un «do» que cal rebre activament i col·laborar a fer-lo operant. No és en primer lloc un mèrit propi. Ens adonem que de moments i justificacions n'hi ha de tota mena. És una resposta per a la qual se'ns ha capacitat, en tenim la possibilitat. La qual cosa no vol dir pas que no sigui laboriosa. Cal anar-la bastint, a partir dels petits actes que encadenen cada jornada. I per tant «rebre-la cada dia».

La fidelitat només és possible des de l'amor. Estimar l'altre tal com és, ens ajuda a acceptar-lo, més enllà fins i tot, ens porta a voler-lo així. I només qui estima segueix constant, és capaç de comprendre, de lluitar per l'essencial, de refer, de suportar, de créixer en l'amor.

Toquem el misteri, la realitat que ens depassa.

Déu és sempre fidel.

Viure un compromís de lleialtat significa haver experimentat, haver volgut crear lligams amb aquella persona o realitat.

La fidelitat només és possible des de l'amor. Estimar l'altre tal com és, ens ajuda a acceptar-lo, més enllà fins i tot, ens porta a voler-lo així. I només qui estima segueix constant, és capaç de comprendre, de lluitar per l'essencial, de refer, de suportar, de créixer en l'amor.

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, Marta Puyol, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publigraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.,
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marçel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Viñals i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

**Tercer viatge pastoral del papa Joan Pau II a Alemanya
(22-23 de juny)**

«On la veritat de Déu no és respectada es lesiona també la dignitat de l'home»

BERLÍN.— Els dies 22-23 de juny, dissabte i diumenge, el papa Joan Pau II en la seva visita pastoral a Alemanya, va celebrar una missa a l'aire lliure davant de 70.000 persones, va mantenir trobades amb la jerarquia protestant i amb la comunitat jueva, una entrevista amb el canceller Helmut Kohl i va finalitzar el seu viatge amb un acte en la mítica porta de Brandenburg, símbol de l'antic teló d'acer i testimoni dels grans totalitarismes d'aquest segle.

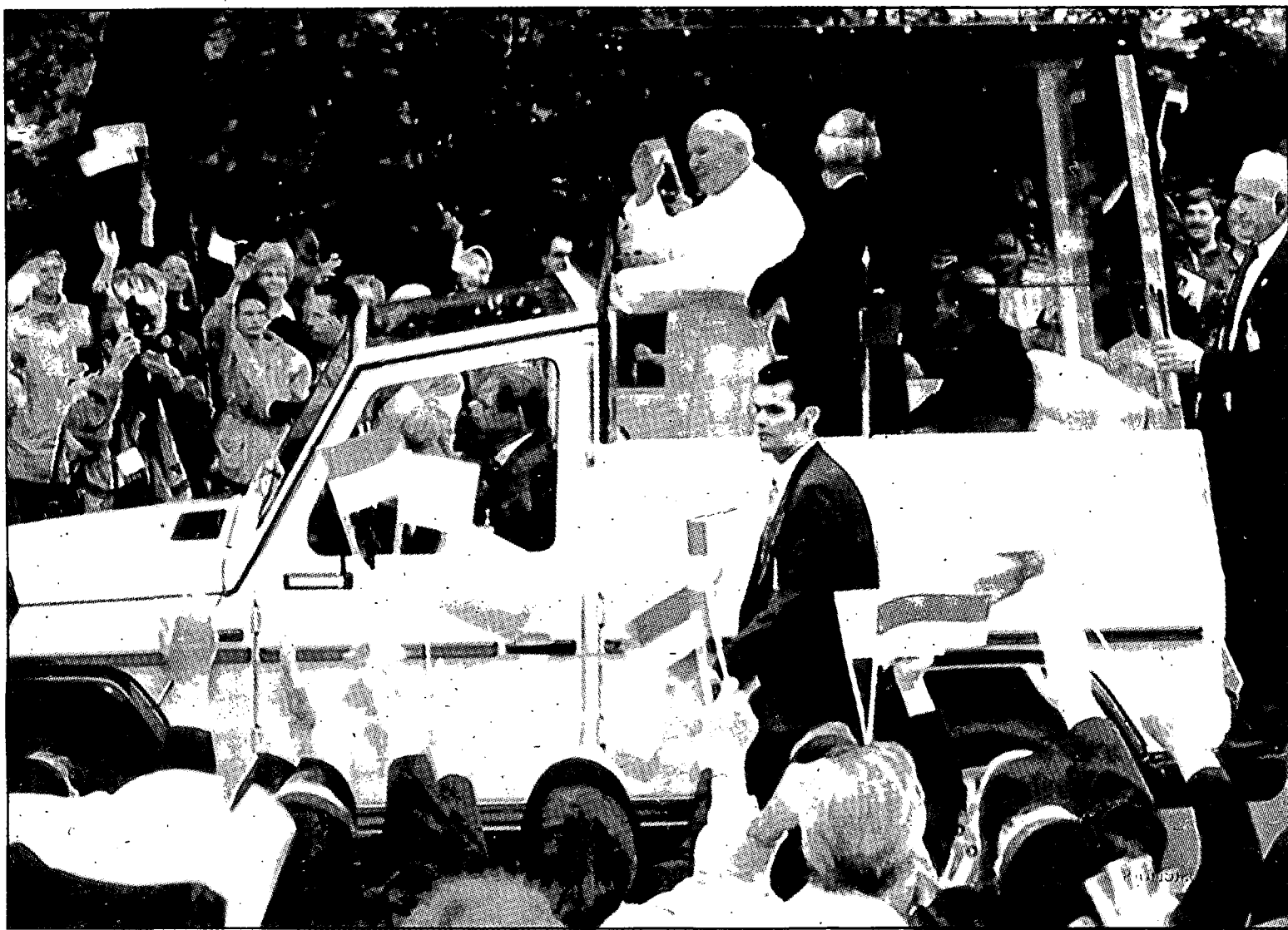
C.C.

El viatge papal de dos dies, la tercera visita a Alemanya i primera després de la caiguda del mur de Berlín, es va iniciar el divendres a la tarda a Paderborn, amb una informació coberta per més de dos mil periodistes. Gairebé set anys després de la caiguda del mur de Berlín, l'any 1989, el viatge del papa a Alemanya cobra una transcendència formidable, en un moment en què, com ell mateix ha afirmat recentment, la vella Europa viu tenellada entre l'angoixa i la desconfiança, sense horitzons clars.

PADERBON: JOAN PAU II CELEBRA L'EUCARISTIA DAVANT 70.000 FIDELS

El cel encapotat, el plovisqueig intermitent i una desapaçible temperatura impròpia de l'estiu no soscavaren l'ànim de les 70.000 persones vingudes de tota Alemanya que assistiren a Paderborn, a l'aeròdrom de Senne, a la missa a l'aire lliure oficiada pel Papa. Gairebé mitja hora va invertir el «papamòbil», amb les dues finestres laterals obertes, per recórrer tots els passadissos oberts entre la multitud. De lluny, el vehicle papal semblava una urna flotant que lliscava d'una banda a l'altra sacsejada per un mar de mans i de banderes.

«Sí a Déu. Sí a la Creu. Sí al papa Joan Pau II», deia l'enorme

Joan Pau II amb en «Papa-mòbil», a la seva arribada a Paderborn, iniciant la visita pastoral de dos dies a Alemanya

pancarta desplegada per un grup de fidels. En la seva homilia, el Pontífex no va defraudar. Insistí que l'amor i la vida són fonament de la família cristiana. En el tema del celibat, el seu missatge va ser meridianament clar: «No us deixeu convèncer que la vida en celibat del sacerdots és quelcom superat. Com pot estar superat el qui pren com a exemple a Crist? Només trobarem la unitat amb Crist si seguim l'exemple de la seva vida», va manifestar.

Referint-se a la nova realitat sorgida després de la caiguda del comunisme, el Papa va advertir que «no ha de sorgir un món dominat per la ideologia capitalista radical», per l'individualisme a ultrança, i va exhortar als països rics a «aprendre a compartir».

El Sant Pare va citar diverses vegades el lema de la seva visita a Alemanya, «Units en l'esperança», i va instar als catòlics a afrontar amb alegria i coratge l'arribada del tercer mil·lenni.

«No tingueu por sobre el futur del cristianisme i de l'Església, va emfatitzar. En acabar digué somrient: «El blau i el negre, digué referint-se als núvols i al cel, han estat lluitant. Al final, lloat sigui el Senyor, el negre no ha triomfat i no ha plogut».

Rehabilitació de Luter

A la tarda, a la catedral de Paderborn, tingué lloc una cerimònia ecumènica esperada amb gran expectació pels protestants, que aquest any celebren el 450 aniversari de la mort de Martí Luter, el pare de la Reforma.

El Papa va tractar a Luter amb gran respecte i va llançar un clar missatge conciliador. «Amb la perspectiva del temps és possible comprendre millor ara la persona i l'obra de Luter i ser justos amb ell», digué. Va reconèixer que la divisió de l'Església es va deure a «molts

motius», entre els quals els errors comesos per l'Església catòlica, la conjunció d'interessos polítics i econòmics i la mateixa passió de Luter que el va fer anar més enllà del que desitjava en un principi. «Tots vam tenir la culpa», va concloure el Papa.

Va acudir a rebre el Papa el president federal, Roman Herzog, bàvar però protestant, qui va agrair a Joan Pau II el seu paper decisiu en el desmoronament del comunisme i la unificació alemanya. «Desitjaria expressar-li —va assenyalar Herzog— el meu sincer agraiement pel que ha fet per provocar la caiguda del teló d'acer. Va ser gràcies a vostè que el moviment alliberador a Europa oriental va rebre aquest suport».

A la mateixa tarda del dissabte va tenir una trobada amb el «Grup de treball de les Esglésies cristianes» i amb els membres de la Conferència episcopal alemanya en el «Col·legium Leoninum» amb sengles discursos.

BERLÍN: BEATIFICACIÓ DE DUES VÍCTIMES DEL NAZISME

Sota la porta de Brandenburg, testimoni dels grans totalitarismes d'aquest segle i símbol de la divisió d'Europa durant la guerra freda, el Papa va fer una encesa

(Continua a pàg. 5)

COMPREM CASES O SOLARS

a Barcelona o rodalies.
No importa estat.
De part. a part.
Solvència.

Sr. Josep

Tels. 215 22 29
215 21 07

Sorteig Tradicional 1996

NÚMEROS PREMIATS

1r premi: Un cotxe PEUGEOT
 106 kit - 3 portes

78.056

2n premi: Equip informàtic complet, Pc
 Pentium, 8Mb memòria RAM i 540 al
 disc dur, teclat i mouse, monitor color,
 impressora d'injecció de tinta.

58.143

3r premi: Els tres Reis d'Orient de
 producció artesanal,
 (pessebre de mida gran).

65.078

Àlbums Disney:

42.077

42.635

56.966

51.065

64.241

27.315

27.149

25.227

11.174

68.267

Premi portada: 0433

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes de juliol les
 nostres oficines romandran
 obertes només de 8 a 2 del
 matí

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
 DE CATALUNYA CRISTIANA
 us desitja que passeu un
 bon estiu

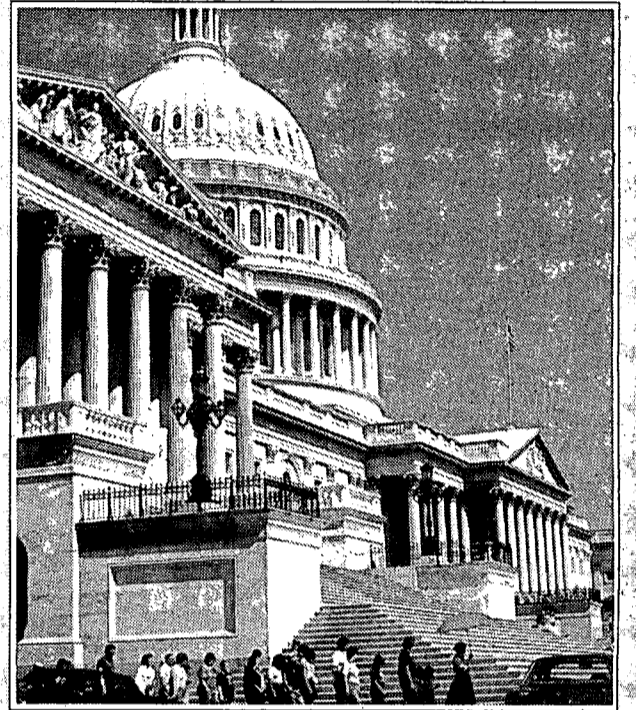
Pelegrinatges i viatges

Els Amics de Catalunya Cristiana
 us proposen d'anar:

Del 3 al 15 d'agost

ESTATS UNITS i CANADÀ

- Costa est
- «Si voleu conèixer Nova York... És una ciutat de grans contrastos!»
- «Quebec, Toronto, Montreal, Otawa... i la policia muntada del Canadà»

Capitol de Washington

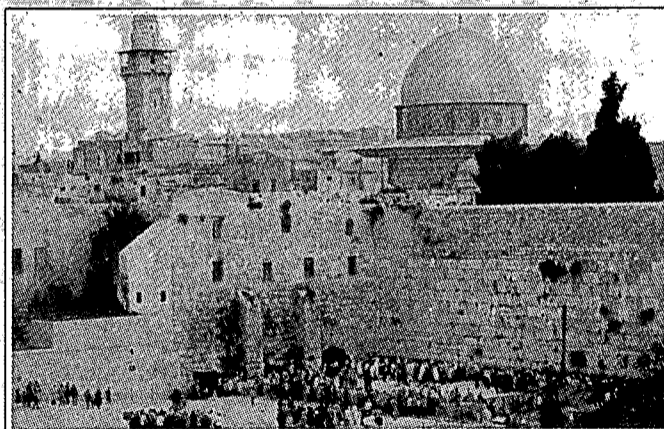
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

50è PELEGRINATGE A TERRA SANTA

De l'1 al 8 d'agost

Són ja 50 els nostres pelegrinatges seguint la
 tradició heretada dels Monjos de Montserrat i la
 seva Escola Bíblica: ser «Pelegrins de la Paraula»

VENIU A CELEBRAR-HO!

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

Països i antigues
 Esglésies del Nord
 d'Àfrica

VENIU A CONÈIXER MÓN I A FER-HO CRISTIANAMENT I EN CATALÀ

DEMANEU INFORMACIÓ

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
 AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
 Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A 08010 BARCELONA
 Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

(Ve de la pàg. 3)

defensa del dret a la llibertat i l'autodeterminació dels pobles. «La llibertat no és un xec en blanc, sinó que ha d'estar acompanyada de solidaritat, de sacrificis i de la veritat que emana de Crist».

Després d'una visita de cortesia al president de la República Federal, va tenir lloc una celebració eucarística dins de la qual va tenir lloc la beatificació dels servents de Déu Bernhard Lichtenberg i Karl Leisner en el «Olympiadsion». Més de 100.000 persones van assistir a l'acte. El Sant Pare digué en la seva homilia que «el terrible sistema totalitari nazi procurava, amb una amplitud sense precedents, la mort d'aquells que no se sotmetien al sistema i d'aquesta manera se cercava sotmetre les ànimes». Era una clara al·lusió als dos nous beats.

El Pontífex va insistir que l'exercici de la llibertat mai no s'ha de separar del respecte dels valors morals i, en referència a l'avortament i l'eutanàsia, va posar èmfasi en la «dignitat inviolable de cada ésser humà, des del primer moment de la seva existència terrenal fins al seu últim sospir». El Papa va recalcar especialment aquesta frase: «La humanitat està cridada a la llibertat. I a tots els que m'escolteu, us anuncio: la plenitud i la perfecció de la llibertat té un nom: Jesucrist».

La jornada va ser esgotadora per al Papa, qui malgrat a les seves mans tremoloses, el seu caminar dificultós i la seva dèbil veu, oferia un aspecte saludable.

Joan Pau II va obviar en el seu discurs un fragment sobre la resistència de l'Església catòlica davant el nazisme. El paràgraf figurava en el text distribuït a la premsa, però després no el va llegir. El text silenciava deia el següent: «Aquells que no es limiten a les polèmiques barates sa-

«Vostè ha contribuït a realitzar la reunificació d'Alemanya», va dir el canceller Helmut Kohl al Sant Pare

«A vostès que estan aquí presents —afegí—, al poble alemany, a Europa que també està cridada a la unitat i a la llibertat, a totes les persones de bona voluntat. Tant de bo que aquesta crida arribi a aquells pobles als quals els es negat el dret a l'autodeterminació, i a aquells pobles, que són molts, en els quals no hi ha les llibertats bàsiques de les persones, la llibertat de religió i creença, la llibertat política».

«La porta de Brandenburg —afegí— ha vist passar dues dictadures. Als dèspotes nacionalsocialistes els va servir d'escenari monumental per a les seves parades i desfila-

des cridaneres. Sota els tirans comunistes, la porta de Brandenburg va ser tapiada. Aquesta porta tancada ha estat el símbol de la separació. Per això, quan es va tornar a obrir, es va convertir en un símbol de la unitat. Per consegüent, es pot dir que la porta s'ha convertit en la porta de la llibertat».

«La llibertat no significa fer el que volem», va afegir el Sant Pare. «La llibertat està en perill on es coacciona l'ésser humà o on no hi ha gent que vulgui intervenir gratuïtament a favor dels seus proïmes».

En el seu discurs de resposta al Pontífex, el canceller Helmut Kohl li va donar les gràcies per la seva lluita contra el comunisme. «Els alemanys us devem molt», va afirmar, per afegir: «Vostè ha tingut un paper decisiu en la desaparició de la ideologia totalitària i enemiga de la Fe que ha causat la divisió del nostre continent, del nostre país i d'aquesta ciutat. Vostè ha contribuït a realitzar la reunificació d'Alemanya».

Retorn a Roma

Després de l'acte a la Porta de Brandenburg, el Papa es va traslladar directament a Roma, després d'unes jornades esgotadores per a qualsevol i que ho ha de ser més per a una persona de 76 anys.

ben molt bé què pensava Pius XII sobre el nacionalsocialisme i tot el que va fer per ajudar a les innombrables víctimes d'aquest règim».

Davant la sorprenent ommissió ningú ni sabia què pensar, tot i que Joaquim Navarro Valls, assegurava que la versió que val es l'escrita.

A la missa hi va assistir gran nombre de personalitats polítiques i socials, començant pel president Herzog i el canceller Kohl i continuant pel president dels socialdemòcrates Oskar Lafontaine.

En el seu atapeït programa, el Papa es va reunir també amb el Consell Central dels Jueus Alemanys, un important organ d'opinió encara que els jueus que avui

vivuen a la RFA siguin més d'unes decenes de milers de persones. El seu president, Ignatz Bubis, va assegurar que en la conversa no es tractava d'entrar en punts històrics.

Davant la porta de Brandenburg

El seu últim acte, el més polític, va tenir lloc a la Porta de Brandenburg. Allí després de creuar junt amb Helmut Kohl, el que va ser símbol de divisió a Europa i d'opressió estalinista per a la meitat d'ella, el Papa digué que «en aquest lloc tan carregat d'història em sento obligat a realitzar una urgent crida de suport a la llibertat».

Notícies contraposades

■ Anunci d'un Sínode de bisbes dedicat a Europa

Sa Santedat el Papa va anunciar a Alemanya la celebració d'un Sínode de Bisbes dedicat a Europa. La finalitat segons les paraules de Joan Pau II seria estimular i regenerar l'espiritualitat europea, en preparació del Jubileu del 2000, amb una decisiva crida a la reconstrucció moral i social.

■ Protestes contra la presència del Papa

Diversos grups del Berlín contestatari —feministes radicals, lesbianes, homosexuals, anarquistes— es rebel·laren contra la presència de Joan Pau II i organitzaren accions de protesta de to carnavalesc.

Per una banda, els catòlics crítics havien convocat una missa ecumènica a l'Església de Santa Maria, la més antiga de Berlín i ara temple protestant, coincidint amb l'acte del Papa a Estadi Olímpic.

Els manifestants de grups protestataris, 2.500 segons la policia i 5.000 segons els organitzadors de l'acte, no van poder marxar fins a la Porta de Brandenburg, i s'hagueren de conformar amb protestar a un quilòmetre de distància del monument. La coincidència de les manifestacions amb l'emissió de la trobada de l'Eurocopa de futbol entre les seleccions d'Alemanya i Croàcia va limitar l'assistència de persones a la marxa, que va concloure davant el desig de molts participants de veure, almenys, el final del partit. (C.C.)

ESCOLA SUPERIOR D'HOSTALERIA I TURISME SANT IGNASI

Gestió d'Empreses Turístiques i de Restauració
Títol oficial, Diplomatura Universitària,
Diploma del Centre
de la Generalitat de Catalunya

Diplomatura en Turisme
Títol oficial, Diplomatura Universitària,
Diploma del Centre

Diploma Europeu en Gestió Hotelera
Diplomes, EURHODIP,
del Centre i de la Generalitat de Catalunya

Hostaleria

Títol oficial, Diploma del Centre
de la Generalitat de Catalunya

Activitats Socioculturals (Oci i Turisme)

Títol oficial, Tècnic Especialista

Leisure & Animation

Diploma del Centre
de la Generalitat de Catalunya

DEPARTAMENT ESCOLA-EMPRESA
BORSA DE TREBALL
PROJECCIÓ PROFESSIONAL
PROGRAMES EUROPEUS
INTERCANVIS INTERNACIONALS

Carrasco i Formiguera 32
08017 Barcelona
Tel. 203 9016 • Fax 280 1346

Internacional

Al santuari de Fàtima com a preparació del Jubileu del Tercer Mil·lenni

Més de mil sacerdots d'arreu del món aplegats en un recés internacional

FÀTIMA (Portugal) - El proppassat 20 de juny acabà a Fàtima el I Encontre Internacional per a sacerdots promogut per la Congregació per al Clergat com a inici de les preparacions pel Jubileu del 2000, amb una concelebració eucarística durant la qual els sacerdots renovaren les seves promeses i es consagraren al Cor Immaculat de Maria. Els més de mil sacerdots d'arreu del món, aplegats als peus de Nostra Senyora de Fàtima, es comprometeren en la nova evangelització de cara al tercer mil·lenni, segons expressa el comunicat final de la reunió.

C.C.

No fou només un gran recés espiritual de massa —1.200 preveres vinguts d'arreu del món— pel que és la primera trobada internacional en la història del clergat: és també la primera etapa d'un gran pelegrinatge sacerdotal en resposta a la crida del Papa per a una adequada preparació dels sacerdots per al Jubileu del tercer mil·lenni.

Des de Fàtima i des d'ara al 2000 aquest pelegrinatge ideal arribarà durant el 1997 al santuari marià de Yamoussoukro, a la Costa d'Ivori, al de Guadalupe, a Mèxic l'any 1998, i a Jerusalem —terra nadiua del sacerdoti— l'any 1999; per arribar finalment a Roma l'any 2000. En un missatge als preveres participants en aquesta trobada, que s'acaba d'obrir, Joan Pau II va parlar de la

necessitat d'«afavorir una sempre més convençuda, fervent i efectiva comunió entre els sacerdots». I heus ací un primer exemple concret de comunió: es confessaren els uns als altres de manera fraterna durant la celebració del sagrament de la reconciliació. Fou exemplar aquesta mútua disponibilitat a la penitència i al perdó.

Què han vingut a fer aquests 2.000 preveres a Fàtima? Entre ells, quatre de Rússia, nou de Rwanda, sis de Taiwan i després una mica de cada continent. Algun festejava el seu 50è aniversari de l'ordenació, altres el seu primer pas en el propi sacerdoti. Cal destacar la presència d'alguns autèntics confessors de la fe. Per exemple, el cardenal Casimiro Swiatek, de Minsk, Bielorússia, que després d'haver estat rector durant 37 anys, en va passar altres tretze de dur captiveri a Sibèria

(nou en total aïllament); el cardenal Korec, primat d'Eslovàquia i bisbe de Nitra, que en un llibre (*La nit dels bàrbars*) ha explicat les seves presons i les seves tortures sota el comunisme; monsenyor Nguyen Van Thuan, vietnamita, que ha patit llargament per la fe; i el jesuïta albanès Anton Luli, de 86 anys, amb la meitat de la seva vida passada a les presons d'Hoxa. Tots aquests testimonis i confessors de

la fe comentaren a cada desena del Rosari com varen viure el seu sacerdoti en plena persecució.

El tema de fons del recés consistí, en el fons, en redescobrir plegats la identitat del sacerdot, i viure en comunió l'espiritualitat específica del sacerdoti, intercanviant experiències i impressions.

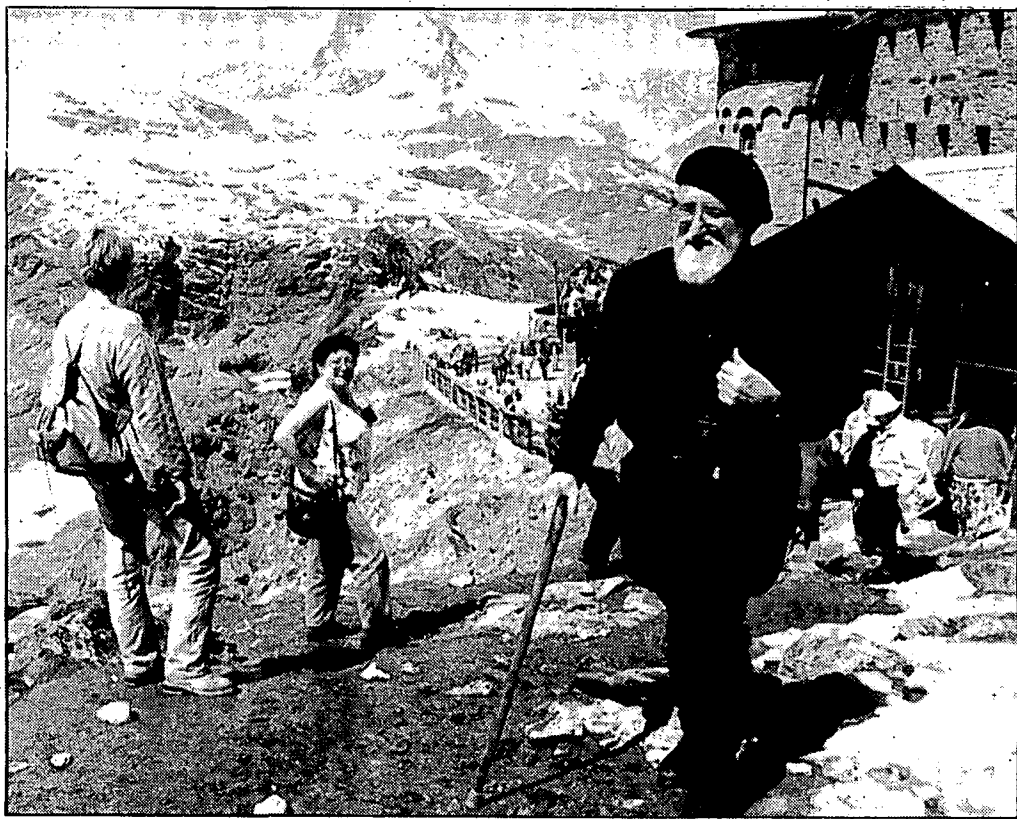
Va parlar-ne el Papa en el seu missatge: «La Verge representa el primer model sacerdotal. Per al

sacerdot el do del cor s'expressa en el celibat. Com oblidar que la virginitat de Maria ha precedit la virginitat de Crist?». «Som homes indeleblement marcats—va afegir el cardenal Ribeiro, Patriarca de Lisboa— amb el segell de l'Esperit Sant en una radicalitat que afecta totes les dimensions del nostre ésser i del nostre obrar».

I també, finalment, entre tantes veus importants, aquella senzillíssima de la germana Maria Llúcia, única sobrevivent dels vidents de Fàtima: «Estiguem tots units, petita hòstia consagrada sobre l'altar, per Crist oferta al Pare per la redempció del món», va escriure des del monestir de Coimbra amb la seva tremolosa caligrafia de nonagenària.

L'arquebisbe, Crescenzo Sepe, secretari de la Congregació, va clausurar la trobada dient: «Partim d'aquest cenacle de gràcia que és Fàtima, enriquits pels dons que l'Esperit no ha deixat d'atorgar a tots els que l'han escoltat. Estic segur que després d'aquests dies tornarem a les nostres activitats pastorals més motivats i compromesos per realitzar la nostra santificació».

L'ABBÉ PIERRE AL PARADÍS DELS CIMS.— «En els cims jo estic en el paradís», ha manifestat l'abbé Pierre. Invitat pels Emaús de Suïssa, s'ha instal·lat per tres setmanes a la regió de Zermatt on reposa i medita. Als 84 anys, amb aparença de bandoler, ha pujat a 3.300 metres, al massís de Cervin, per beneficiar-se de la calma absoluta i restar lluny després de la polèmica de la qual fou objecte. A finals de mes, l'abbé Pierre tornarà a viure al monestir de Pàdua (Itàlia), on ha decidit retirar-se.

POLÒNIA

Doctorat «Honoris Causa» a Chiara Lubich

LUBLIN.— El 19 de juny fou lliurat a Chiara Lubich, fundadora del Moviment dels Focolars, el doctorat «Honoris causa» en sociologia.

El 4 de novembre es va reunir el claustre de la Universitat Catòlica de Lublin, Polònia, i va votar per unanimitat la proposta del professor Adam Biela de conferir-li el doctorat «honoris causa» en ciències socials.

Les motivacions són les següents: espiritualitat de la unitat, acompanyada d'una actuació concreta per encarnar-la; desenvolupament del Moviment dels Focolars; Economia de Comunió; formació del cristià en una manera de pensar i actuar ecumènica.; formació del cristià per ser un ciutadà del món. (C.N.)

Onze bisbes escriuen el llibre «Los diez mandamientos»

Espanya

Després de l'acte de presentació del llibre

MADRID.— La passada setmana es va presentar el llibre *Los Diez Mandamientos* per la editorial Planeta, en la seva col·lecció Testimoni.

K.M.

Onze bisbes espanyols han escrit aquest text, un per manament més el epílog, que resumeix en el precepte de l'amor tota la riquesa d'aquest decàleg. És la primera vegada que un grup de bisbes es reuneixen per escriure un llibre d'aquestes característiques.

En la presentació, el cardenal Suquia va afirmar que «el manament que més es conculca és el de l'amor, entès com ensenya Jesús: amor a Déu i amor al proïsme.

L'amor és el més natural que pot fer l'home, ja que sempre té necessitat d'estimar». Suquia va recordar que l'actual Pontífex, en la seva encíclica *Dives in misericordia*, diu que «la violència procedeix de què el cor de l'home està lluny d'amor a l'home i de l'amor a Déu. El respecte és una primera part de l'amor. En la societat actual manca el respecte mínim a l'home, sense el qual no hi ha veritable amor».

En aquest sentit el bisbe de Valladolid, Delicado Baeza va dir que «en la nostra societat hem assolit tolerància en alguns aspectes i a això ens ha ajudat la Constitució. Però unes llibertats no educades i amb manca d'arrelament en els valors morals, porta una sèrie de violències contínues. La nostra societat necessita una

regeneració moral».

Ambdós parlaren sobre la valoració i vivència que avui es fa del sisè manament. «El món sempre ha posat en primer lloc el sexe. No crec —afirmà el cardenal Suquia— que l'Església hagi retrocedit en el tema de la castidat, però sí és veritat que s'ha produït, a nivell social, certs buits que l'Església s'ha vist forçada a intentar omplir per defensar el veritable valor de la sexualitat davant els que defensen el plaer pel plaer».

En aquest llibre, els deu manaments es presenten com un camí que Déu assenyalava a l'home perquè sigui autènticament feliç. Unes directrius de vida que estan gravades per Déu en el cor de tot ésser humà i, per això mateix, continuen sent de plena actualitat.

Una nova ONG per ajudar el Tercer Món

BILBAO.— Els Agustins espanyols han fundat una Organització No Governamental per ajudar concretament la tasca de desenvolupament que realitzen a Iquitos (Perú) i Tanzània. Per aquest motiu l'ONG s'ha denominat Iquitanz.

Iquitanz ha nascut a Bilbao i té com a objectius ajudar a prendre consciència de la realitat del Tercer Món i col·laborar en el desenvolupament econòmic i social d'Iquitos (Perú) i Mahanje (Tanzània), missions encomenades entre d'altres als Agustins espanyols. Iquitanz vol en les esmentades missions incrementar i promoure l'educació i la cultura dels nens, joves i adults i potenciar programes d'higiene sanitària per millorar la qualitat de vida de tots els seus habitants.

Durant el seu primer any d'existència ha aconseguit reunir cinc milions de pessetes dels quals ha pogut enviar a Tanzània 1.500.000, per a 22 beques d'estudi i arranjament d'edificis, i a Iquitos més de tres milions per a l'ampliació d'edificis, la compra d'una emissora de FM i capacitació de camperols.

L'ONG agustiniana Iquitanz té la seva seu a Barrio Laureta, número, 35. Districte Postal 48150 Loiu (Biscaia). A més a més, han creat una revista, de quatre pàgines i a tot color, per informar de les seves activitats i projectes. El primer número va sortir el mes de juny d'aquest any. (SIC)

Nou equip de «Buenos Días nos dé Dios»

MADRID.— A partir d'aquest mes de juliol comença el nou equip del programa «Buenos Días nos dé Dios», que es responsabilitza fins el desembre de 1996.

Aquest espai s'emeta fins a RNE tots els dies de la setmana a les 6.05 del matí.

L'equip està format per quatre persones, que es rellevaran per setmanes per dur als oients un breu comentari religiós: són el passionista José Fernández del Cacho, el salesià Eusebio Moreno; Alvaro Ruiz Langa i Rosario Marmol, col·laboradora de Mans Unides.

Els temes seran variats i d'actualitat, tenint en compte els temps especials com Advent i Nadal, o alguns dies senyalats com el Domund, Jornada Mundial de la Pau o altres temes de l'Església catòlica per començar el dia amb una reflexió positiva. (SIC)

La diòcesi de Bilbao informa sobre les seves inversions econòmiques

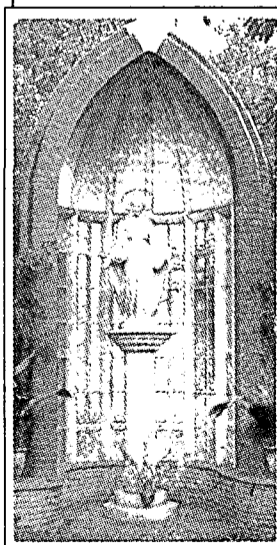
BILBAO.— L'any 1995 les despeses i inversions assoleixen en la diòcesi els 3.500 milions de pessetes. Els fidels biscaïns aporten 1.875 milions, xifra lleugerament superior a l'any passat. Aquestes són algunes dades de la Jornada denominada «Els comptes clars» que va celebrar la diòcesi de Bilbao dedicada a informar pormenoritzant els cristians dels ingressos i les despeses de l'economia diocesana, amb l'objectiu de mostrar una total transparència de la gestió econòmica.

Dels 1.875 milions donats pels fidels, prop de 800 milions de ptes s'han destinat als més necessitats (Càritas, Projecte Home, Tercer Món...) encara que el total d'allò destinat ha estat més de 1000 milions. La resta s'ha utilitzat en el manteniment de la pròpia Església i de l'acció pastoral. De cada 100 pessetes, 42 estan destinades a fins de caràcter social i missioner, i 58 a objectius pastorals i de manteniment de l'Església diocesana.

A través d'aquesta jornada els diocesans de Bilbao també tenen notícia que les seves 300 parròquies i serveis pastorals són atesos per prop de 425 agents de pastoral, sacerdots, religiosos i laics i laiques alliberats, el que suposa més de 900 milions de pessetes. En aquest mateix capítol s'inclouen els més de 180 sacerdots jubilats que reben el mateix sou que els seus companys en actiu, ja que l'economia diocesana complementa la seva pensió de jubilació.

Una altra dada que s'ha fet pública és la xifra de 562 milions de pessetes que l'Administració diocesana ha invertit durant l'any passat a mantenir aquells temples i locals necessitats d'arranjament.

Per últim destacar que la diòcesi de Bilbao té previst per a l'any 2000 el coeficient d'autofinançament sigui del 87,50 per cent. Aquest és un dels principals objectius del segon pla econòmic de la diòcesi que acaba de començar. (SIC)

EXERCICIS ESPIRITUALS

JULIOL: Noies. Del 15 al 20. P. Cura i Lluvià, CP.CR.
Homes. Del 22 al 27. P. Cura i Lluvià, CP.CR.

AGOST: Homes. Del 26 al 31. P. Cura i Lluvià, CP.CR.

NOVEMBRE: Homes. Del 4 al 9. P. Sospedra i Buyé, CP.CR.

DESEMBRE: Homes. Del 26 al 31. P. Pereda, CP.CR.

Totes les tandes comencen i acaben a les 19 hores.
HOMES. És a dir, des dels 17 anys.

Casa de Nostra Senyora de Montserrat
Plaça de la Font del Lleó, 21
08140 Caldes de Montbui
Tel. (93) 865 44 96

Ho ha motivat el fet que Mons. Ramon Malla ha encarregat un estudi sociològic

Lleida

Polèmica sobre la possible modificació dels límits diocesans de Lleida

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Ramon Malla i Call, ha encarregat un estudi sociològic amb la finalitat de saber què pensen els fidels catòlics de les possibles zones afectades per l'ampliació dels límits de la diòcesi de Lleida. Aquestes comarques són les més pròximes a la capital del Segrià, com el Pla d'Urgell i les Garrigues, i en concret localitats com Balaguer (diòcesi d'Urgell) i Mollerussa i Tàrrrega (diòcesi de Solsona). Monsenyor Malla insisteix que «no vull molestar ni als bisbes ni als fidels catòlics», tanmateix aquesta iniciativa no ha estat ben rebuda ni per l'Urgell ni per Solsona, els quals posen en qüestió la necessitat de remodelar els límits diocesans.

Núria Oriol i Palarea

És oportú plantejar-se una possible remodelació de les demarcacions de les diòcesis catalanes?. Segons el bisbe de Lleida, Ramon Malla, sí, perquè «es tracta de trobar les millors solucions pastorals per a les comunitats afectades» i evitar que en aquesta qüestió es procedeixi sense tenir en compte el parer dels seglars, seguint solament les indicacions dels clergues o reduint-la a un aspecte purament administratiu. L'objectiu és procedir, amb coneixement de causa, a aquesta redefinició del territori lleidetà.

Recordem que el 15 de juny de l'any passat el Vaticà va aprovar la segregació de les parròquies d'Aragó de l'obispat de Lleida. El decret papal establí que aquesta incorporació s'havia de realitzar en dues fases: En la primera —que ja va tenir lloc— es van integrar a la diòcesi de Barbastro-Monzón totes les parròquies aragoneses del Cinca Medio (Monzón) i de la Ribagorça (Roda de Isàberna, Benabarre-Aren); en la segona —que s'efectuarà el 15 de juny de 1998— seran les parròquies de les comarques de la Litera i del Bajo Cinca. En realitat, això suposa la desmembració

de gairebé la meitat de la diòcesi lleidetana. El document del Vaticà concluïa indicant que mentre s'està completant la secessió «el territori de la diòcesi de Lleida pugui ser adequadament definit». I segons el bisbe Ramon Malla això és el que pretén amb aquesta iniciativa, que li compet directament amb ell i no al Vaticà. Però compet a la Santa Seu prendre la decisió de modificar o no els límits diocesans.

Un rebuig contundent

El bisbat d'Urgell, que és un dels directament afectats per l'estudi sociològic juntament amb el de Solsona, ha emés un comunicat, després de la reunió del Concili Presbiteral, presidit pel bisbe Joan Martí i Alanís, en què manifesta amb rotunditat, tal com va fer ja el 16 d'octubre de 1995, que «tal iniciativa ens sembla poc adient i inoportuna», tenint en compte que «en el Concili Provincial Tarraconense acabem de tractar el tema de *La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres esglésies*». La nota expressa que «un estudi sociològic com aquest, fet entre fidels de les nostres parròquies, el considerem una intrusió. En tot cas, no l'hauri-

El bisbe de Lleida, Ramon Malla, vol saber què pensen els fidels catòlics sobre una possible ampliació del bisbat

en de fer gent de fora sinó nosaltres mateixos, que som els responsables de la vida espiritual de la nostra gent. I sempre després d'una informació suficient als possibles afectats. «L'adequada definició del Bisbat de Lleida» que es pretén realitzar abans del 1998, hauria de ser pactada en el si de la Conferència Episcopal Tarraco-

nense, i mai no hauria de ser en detriment del bisbat d'Urgell que ja ara és molt més pobre, demogràficament, i ho seguirà essent, àdhuc després que Lleida perdi les altres parròquies de l'Aragó».

Per la seva part, la diòcesi de Solsona, que és la que té menys població de totes les diòcesis catalanes, es mostra reservada davant la realització d'aquest estudi sociològic. En un primer moment, el bisbe de Solsona, Antoni Deig, va comunicar a *Catalunya Cristiana* que es tractava «d'un assumpte pastoral i que abans d'expressar-me en un sentit o un altre hauria de saber de quina manera es pensa realitzar aquesta enquesta i encara no n'hem parlat».

Posteriorment, amb motiu de les jornades sacerdotals que van tenir lloc al Seminari de Solsona del 25 al 27 de juny, els preveres assistents —gairebé tots els de la diòcesi—, presidits pel bisbe Antoni Deig, van emetre una nota de premsa en la qual afirmaven que estaven «preocupats per les notícies aparegudes en diversos mitjans de comunicació sobre possibles mutilacions del seu bisbat» i manifesten «unànimament que defensen la integritat actual de la diòcesi de Solsona i s'oposen enèrgicament a qualsevol intent de desmembració». En el mes de juny de l'any passat el «Full Parroquial» de Mollerussa va publicar un comentari editorial titulat «Passar a Lleida? No, gràcies», en la qual afirmava que els feligresos del Pla d'Urgell no volen deixar de dependre del bisbat solsoní.

El bisbe de Lleida, ha tancat les seves declaracions expressant que «Es tracta de realitzar un estudi rigorós, científic i saber el que pensen els catòlics de les zones més pròximes a Lleida. Estem decidits, a no donar cap pas sense estar segurs de què és raonable, i sols es farà una proposta a la Santa Seu després d'haver escoltat totes les instàncies i persones interessades».

Si es tirés endavant una modificació dels límits diocesans de les diòcesis catalanes, aquesta iniciativa hauria de ser estudiada en profunditat i passarien anys abans no es duqués a terme de forma efectiva.

BARCELONA

Trobada dels representants catalans als Col·loquis Europeus de parròquies

SANT ANDREU DE LLAVANERES.— El primer cap de setmana de juliol té lloc a la Llar Marista Champanyat la trobada dels representants catalans als Col·loquis Europeus de parròquies, preparada per la Delegació de Catalunya. El primer col·loqui va ser l'any 1995 a Praga (Xèquia) i el proper serà l'any vinent a la ciutat italiana d'Udine. La Trobada del 5 al 7 de juliol és per preparar aquest col·loqui de l'any vinent que tindrà per tema central *Catecumenat i Catequesi*.

A Txèquia es van aplegar 350 representants de diferents països europeus. Amb mitjans senzills, però amb un gran esperit d'acolliment, els amfitrions xecs van realitzar un gran esforç per rebre l'alt nombre d'assistents i coordinar les diferents sensibilitats presents. (C.C.)

TARRAGONA

A partir del curs vinent

Entren en funcionament els estudis superiors de Teologia

TARRAGONA.— El proper curs 96/97 entrarà en funcionament l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós, fins ara anomenat Institut de Teologia de l'Arquebisbat de Tarragona, i que s'ubicarà al Seminari Pontifici. Aquesta reconversió del centre permetrà que a partir d'ara les matèries que s'hi imparteixin tinguin el grau d'ensenyament superior i els títols seran reconeguts per l'Estat. La diplomatura tindrà una durada mínima de tres anys i la llicenciatura, dos anys més.

Gràcies al conveni que va establir l'Arquebisbat de Tarragona amb la Rovira i Virgili, els alumnes de la Universitat podran fer crèdits lliures. A fi d'evitar la massificació, l'institut s'ha fixat l'acceptació de quinze estudiants de la URV per matèria.

Les sortides professionals que ofereix l'institut són la docència de l'assignatura de religió catòlica, a primària, a l'ESO i al batxillerat. També és complement de diversos estudis humanístics i de carreres de ciències, en els vessants antropològic i ètic. **Joan Boronat**

Barcelona

L'última reflexió del curs va ser dedicada a l'Església

Els joves de l'Escola de Pregària se solidaritzen amb el cardenal Carles

Alguns dels joves minusvàlids que participen a la pregària de la catedral

David Vidal i Castell

BARCELONA.— Més de 300 joves provinents de diferents grups eclesials i de parròquies i moviments de tota la diòcesi van celebrar l'última Escola de Pregària del curs amb un càlid homenatge a la figura de monsenyor Carles. En acabar la celebració setmanal de l'Escola a la catedral, en aquesta ocasió presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera, els joves es van dirigir al bisbat, on estava previst celebrar el fi de curs amb coques i refrescos. Allí, els assistents van dedicar uns llargs aplaudiments al cardenal-arquebisbe, que hi va respondre amb emoció i agraïment.

L'arquebisbe va recordar que l'Escola acabava de dedicar-se a la reflexió sobre l'Església, i va demanar als joves fidelitat. Mons. Carles va fer entrega als joves d'un punt de llibre

amb una frase: "Crec en l'amor entranyable que Déu us té i en la resposta valenta que tots i cadascú de vosaltres desitgeu donar-li."

A la celebració de l'Escola de Pregària, amb una assistència molt nombrosa, el bisbe auxiliar Joan Carrera havia recordat als joves la importància de l'Església. «No heu trobat Jesús al carrer, sinó a dins de l'Església. El que heu trobat al carrer és l'Església, que és el que us ha fet visible Jesús. Com si no l'hauríeu conegut?», va dir-los.

Mons. Carrera va recordar que «l'Església és la nostra mare i no la nostra filla com molts la volen, adaptada al nostre pensament i a la nostra manera de fer; no l'hem de dur cap a nosaltres, sinó que ens hi hem d'integrar».

En aquest sentit va reconèixer que l'Església manifesta imperfeccions, fent servir una al·legoria ja emprada per Sant Gregori el Gran: «L'Església

és comparada amb l'aurora, en aquell moment que, ja passada la tenebra, despunta el dia, però la llum encara ha d'anar creixent fins arribar al ple del dia. Ja no hi ha la foscor, però encara hi ha ombres. Els defectes, a l'Església, encara hi són, tot i que l'aurora anuncia que la nit ja ha passat. Tenim la llum encara mesclada amb les tenebres. Fem coses que són filles de la llum, però d'altres que encara són filles de les tenebres i que encara estan encastades al pecat. Quan veiem que passa això, pensem que és a imatge nostra, que també patim aquesta ambivalència».

Abans de l'Escola, organitzada com totes per la Delegació de Joventut de l'arquebisbat, es va organitzar una visita guiada pels terrats de la catedral per a uns 15 joves minusvàlids assistents habituals, que formen part d'un dels grups més participatius i més fidels en aquestes celebracions.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Les humanitats i els drets humans

La setmana passada vaig escriure sobre els anhels personals de Jacques i Raïssa Maritain de recerca de la veritat per a poder viure amb dignitat. Cal certament alguna veritat sobre què és l'home, per a viure amb dignitat. És inautèntic l'home que sap fer moltes coses, però no sap la seva veritat, ignora què és ser home.

Més encara: m'atreveixo a defensar el cultiu de les humanitats, tan marginades als plans d'estudi, com a mitjà per a exercir certs drets humans. És el mateix Maritain qui va afirmar que formen part de la llei natural «el dret de l'home a l'existència, a la llibertat personal i —atenció!— el dret a la consecució de la perfecció en la vida moral». Aquesta perfecció suposa un ideal cap a on tendir i, per tant, una concepció de l'home. Per això, per al cardenal Mercier, el de la veritat és el problema més urgent, i el que cal és «investigar si l'esperit humà és capaç de veritat». ¿Per què volem filosofar —es pregunta d'una forma directa—, si no és per proposar una solució als dubtes que aclaparen els nostres contemporanis?»

Però ens podríem preguntar: ¿Fa falta també la veritat per a escometre, no ja una vida humana, sinó aquesta biografia totalitzant que és la història de la humanitat? El professor Andrés-Gallego, en una obra recent, afirma que «la veritat té una relació metafísica amb allò universal». Això fa —diu— que una síntesi de la història universal no es pugui abordar sense resoldre primer el problema de la veritat. També és possible la interrogació de si la necessitat de l'humanisme, que vaig defensar la setmana passada per a la cultura de les persones i dels països, també ho és per a la història. El títol mateix del llibre, *Recreació del humanismo, desde la historia*, sembla una resposta clara.

Continuem preguntant-nos: ¿Què fer amb els qui opten per un dubte radical davant qualsevol tema? La resposta de l'autor és clara i breu. «L'escepticisme és una confessió implícita o explícita de desconeixement: no un criteri final sobre l'existència. No ho pot ser, o bé no és escepticisme, sinó negació. És a dir: l'escepticisme és una conclusió, tan lamentable com es vulgui, però no un punt de partença. No es pot renunciar a saber pel sol fet que dubtem de la possibilitat de saber. Ens morirem.» «L'escepticisme no ens priva de preguntar-nos si, malgrat tot, no hi ha solucions universals, compatibles per tothom o gairebé tothom, "que no exigeixin que renunciïn, abans, dels seus dubtes precisament els qui dubten", els escèptics.»

L'esforç per dominar, a través de la tècnica, la creació (voluntat de Déu per a l'home, des de l'inici de la creació), és viciat d'arrel, si no va acompanyat de l'esforç per dominar-se un mateix. ¿Qui no veu la desproporció que hi ha en la formació actual entre les ciències i les humanitats, i els resultats negatius per a la maduració del jovent, que molt sovint sap més de fer coses que de comportar-se com a persona? Certament, «cal conèixer la veritat per a viure amb dignitat».

URGELL

Quatre clarisses de Lleida ingressaran al Sant Crist de Balaguer

BALAGUER.— Les quatre monges de la comunitat de clarisses de Lleida s'integraran a la comunitat que el mateix orde religiós de vida contemplativa té al Sant Crist de Balaguer. La falta de vocacions ha determinat prendre aquesta decisió i ajuntar ambdues comunitats.

La decisió de traslladar les quatre religioses del convent de les clarisses de Lleida al monestir de Nostra Senyora d'Almatà, al Sant Crist de Balaguer, està previst que es dugui a terme a finals de 1996 o bé a començaments del

1997. D'aquesta forma la comunitat de clarisses de Balaguer tindrà tretze monges de vida contemplativa.

La comunitat actual de les monges de Santa Clara de Balaguer està formada per nou religioses. El convent de Nostra Senyora d'Almatà, fundat l'any 1250, és la comunitat de religioses més antiga del bisbat i actualment constitueix l'únic convent de vida contemplativa de les comarques de la diòcesi d'Urgell.

Antoni Mirabet

Onzena trobada de capellans escriptors

La prosa de Ruyra està amarada d'esperit franciscà

BLANES.— Amb un sol esplèndid i un ambient no menys càlid de confraternitat va tenir lloc, el dimecres 19 de juny, l'onzena trobada de capellans escriptors. L'objectiu de fons, a banda del mateix fet de trobar-se, era enguany homenatjar l'escriptor blanenc Joaquim Ruyra.

Jaume Reixach

Joaquim Ruyra i Oms va néixer a Girona l'any 1858 i va morir a Barcelona l'any 1939, però va viure tota la vida a Blanes, on la seva família tenia la casa pairal. Les narracions de Ruyra van constituir, en els anys de formació del seminari, un punt referencial de lectura de tots els futurs capellans, especialment d'aquells que ja deixaven entreveure la seva vocació literària. La prosa de Ruyra —plana, exquisida, rica, sensorial i amarada d'esperit franciscà— era el punt de trobada on els seminaristes lletraferits coincidien, tot i residir en seminaris ben distants.

Però en la jornada del dimecres les distàncies van deixar d'existir i a les dotze del migdia anaven arribant al port de Blanes la trentena de capellans escriptors que van assistir a la cita anual. Primera fotografia de grup, amb la badia de Blanes al fons, i les salutacions entusiastes d'uns i altres.

Tot seguit, pujada al convent de Blanes amb el carrilet que hi porta. El Convent —així l'anomenen els blanencs— és l'indret més privilegiat de Blanes. Es troba dalt del roquer que tanca per la banda de

llevant la badia de Blanes. L'edifici —avui unes ruïnes romàntiques— s'alça damunt del mar. Les onades vénen a besar-li els peus i s'hi desfan en escumes. Antigament hi va viure una comunitat de frares caputxins. D'aquí el nom de «convent», però d'ençà de la desamortització va passar a mans privades. Avui és propietat dels senyors Biosca. Una família que ha tingut el bon gust de conservar i respectar aquest patrimoni. Va ser, en concret, la senyora de la casa, Sònia Biosca, qui va donar la benvinguda als capellans escriptors.

La visita al Convent va servir per revivir algunes de les narracions més boniques de Ruyra, com ara *Fra Sadurní dels ocells*, la més franciscana de totes. El protagonista, *Fra Sadurní*, amic dels ocells i frare exemplar, va inspirar l'escriptor Rebull en l'avinentosa de l'homenatge que Blanes va brindar al seu escriptor més admirat.

A l'ombra dels pins i amb el decorat de fons del Convent, Jaume Reixach, amfitrió de la trobada, va llegir uns fragments d'aquesta magnífica narració, que van ser escoltats amb un silenci quasi devot, trencat únicament per la música de fons de les onades. De ben

La sra. Biosca, en primer terme amb Jaume Reixach, va fer d'anfitriona de la visita al «Convent»

segur que tots els presents recordaven les hores de lectura d'un temps llunyà que, malgrat el pas del temps (i aquest és el miracle de la bona literatura) s'ha mantingut viu en la memòria.

Escriure, una vocació paral·lela

Entre els presents (és hora de ressenyar-ho) hi havia el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, i el bisbe de Solsona, Antoni Deig. I poetes tan eminents com Climent Forner o Manuel Tort. O tan propers a nosaltres, els gironins, com Dídac Faig o Enric Bahí. No és el cas d'anar-los citant d'un a un, ja que la característica de la trobada

és precisament aquesta comunió en l'escriptura que ha constituït una mena de vocació paral·lela a la vocació de capellà. Però sí que voldria remarcar que, per raons d'edat, aquest ha estat el primer any que no hi ha pogut assistir Mn. Pere Ribot, degà de tots els poetes capellans de Catalunya i persona molt estimada. Sí que hi va assistir, en canvi, un altre dels veterans il·lustres, que no hi manca cap any: Mn. Manuel Balasch, traductor de la Bernat Metge i professor de grec de la Universitat. Però no diríem res de nou si ens entrem a remarcar els mèrits dels assistents en aquesta trobada, ja que una de les característiques del fet

Girona

és precisament aquesta: la formació rebuda, profundament humanística, capacita els capellans per poder ser escriptors.

Després de l'homenatge a Ruyra, va tenir lloc el dinar de germanor, al restaurant el Trull, situat a la platja lloretenca de Canyelles. Durant la sobretaula —i seguint la tradició de totes les trobades— gairabé tots els presents van fer alguna que altra aportació personal. Es van recitar poemes i es van llegir textos de diversa índole. Climent Forner va aprofitar l'avinentosa de la trobada per presentar el llibre *Rumbus Blaus*, una antologia de poetes berguedans que és part d'un projecte ambiciós: Fer un recull de tot un segle de poesia berguedana. Jaume Reixach va cedir la paraula de cloenda al bisbe Deig però abans va remarcar la necessitat de projectar les trobades enfora, com un testimoni i un compromís amb la societat. El bisbe Deig va donar les gràcies a tots els presents, els va encoratjar a seguir treballant a favor del país i de la llengua, sense defallir, servint l'Església Catalana des del fet d'escriure. I ell mateix va recitar un poema seu, recordant altres temps, quan escriure poesia li devia resultar força més fàcil que no pas ara, per raons òbvies.

Abans de cantar «l'hora dels adeus», Jaume Reixach va repartir els obsequis que, en tant que amfitrió de la trobada, havia preparat pels assistents. Es va dir que, per l'any vinent, si a Déu plau, la trobada tindria com a nou objectiu homenatjar el poeta lleidatà Màrius Torres. Així, any rera any, la trobada de capellans escriptors anirà dibuixant una geografia de poetes i escriptors que, pel contingut de les seves obres, podríem qualificar de cristians. No deixa de ser una bona manera de fer-los presents i de recomanar-ne la lectura.

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

BARCELONA

Han estat nomenats nous canonges a la catedral

BARCELONA.— El cardenal Ricard M. Carles ha nomenat cinc nous canonges de la catedral de la ciutat comtal; són els preveres: Josep Baucells i Reig, Joan Benito i Tolsau, Josep Pavia i Simó, Josep Pons i Rovira i Francesc Raventós i Pujol. Així mateix ha nomenat canonges honoraris els preveres: Josep Comas i Gros, Pere González i González, Leandre Niqui i Puigvert, Jaume Sirisi i Escoda i Gil Sort i Boix. Aquests darrers eren preveres beneficiats de la catedral i, per tant, al servei de la seu barcelonina.

Arran de l'ampliació del nombre de canonges, el capítol de la catedral ha procedit a la renovació estatutària dels càrrecs canònics, que són ara els

següents: degà-president, Mons. Jaume Traserra, bisbe auxiliar de la diòcesi; arxiprest, Mn. Francesc Xavier Bastida; secretari capitular, Mn. Josep-Ramon Pérez i Sánchez; prefecte de litúrgia, Mn. Josep-Anton Arenas; penitenciari, Mn. Joan Guiteras; arxiver, Mn. Josep M. Martí Bonet; prefecte de música i cant, Mn. Domènec Cols; administrador capitular, Mn. Josep-Anton Arenas, i administrador de culte i fàbrica, Mn. Josep M. Aragonès. Són també canonges Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona; Mn. Pere Farnés i Mn. Joan E. Jarque.

En l'actualitat el capítol catedral compta amb 16 canonges en exercici; 10 d'emèrits i 5 més d'honoraris. (C.C.)

Centrat en la celebració del Jubileu de l'any 2000

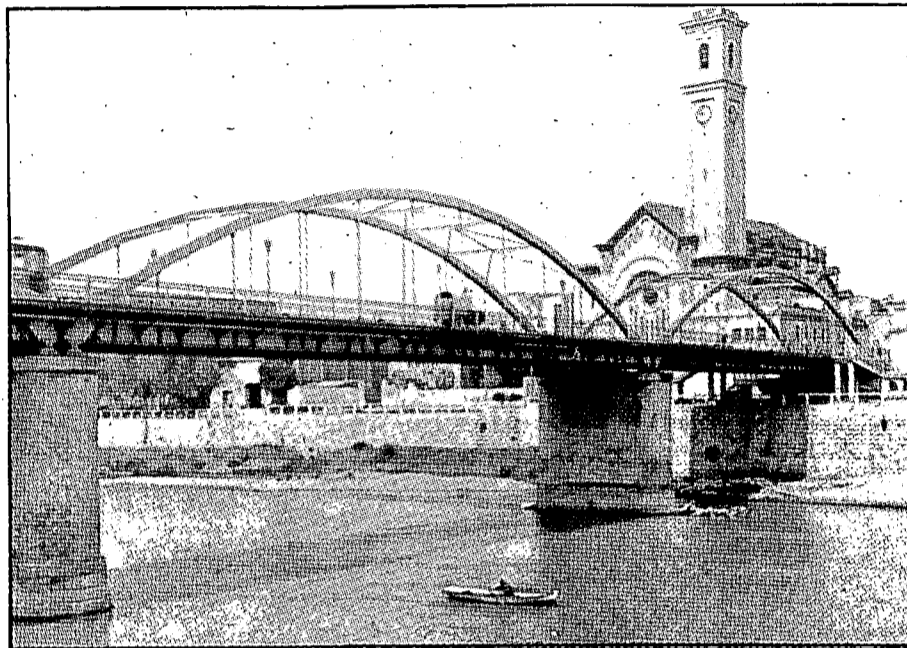
El Pla diocesà de Pastoral Quadriennal a debat

TORTOSA.— Presidit per monsenyor Lluís Martínez i Sístach es va celebrar la reunió del Consell Presbiteral. Els seus membres també van tenir presents les apostacions del Consell Pastoral diocesà, celebrat dos dies abans.

J. Blanc i Bahima

El tema central va ser la presentació del Pla Pastoral Quadriennal. Calia un debat que cavalqués entre els ideals dels documents, sobre els quals es feia la reflexió, i les realitats de la Diòcesi. Per la seva importància s'hi van fer aportacions des dels arxiprestats.

Un dels esdeveniments centrals inclòs en aquest quadrienni és el Gran Jubileu, que celebrarà l'Església universal, i que en el cas de Tortosa ja ha creat una comissió i diverses subcomissions que el preparen, seguint la línia de donar tota

Tortosa ha debatut el Pla Pastoral quadriennal

la importància a les Esglésies locals, tal com indica la Conferència Episcopal Espanyola. Un dels primers acords a què es va arribar va ser celebrar el Gran Jubileu a la catedral de Tortosa.

En aquest Pla Pastoral s'han d'in-

tegrar i interrelacionar els acords del Sínode diocesà, celebrat a Tortosa l'any 1988, els del Concili Provincial Tarragonense i, en especial, el document-motor, escrit per Joan Pau II, *Tertio Mil-lenio Adventiente*.

ria personal; es reafirma la força del Baptisme, fent unes concrecions en el paper dels pares i padrins en situació irregular, i es decideix vincular el temps d'Advent com un temps fort dedicat a Maria.

Per al curs 1997-1998 el lema central és el «reconeixement de la presència i l'acció de l'Esperit Sant que actua en l'Església de manera sacramental com a través dels diversos carismes, tasques i ministeris que Ell ha suscitat». Es destaca, sobretot, preparar agents per a les celebracions dominicals quan manqui el capellà.

Per al curs 1998-1999 se «subratlla l'opció preferencial pels pobres i marginats» i la preparació de la catequesi sobre l'obra i el respecte a la creació.

D'altra banda, respecte a la trobada diocesana de principi de curs, es va suggerir realitzar-la per zones a fi d'implicar-hi més els arxiprestats, amb un caràcter festiu que animi i engresqui, i sabent presentar els continguts.

Entre els altres temes que va tractar la reunió es poden destacar la revisió de la normativa de retribució del clergat (ja que els sacerdots en complir els 65 anys poden acollir-se als beneficis de la Seguretat Social encara que tinguin treball pastoral fins als 75) i l'anunci del IV curs d'estiu de formació permanent per a preveres que se celebrarà del 26 al 30 d'agost. El tema central relacionat amb el primer any de preparació del Gran Jubileu de l'any 2.000, serà Jesucrist.

SOLSONA

Tres bisbats encapçalen una iniciativa d'Ensenyament S'han programat quatre cursos de Pedagogia de la Religió

SOLSONA.— En realitat hauríem d'encapçalar la notícia amb els noms de tres bisbats: Lleida, Urgell i Solsona, ja que la iniciativa ha sortit de les Delegacions d'Ensenyament d'aquestes tres diòcesis a l'empara de l'Escola Universitària Blanquerna. Podríem parlar amb bona propietat, d'una entesa entre la Universitat de l'Església a Barcelona i els responsables de les classes de Religió de tres bisbats amb àmplies zones rurals.

Si ho remarquem és perquè es vegi el que es pot fer quan la ciutat i les terres de comarques endins de Catalunya es posen d'acord per a facilitar la preparació pedagògica del professorat de Religió, portant-los els elements de reciclatge prop de les seves aules en lloc que aquest s'hagi de desplaçar a centres urbans més llunyans. L'estiu passat es van fer cursos a la Seu d'Urgell, enguany a Solsona.

Són cursos oficials, formen part de l'Escola d'Estiu i del Pla de Formació Permanent del Departament d'Ensenyament i, com a tals, són en part subvencionats per la Generalitat, amb possibilitat d'altres ajudes a qui demostrï manca de recursos per accedir-hi. Sabent que a partir del curs vinent ja s'exigirà el Diploma de la DEI als professors que ingressin de

nou a aquesta tasca tan meritòria i necessària, val la pena de valorar l'esforç de les Delegacions diocesanes, del professorat que imparteix els cursos i dels professors o aspirants que hi assisteixen (sacerdots, religiosos i laics) per a preparar-se adequadament i així fer que la Religió no sigui (com haurien volgut alguns governants i alguns docents de centres no religiosos) una «Maria» més sinó una classe d'una matèria que, sent electiva, ha de tenir en la manera d'ensenyar-la i d'avaluar-la, la categoria de matèria fonamental.

Els cursos per a la DEI d'Ensenyament Primari són: Bases psicopedagògiques de l'Ensenyament a Infantil i a Primària (de l'1 al 5 de juliol) i Aspectes de la didàctica de l'ensenyament religiós escolar (del 8 al 12 de juliol). Els professors són Maite Cabié i Antoni Quesada. Els cursos per a la DEI a l'Ensenyament Secundari són: Procés d'elaboració d'un crèdit (de l'1 al 5 de juliol) i Recursos didàctics, materials i metodologia (del 8 al 12 de juliol). Maria Mateus i Josep Ponce en són els professors. Les classes es realitzen al Seminari de Solsona de 9 a 13 i de 15 a 18 hores.

Lluís Badia i Torras

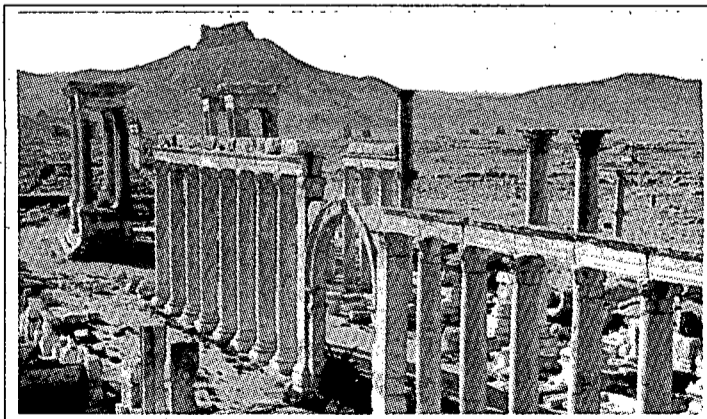
ASSOCIACIÓ BÍBLICA DE CATALUNYA

VIATGES A TERRA SANTA - AGOST 1996

Del 4 al 23 - visitant El Caire, Sinaí, Jordània i Israel
Dirigit per Mn. Joan Magi.

De l'11 al 26 - Visitant El Caire, Sinaí i Israel
Dirigit pel P. Anton M. Vilarrubias, claretià

Del 5 al 28 - Visitant El Caire, Sinaí i Israel
Dirigit per Mn. Joan Aragonès

Per a més informació i inscripcions:
Associació Bíblica de Catalunya
Pla del Palau, 2 - 43003 Tarragona
Tel. (977) 23 34 12, de 10 a 13 h.

Organització tècnica: Viatges Berga, S.A. - GC 270
Avgda. Ramon y Cajal, 25 - 43001 Tarragona
Tel. (977) 24 43 36. Fax: (977) 24 17 72

Postelectoral israeliana

Mirador
Oriol Camps

Un cop passades les eleccions, constituït el nou govern presidit per Benjamí Netanyahu, donem un cop d'ull a la situació creada amb el canvi que, segons sembla, no serà gaire generós en esforços sincers per aconseguir una pau estable a la zona. Perquè alhora que proclama la continuïtat del procés de pau, el nou cap de govern li posa pals a la roda quan diu que no cedirà ni un pam de terreny...

Després de l'exemple de decidida voluntat de pau donat per Rabin i el seu ministre d'Afers Estrangers, Peres, voluntat que li va costar la vida al primer de mans d'un jueu opositor, i que precisament l'oposició ha pogut abastar el govern per escassíssim marge de vots, Netanyahu manifesta tímidament que mantindrà el procés de pau...

Fa l'efecte que el primer ministre no s'ha adonat prou bé que a Israel, jueus i àrabs només es miren... i s'ignoren. Això he tingut ocasió de comprovar-ho recentment «in situ». Els dos pobles se saben presents allí, i s'ignoren. No fan ni el més petit esforç per conèixer-se, l'únic camí vers una franca convivència.

La presència del Likud al poder ha espantat, sens dubte, la situació, i caldria que rectificués les seves exigències. Perquè a jueus i àrabs els és necessària la pau. Tots proclamen que la volen. Però cal proclamar-la de cor, no com una necessitat material simplement. Malauradament no es veu cap signe d'avançar vers ella. L'egoisme d'una part de cada un dels dos pobles és el primer i, potser, únic obstacle. És molt més fort que totes les declaracions pacifistes que faci el senyor Netanyahu.

Esclat terrorista a l'Àrabia Saudita

Les conseqüències de la nova situació a Israel s'han fet sentir a l'Àrabia Saudita: un atemptat ha segat la via a 19 soldats americans i causat molts ferits a la base americana de Dahran. Dues tones i mitja d'explosiu és molt fort. Però, de fet ho és més pel fet d'anar contra la presència a l'Àrabia Saudita de forces nord-americanes, i pel desig de desestabilitzar la zona, prou perillosa des de la Guerra del Golf. Se n'ha fet responsable un grup terrorista fins ara desconegut tant pels americans com pels sau-

El derrotat Shimon Peres ha dit que continuarà treballant per la pau. Però, a la fotografia, el seu rostre està marcat inequívocament per la preocupació. El seu treball de tants anys és abocat al fracàs, si el seu successor no enfila decididament el camí que ell i Rabin havien emprats amb èxit

ditos. Però no caldrà rascar gaire per trobar el fons extremista islàmic en aquest fet. Els veïns de l'Àrabia Saudita, l'Iraq i l'Iran

tenen prou motius per dur-ho a terme. Però si exclouem l'Iraq, que prou feina té amb els seus problemes, queda l'Iran d'on provenen tots els moviments extremistes que ací i allà de tota la geografia islàmica, va minant els Estats, semblant inquietud arreu.

El fet, l'atemptat de Dahran, es produeix pocs dies després de la conferència d'Estats àrabs celebrada al Caire i com a conseqüència del canvi esdevingut a Israel, i on es va acordar exigir del nou mandatari israelià la continuïtat del procés de pau... Perquè la realitat és que tots aspiren a una pau estable i duradora. Però per aconseguir-la potser seria bo prescindir de condicions prèvies, l'assoliment de les quals poden ser realitat a través d'acords.

Els estadistes àrabs en tenen consciència, i procuren obrar de manera que pugui fer-se realitat. La llàstima és la minoria extremista que, evidentment, no vol la pau. Millor dit, vol la seva pau. Una pau que, d'antuvi, fa estremir pel que representa: un retrocés a temps passats. L'Iran n'és un bon exemple.

Un fragment de la fotografia «de família» de la conferència de caps de govern de la Unió Europea celebrada a Florència. El president del govern espanyol conversa amb el d'Anglaterra que sembla mirar-se'l amb un cert aire de superioritat...

La cimera de Florència, vers l'Europa del 2000

Miquel Àngel Codina

Els caps d'Estat i de Govern dels quinze països que constitueixen la Unió Europea van celebrar recentment a Florència una cimera que serà recordada especialment per la firma de l'armistici entre el Regne Unit i els seus socis comunitaris pel que fa a la crisi política derivada del cas de les «vaques boges». Londres, després de la seva tàctica habitual d'estira i arronsa, va acceptar el programa d'eradicació de l'enfermetat proposat per la Unió Europea. Com a conseqüència, tindrà lloc l'aixecament progressiu de l'embargament sobre el vacum britànic, tot i que només es decidirà atenent criteris científics i sanitaris. Cal fer esment que el president del Govern espanyol, José María Aznar, va assistir al Consell

Europeu per primera vegada. Va significar el seu bateig europeu. S'hi aconseguiren els dos objectius bàsics espanyols: per una banda, que no es reduïssin els fons estructurals, dels quals Espanya se'n beneficia, i de l'altra, una política de col·laboració en la lluita contra la criminalitat organitzada.

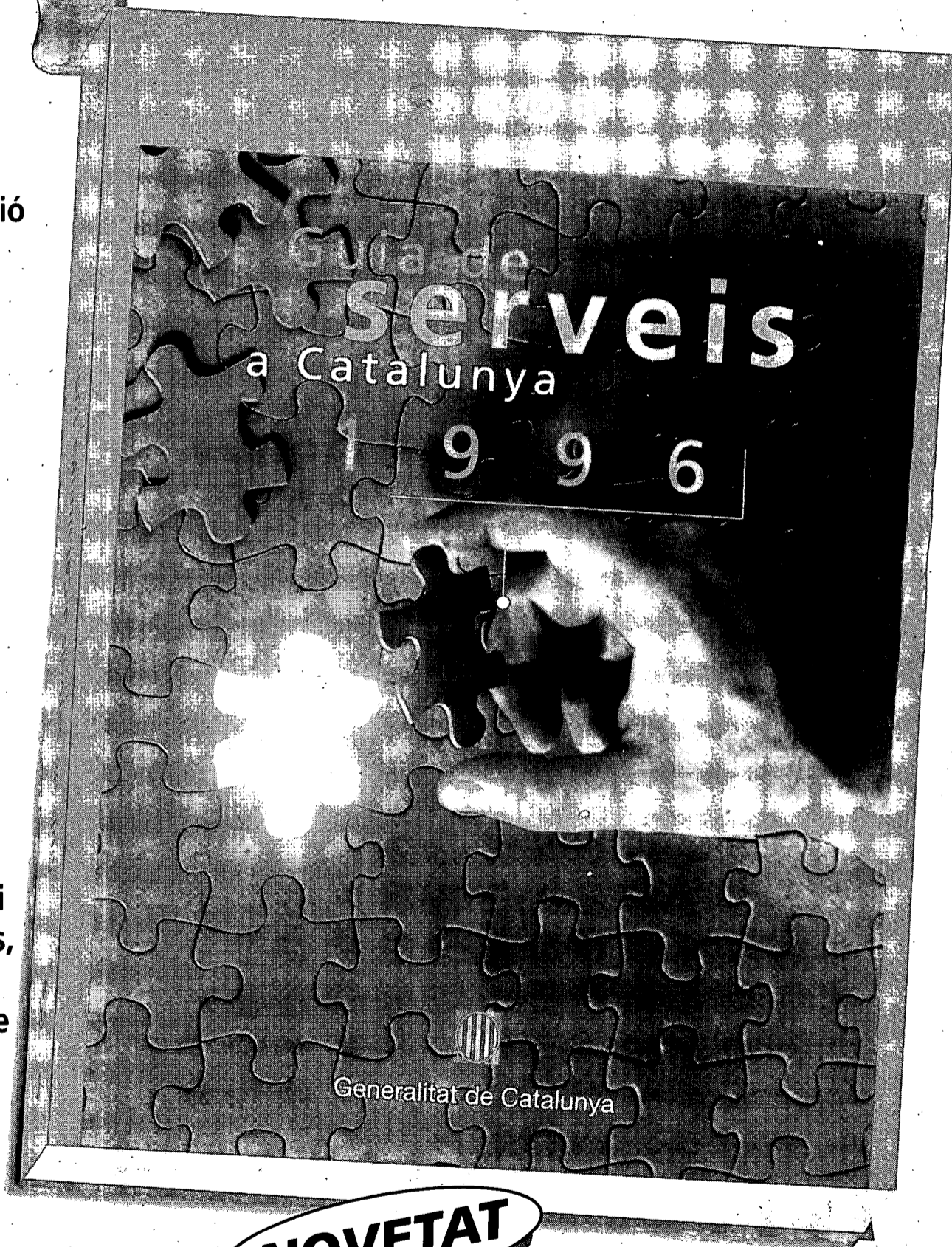
El president de la Comissió Europea, el luxemburguès Jacques Santer, volia fer de l'atur l'eix de la cimera, però no ho va aconseguir. El seu pla fou refusat. El text de conclusions de la cita comunitària va apostar de manera ferma pel rigor pressupostari i el va anteposar a la lluita contra l'atur, encara que va assenyalar la necessitat d'una estratègia integrada per al treball i el creixement econòmic. El desbloqueig de la posada en marxa de l'Europol —el FBI europeu—; la llum verda a la plena integració econòmica i

monetària, és a dir, establir quines seran les relacions entre els estats que adoptin la moneda única (euro) el 1999 i els que no; la voluntat de construir un autèntic espai judicial comú des de Lisboa fins a la frontera russo-finlandesa; i el relleu de la reforma de Maastricht, la qual es debatrà el desembre al pròxim Consell Europeu, a Dublín, van ser altres temes tractats pels líders europeus.

Així mateix, els Quinze van lamentar que l'immobilisme polític a Cuba no permeti aprofundir les relacions entre l'illa caribenya i la Unió Europea, però, alhora, van expressar la seva intenció de reaccionar en defensa dels seus interessos, perjudicats per la llei nord-americana de Helms-Burton. El Consell Europeu es va clausurar amb declaracions de suport als processos de pau a l'ex-Iugoslàvia i al Pròxim Orient.

Guia de serveis a Catalunya 1996

- La Generalitat, avui
- Serveis comuns d'informació
- Serveis de la Generalitat de Catalunya
- Comarca a comarca
- Adreces i telèfons de la Generalitat de Catalunya
- Relacions dels ciutadans amb l'Administració
- Dades estadístiques
- Indicadors comarcals
- Organismes diversos
- Municipis de Catalunya
- Calendari laboral, calendari escolar, diferències horàries, indicatius telefònics, fires d'àmbit català, empreses de serveis
- Índex temàtic
- Mapa de carreteres

NOVETAT

Volum 2 de la col·lecció Guies
542 pàgines
PVP: 1750 ptes.

En venda a les llibreries

Generalitat de Catalunya

Entrevista amb l'eurodiputat, gran defensor dels drets humans

José M. Mendiluce apadrina els Educadors Socials de la Universitat Ramon Llull

Tot va començar en una reunió dels estudiants quan es va decidir que la segona promoció d'educadors socials de la Universitat Ramon Llull necessitava un padrí. S'anaven proposant noms sense un consens suficient fins que algú, alçant la veu per sobre les altres, exclamà: José María Mendiluce! Els estudiants van comprendre que havien fet diana, que aquest home encarnava els valors que ells, com a educadors socials, haurien de dur també a la pràctica.

Gemma Aragall

L'eurodiputat, que manté un contacte constant amb Barcelona, va acceptar. Els fillols són més d'un centenar de joves. A més, aquests joves són catalans i Mendiluce sempre ha fet públic el seu agraïment a Catalunya i, en especial, als joves catalans per la seva resposta a les mobilitzacions i campanyes de solidaritat per Bòsnia. I, encara, aquests joves volen dedicar la seva vida a millorar la dels altres. Massa arguments a favor per negar-s'hi.

José María Mendiluce té fama de dir sempre el que pensa, per això davant els crims comesos als Balcans no podia deixar de denunciar el silenci internacional. Els seus clams contra la violació dels drets humans en un conflicte que encara fumeja el van convertir en agitador de consciències que van sortir al carrer a manifestar-se i van enviar ajut humanitari per mitigar els efectes d'una guerra que, com ell mateix diu, «la política havia d'haver evitat».

El dijous, 27 de juny, José María Mendiluce ofería la lliçó de comiat als 140 nous diplomats i diplomades de la Secció d'Educació Social (gestionada per la Fundació Pere Tarrés) de la facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna de la Universitat Ramon Llull.

—En primer lloc, els vull felicitar per haver escollit aquests estudis i aquesta professió que cada vegada és més necessària en la mesura que lamentablement hem d'anar suplint amb els nostres compromisos, amb la nostra dedicació les deficiències que té la nostra societat. En segon lloc, els vull dir que per molt vulnerable que sigui el grup o la persona amb què treballaran els educadors socials, cal fugir sempre de tractar-los o tractar-les com a éssers indefensos que no poden aportar res i que han de rebre-ho tot. És necessari oferir espais per al desenvolupament de tot el que poden donar aquests grups vulnerables. Això em sembla molt important, que en la Pedagogia, en l'ensenyança que es reb, però sobretot en l'activitat vital dels que es dediquen a aquestes activitats, sempre s'eviti de tractar les persones com a recipients del nostre esforç i que hi hagi una interactivitat en la qual mirem de treure d'ells tot el que poden oferir.

—Què es pot continuar fent per mobilitzar la gent jove perquè no oblidem que continuen havent molts conflictes?

—Jo crec que el més important és proporcionar espais i marcs perquè la gent jove expressi la seva sensibilitat sobre temes com els conflictes, que no són només conflictes

armats lluny de les nostres fronteres, sinó que són conflictes quotidians, que vivim en la nostra pròpia vida de cada dia. La lluita per expressar la nostra solidaritat, la nostra sensibilitat davant dels conflictes passa per una acció quotidiana de nosaltres mateixos en la qual anem transformant-nos i transformant el nostre entorn, prenent compromisos que permetin anar aïllant cada vegada més aquells que odien o transmeten idees d'exclusió. Tinc la sensació que la gent jove —que és molt escèptica pel que fa a les institucions polítiques tradicionals, ja siguin partits, ja siguin institucions, parlaments, governs, etc.— té una gran sensibilitat real i potencial respecte a temes que els afecta directament sobre el seu futur: les sortides professionals, el treball, les seves condicions de vida, l'accés a l'habitatge, però també quin aire han de respirar i quin serà el futur que els espera en un món cada cop més interactiu, més globalitzat, on pensar que ens podem salvar individualment és una gran miopia.

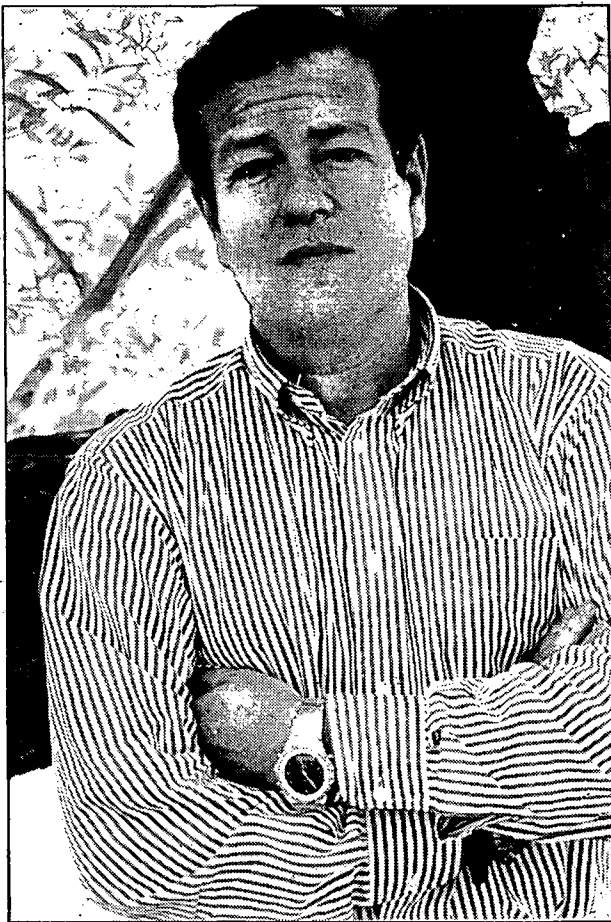
—Després de tota la seva experiència i del seu sentit de la solidaritat, creu encara en alguna ideologia?

—Les ideologies estan passades de moda, no? i tal i com han estat concebudes en una gran part del nostre segle, benvingut sigui que estiguin passades de moda. Si la ideologia és una forma de casar-te amb un abecedari de respostes i amb unes infalibilitats dels qui dirigeixen aquestes opcions polítiques, benvinguda sigui la fi de les ideologies. Però la fi de les ideologies no pot ser la fi de les idees ni dels compromisos. En aquest sentit crec que sí, que mentre existeixi un sistema econòmic a nivell internacional i sistemes polítics que vagin en la direcció oposada a aquest discurs de la solidaritat de què estem parlant, el fet de ser solidaris ja serà una opció política no partidista. Aquests temes de la solidaritat i del compromís individual són transversals, no corresponen a cap opció política clàssica d'esquerra o de dreta. És una opció solidària que no pot permetre la injustícia de les relacions nord-sud, que no pot permetre que quatre companyies multinacionals organitzin cops d'Estat a l'Àfrica en funció dels seus interessos, que no pot permetre que la llibertat de l'Amèrica Llatina estigui condicionada als vaivens de la política exterior nord-americana, etc., etc. I penso que les opcions d'esquerra hau-

ran de revisar-se en els propers anys, molt més que les de dreta. Hauran de revisar sobre què estan parlant i què proposen per al segle XXI, perquè no es pot continuar passejant les barbes de Fidel com a exemple de la joventut del segle vinent.

—Sobre els nacionalismes català i basc, quina és la seva opinió?

—Jo no sóc nacionalista però entenc que les circumstàncies històriques que ha viscut l'Estat espanyol, i per tant les seves nacionalitats com Euskadi i Catalunya, expliquen que durant un temps hi hagi opcions que tinguin com a prioritat restablir els drets històrics d'aquestes nacionalitats: llengua, cultura, autogovern, etc., etc. I dic que això té un sentit durant un temps perquè un cop s'ha recuperat de l'anormalitat històrica que va suposar el franquisme i moltes altres formes anteriors d'estructurar l'Estat, arribarà un dia que caldrà de deixar de ser nacionalista i decidir-se sobre altres temes. El dia que no calgui reivindicar allò que ens

José M. Mendiluce actualment és el vice-president de la Comissió d'Afers Estrangers, Seguretat i Defensa del Parlament Europeu

van treure perquè ja ho tinguem, la missió històrica dels partits nacionalistes hauria d'haver culminat, a no ser que estiguem canviant permanentment de projecte polític. Jo he reivindicat els drets del meu poble, el poble basc: els he reivindicat al carrer, a la presó i els he reivindicat durant molts anys. Per a mi el que és fonamental és la defensa dels drets d'un Estat per un costat i d'una nació per un altre. Crec que són combinables i crec, també, que els nacionalismes tenen una barrera importantíssima perquè siguin acceptables: crec que mai no poden considerar que els drets d'un poden

consistir en violar els drets dels altres. Els nacionalismes exacerbats o radicals impliquen d'alguna manera problemes molt profunds de convivència. Destruir un toro d'Osborne a Catalunya perquè no és un símbol de la cultura catalana és el principi de la destrucció de les mesquites de Sèrbia perquè no són un símbol de la cultura sèrbia.

—I què en pensa del llibre *Un viaje de invierno a los ríos Danubio, Save, Morava y Drina. O justicia para Serbia que ha escrito l'austriac Peter Handke?*

—Doncs que si enlloc de viatjar només a aquells rius hagués estat amb mi sis mesos a Sarajevo, hauria estat, per exemple, a la matança de Sebrenica, Seria bo que entengués que els que estem allà no estem defensant els musulmans contra els serbis, sinó que estem defensant el dret a la vida de tots i estem atacant el règim polític del president serbi Milosevic que va desencadenar tots els horrors i terrors del passat per mantenir-se en el poder i conquerir una gran part de Croàcia i de Bòsnia i crear la Gran Sèrbia. Peter Handke, que sembla que és un tipus molt llest i que escriu molt bé, lamentablement ha posat la seva intel·ligència i el seu saber escriure al servei d'un horror que és la justificació del fascisme i, a més, la incomprensió i l'insult descarat i obert a tots els que hem estat testimonis de la realitat en tots els seus angles, no només al costat de les ribes d'aquells rius, i és molt lamentable. Potser sigui un subproducte, un subintel·lectual d'aquesta subcultura que estem manejant a la fi del segle XX on la desorientació general no ha de justificar que no s'entengui el que és fonamental, que és que s'ha d'estar sempre amb els pobles, enfront els fascistes i els dictadors. Ell s'ha col·locat al mig fent-se preguntes. Potser si m'hagués vingut a veure li hauria pogut donar alguna resposta i s'hagués estalviat el llibre i les provocacions.

—Per acabar aquesta entrevista parlant de Bòsnia, ens pot explicar com s'està desenvolupant el pla de reconstrucció i com es preveuen les eleccions de setembre?

—La reconstrucció va molt lenta. Els organismes internacionals són molt burocràtics. Hi ha recursos suficients per tenir un impacte clar en la reconstrucció econòmica i en la reconstrucció de la vida social, civil i democràtica. No tots els recursos s'orienten en la bona direcció però, a més, hi ha una gran lentitud i és molt urgent que es vegin els resultats de la pau per part de la població civil. Pel que fa a les eleccions s'haurien d'haver celebrat fa un any, però és millor que hi hagi unes eleccions relativament imperfectes que almenys permetin un nou punt de partida que deixi que la situació se segueixi podrint amb estructures polítiques que ja no representen legitimament ningú.

VII Trobada de Barcelona organitzada per Fundació per la Pau i Justícia i Pau

Propostes solidàries per eradicar la pobresa

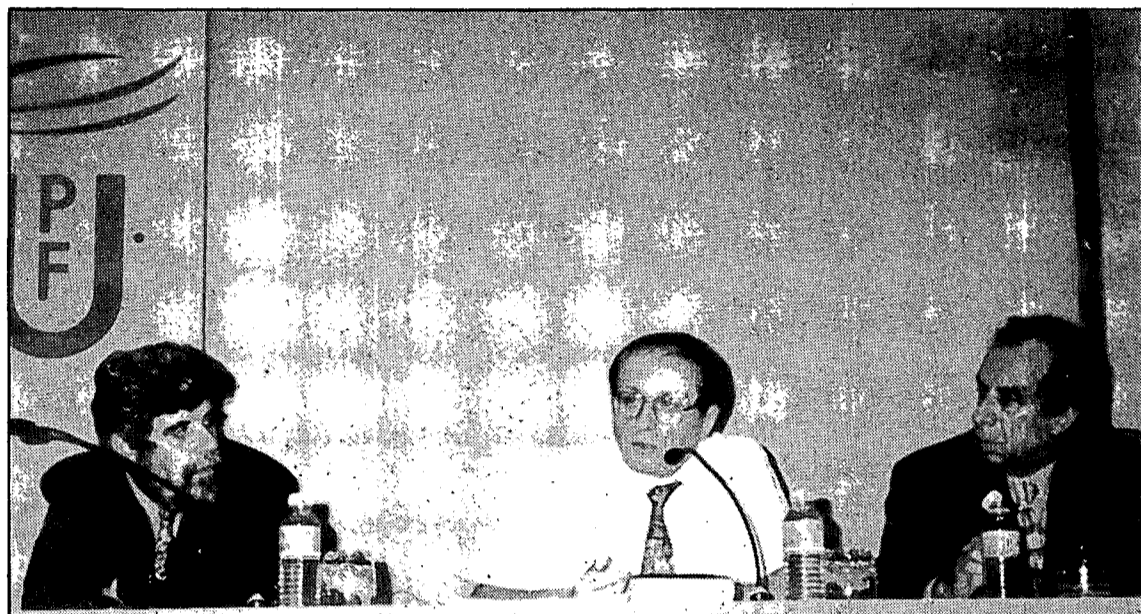
Pau i eradicació de la pobresa, el lema de les Nacions Unides per a l'any 1996, ha estat el tema que ha tractat la VII Trobada de Barcelona, organitzada per Fundació per la Pau i Justícia i Pau, a la Universitat Pompeu Fabra.

Glòria Carrizosa

«Difícilment podíem haver trobat un problema més important i urgent que l'escollit enguany», va dir en l'acte de presentació, Joan Gomis, president de Justícia i Pau. Durant tres dies, periodistes, professors, membres d'ONG's van parlar sobre les diferències, cada vegada més accentuades que hi ha entre el Primer i el Tercer Món. Avui dia el 84'7 per cent de la renda mundial està en mans del 20% més ric de la població mentre que el 20% més pobre ha de viure amb l'1'4% d'aquella renda. Es plantejaren diverses solucions com un repartiment més solidari de la riquesa i la creació d'una economia sostenible que permeti solventar les necessitats dels més pobres i que respecti els recursos naturals per evitar una catàstrofe ecològica en el futur.

El poder del diner

Bernard Cassen, director general del diari *Le Monde Diplomatique*, va fer la conferència inaugural que va tractar sobre *Una mundialització que agreuja les desigualtats i la pobresa en el món*. Cassen basà el seu discurs en la mundialització, el motor principal de la qual és el capital, que té una

Bernard Cassen de le «Monde Diplomatique», al centre, va parlar en la conferència inaugural sobre «La mundialització que agreuja les desigualtats i la pobresa en el món». A l'esquerra Alfons Banda, president de la Fundació per la Pau i a la dreta Joan Gomis, president de Justícia i Pau

extraordinària mobilitat i fluïdesa, com ho demostra la liberalització del moviment del diner que permet fer inversions directes on es vulgui. «No hi ha situació política sense que hi hagi una reacció dels mercats. Avui en dia el poder està en mans del capital», va dir el periodista.

En aquest context, els rics cada vegada són més rics, i els pobres més pobres. «Els països del Tercer Món estan ofegats pel deute extern i a més a més no tenen capacitat democràtica perquè les grans decisions no es prenen al seu país, sinó a l'exterior».

Segons Cassen, el sistema econòmic vigent està carregat d'amenaçes: els rics han de viure protegits perquè la violència i la inseguretat ciutadana han augmentat en gran mesura sobretot a Amèrica Llatina. Després de reflexionar sobre la pobresa en el món, intentà aportar algunes solucions, encara que no és fàcil perquè «els marges

de maniobra nacionals gairebé no existeixen».

Casen posaria un «impost ferotge» sobre cada moviment de capital, reduiria les exportacions que signifiquen un malbaratament dels recursos naturals, posaria l'accent en la creació de llocs de treball més que en la reducció del dèficit. En canvi, «la CEE vol sacrificar-ho tot per aconseguir la unió monetària al 1999».

El treball de les ONG's, és extraordinàriament útil —va dir el periodista— que animà els presents a resistir contra la mundialització. «Hem de desmuntar el sistema, resistir de diferents formes, des d'una petita vaga fins a fer propostes que intentin atacar el capital».

La pobresa a Catalunya

El segon dia va intervenir Fernando Almansa, responsable d'Intermon a Barcelona, que parlà sobre l'experiència de cooperació que duen a terme a l'Àfrica, Amèrica Llatina i l'Índia, de les limitacions en què es troben i de les respostes que poden oferir com a ONG. Tot seguit, Imanol Zubero de la Uni-

versitat del País Basc de Bilbao, va reflexionar sobre «La pobresa i el Primer Món».

A la tarda es va organitzar una taula rodona, en la qual varen participar Inongo-Vi-Makome, president de l'Associació d'Escriptors Africans a Europa i membre de diverses ONG's, que va parlar sobre la situació dels immigrants africans a Catalunya. També hi participaren Pilar Malla, directora de Càritas Diocesana de Barcelona i Àlex Masllorrens, responsable del Desenvolupament Institucional d'aquesta organització.

Masllorrens va reflexionar sobre la crisi en què es troba l'Estat del Benestar i va fer un seguit de propostes solidàries: la creació de llocs de treball que no tinguin rendibilitat econòmica però sí social, repartir de forma més equitativa les pensions perquè tothom pogués cobrar unes 70.000 pessetes mensuals. Unes 300.000 persones més grans de 65 anys haurien de deixar els seus llocs de treball perquè els ocupin els joves. «Tots hem de renunciar a alguna cosa. Apart dels governs cal un canvi de mentalitat per part de la societat que ens permeti ser més solidaris amb els que menys tenen».

Per altra banda, Pilar Malla va analitzar les característiques dels exclosos a casa nostra, va comentar les dades de l'estudi fet per Càritas i editat per FOESSA sobre la pobresa a la diòcesi de Barcelona i féu algunes propostes per millorar els dèficits de la societat i la forma de treballar de Càritas.

Segons Malla, les grans accions

sobre la pobresa han de tenir tres línies estratègiques: de protecció social per atendre les mancances bàsiques de la població, de promoció social per fomentar la participació activa de la població en les activitats productives, i de promoció comunitària, és a dir que la població interessada busqui respostes vàlides amb les entitats públiques i privades de promoció i desenvolupament.

La directora de Càritas pensa que és fonamental dur a terme una política preventiva per disminuir la població exclosa en el futur. «La manca de formació és una limitació fonamental que condicionarà la pobresa, la solució no consisteix només a augmentar les ajudes econòmiques sinó a intentar reduir la taxa d'analfabetisme i dur a terme una política eficaç de formació de capital humà».

Un nou sistema de necessitats

Les darreres ponències que es van presentar foren: *El dividend de la pau*, a càrrec de Jörn Brömmelhörster, membre del Bonn International Center for Conversion; i *Desenvolupament sostenible, consum i necessitats*, a càrrec de Joaquim Sempere, professor de la Universitat de Barcelona.

Sempere va analitzar la societat «consumista» o «de l'abundància» en què vivim i es va centrar en una objecció ecològica a aquest sistema, ja que el tipus de consum de les societats industrialitzades representa una producció de fort impacte sobre els ecosistemes. Les dues conseqüències més immediates és que el consum excessiu dels rics absorbeix recursos naturals en detriment de les necessitats dels més pobres; i en segon lloc que a causa de l'opulència d'avui en dia, les generacions futures heretaran una biosfera deteriorada.

Cal dur a terme —segons el professor Sempere— un nou model tecnològic i econòmic ecològicament sostenible. «Hem de construir un nou sistema de necessitats. Podem viure i ser feliços amb molt menys del que tenim. L'actual model potencia una ansietat adquisitiva i possessiva, és el fenomen que es coneix com «producció de pobresa», és a dir el sentiment de frustració per no haver assolit el nivell econòmic desitjat».

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31 - Fax: 412 44 55

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalsescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Nou llibre en català sobre el Pare de la Reforma, en el 450è aniversari de la seva mort

Martí Luter, forjador del pensament cristià a Europa

Coincidint amb el 450è aniversari de la seva mort, el dia 30 de maig es va presentar a l'església de la Comunitat Evangèlica de llengua alemanya de Barcelona, l'obra «Martí Luter, la llibertat del cristià i altres escrits», que ens permet apropar-nos a la seva figura i a tres obres molt importants del Pare de la Reforma, en català.

G.C.

L'obra *Martí Luter, la llibertat del cristià, i altres escrits*, publicada per Edicions Proa, s'ha presentat coincidint amb el 450è aniversari del traspàs del Pare de la Reforma (1483-1546), a l'església de la Comunitat Evangèlica de llengua alemanya de Barcelona.

L'acte, en català i alemany, amenitzat amb música de la Reforma; fou presidit pel Dr. Ramon Torrella, president de la Conferència Episcopal Tarraconense i per Klaus Sommer, cònsol general de la República Federal d'Alemanya. També hi participaren, Karl Havkamp, pastor de l'església evangèlica; Sebastià Janeras, director de la col·lecció Clàssics del Cristianisme; Joan Bada, professor d'Història de la Facultat de

Luter fou un profeta audaç i un reformador de l'Església

Barcelona; Joan Busquets, degà de la Facultat de Teologia; i Antoni Bascompte, president de la Fundació Enciclopèdia Catalana.

Una feina ecumènica

Sebastià Janeras expressà la seva satisfacció perquè el llibre s'ha pogut editar gràcies a una col·laboració plenament ecumènica. Hi han participat la Facultat de Teologia, la Fundació Enciclopèdia Catalana, amb el suport de la Conferència Episcopal Tarraconense, el Centre Ecumènic de Catalunya i l'Església luterana. El

pròleg és obra de Joan Busquets, i la traducció dels textos ha estat una feina de l'evangèlica Emilianne Meier i el catòlic Joan Vinyes.

D'aquesta forma, per primera vegada, es poden llegir al català tres obres emblemàtiques de l'escriptor reformista: *La llibertat del cristià*, *Comentari al Magnificat*, i *La captivitat babilònica de l'Església*.

«Luter ha estat un gran desconegut, fins ara només hi teníem un accés mediatitzat —digué Janeras—, però coincidint amb l'aniversari de la seva mort, Luter ja forma part de

la nostra col·lecció, que vol apropar al ciutadà una sèrie d'autors que han forjat el pensament cristià d'Europa».

La llibertat del cristià

El professor Bada va destacar alguns dels moments claus de la vida del doctor Martí Luter, alemany, com a ell li agradava signar. El 1905, Luter entra al convent d'agustins d'Erfurt, el 1517 es manifesta rebel a l'autoritat papal amb la publicació de 95 tesis. El 1520, el papa Lleó X l'excomunica pel contingut de 41 de les seves

tesis. Precisament en el segon semestre de 1520, publica tres obres destacades: *Manifest a la noblesa cristiana de la nació alemanya*, *La captivitat babilònica de l'Església* i *La llibertat del cristià*.

L'historiador va parlar d'aquest darrer escrit, considerat el millor de Luter, i el de més gran difusió, que comença amb dues afirmacions: «el cristià és lliure senyor de totes les coses i no està subjecte a ningú» i «el cristià és servidor de totes les coses i està supeditat a tothom». El tema de la llibertat del cristià el desenvolupa a partir del Nou Testament, gairebé exclusivament de sant Pau. Segons ell, el cristià no ha de viure per a si mateix, sinó per a Crist i per al proïsme.

Un altre dels escrits importants és el *Comentari al Magnificat*, per la tradicional oposició dels protestants al culte de la Mare de Déu. Luter tracta sovint de la lloança i de la imitació de Maria, i té vuitanta sermons marians. En aquest text ressalta la força de la misericòrdia de Déu en Maria.

Joan Busquets, en el pròleg del llibre, defineix Lu-

ter com «un cristià genial, com un profeta audaç, com a reformador de l'Església. Podrem coincidir i podrem discrepar amb els seus plantejaments: "Luter tampoc no és l'Evangelí" —deia el pare Congar. L'important és anar cap a aquest Evangelí juntament amb ell».

El cònsol Klaus Sommer situa el teòleg alemany en l'important context històric en què va viure. «Però no hem de mirar només al passat. Aquests escrits presenten temes importants en una societat moderna caracteritzada pel materialisme i l'individualisme».

L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, va cloure l'acte que «toca de ple el cor de l'ecumenisme i és un compromís seriós en la nostra fe cristiana».

PLANETA + TESTIMONIO

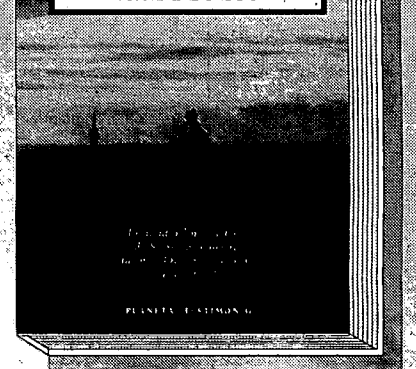
NOVEDAD

LEYENDAS NEGRAS
DE LA
IGLESIA
VITTORIO MESSORI

Vittorio Messori pone luz a un cúmulo de opiniones arbitrarias, deformaciones sustanciales y auténticas mentiras que gravitan sobre todo lo que históricamente concierne a la Iglesia.

PARA ENCONTRAR
A DIOS
P. CLEMENTE DE LA SERNA
ABAB DE SILOS

El abad del monasterio de Silos nos muestra quién es Dios y la manera de encontrarlo.

EDITORIAL PLANETA

La sardana i la dansa

Novetats discogràfiques

Josep Ventura

La col·lecció *Sardanes al vent* ha editat el seu novè volum, en aquesta ocasió amb format compact disc i amb una important aportació per a tots els melòmans: la inclusió de les dues sardanes del mestre Robert Gerhard, nascut a Valls ara fa cent anys. Aquest músic avantguardista va incidir en el món de la cobla amb aquestes dues composicions certament originals i molt poc divulgades que ara, en l'escaiença del centenari del seu autor, fan de ben recordar. Per altra part, aquest novè àlbum de *Sardanes al vent* continua en la línia de recopilar la música de diferents autors. En aquesta ocasió, a més de les esmentades i singulars obres de Robert Gerhard, s'inclouen sardanes de Joan Jordi Beumada, Montserrat Pujolar, Charles Rovira, Pau Sicart, Salvador Simon i Miquel Subirats. També una obra lliure per a cobla de Josep Martínez Vinaroz, titulada *Segadors a Barcelona*; es tracta d'una suite en tres movi-

ments guardonada al Concurs Musical Ceret-Banyoles de l'any 1994. L'execució musical d'aquest recull d'obres ha estat confiada a la Cobla Sant Jordi. Els interessats en aquest compact disc de *Sardanes al vent* poden adreçar les seves comandes a l'apartat de correus 198 de Matadepera (codi postal 08230).

El dia 23 d'abril, data de presentació del novè àlbum de *Sardanes al vent*, coincidia amb l'obertura de la subscripció popular per a editar un altre compact disc. En aquesta ocasió, impulsat pel Casal de Llavaneres amb un recull de sardanes dedicades a aquesta bonica població de la comarca del Maresme, que el proper dia 6 de juliol, celebrarà el seu vintè Aplec de la Sardana. La part musical, que també interpreta la cobla Sant Jordi, es completa amb la coneguda melodia del Ball Pla de Llavaneres, instrumentada pel mestre Joaquim Serra. Els interessats en reservar aquest disc, poden adreçar-se al Casal de Llavaneres, Av. de Catalunya, núm. 56 - 08392 Sant Andreu de Llavaneres.

El llibre de la setmana

L'etern femení?

Cristóbal Sàrrias

Llegint Alvaro Pombo hom se sorprèn—lector masculí, al cap i a la fi— en veure la capacitat que té de penetrar en la psicologia femenina, i donar una versió de les seves reaccions davant les situacions més diverses de la vida.

I sap encertar, quan la majoria dels crítics admiren, per una banda, el seu estil, i per altra la seva habilitat en ser fidel al que és, simplement, una dona. Personalment no goso posar-ho en dubte, però tindria interès en llegir un comentari de les seves obres des del vessant oposat: creu una dona que Alvaro Pombo encerta a ficar-se a l'ànima femenina, i veure el

món, les coses, les persones, els esdeveniments a través del punt de vista femení?

Perquè a Pombo, des d'*El metro de platino iridiado* (1991), fins a la faceciosa *Telepena de Celia Cecilia Villalobo*, passant per *Aparición del eterno femenino contado por S.M. el Rey*, li agrada parlar per boca d'una protagonista, contar la seva pròpia història, i arribar al final de la seva crònica/diari amb el convenciment que ha estat «ella», no «ell», el qui ens ha anat lliurant una a una les pàgines de la seva novel·la.

Donde las mujeres, no és tan sols una excepció, sinó que insisteix en la presentació d'un quadre on diferents tipus de dona giren al voltant d'un únic argument. La

dinastia d'aquesta família que habita en les arcaiques mansions de l'illot de La Maraña, junt a San Román, a la vora del mar Cantàbric, no és massa original, certament. Pombo ha reunit una dona el marit de la qual l'ha abandonat, dues filles de psicologies força

diferents, un noi educat entre faldilles, una tia excèntrica, un amant exòtic, un espòs que apareix i desapareix com el Guadiana, i culmina la seva narració amb un *deus ex machina* previsible, quan resulta que... però no li ho contaré, perquè cal llegir aquesta novel·la, perquè val la pena, malgrat que, insisteixo, la història és normal, i el desenllaç previsible.

Però el que interessa d'aquestes pàgines, que, no cal dir, es llegeixen amb interès i amb certa admiració per la pluralitat d'estils, re-

flexos de psicologies molt diferents, encara que totes elles femenines. L'exercici al qual se sotmet Alvaro Pombo amb una aparent facilitat, té l'atractiu de què hom salta d'un personatge a un altre sabent que està parlant la veritat el cor, no tant per la sinceritat dels qui s'impliquen en l'argument, sinó per la subtil i diferent espontaneïtat del seus llenguatges.

Tot és real, i possible a *Donde las mujeres*: la vida interior de la protagonista, les excèntricitats de Lucía, la coqueteria de Violeta, la llunyana i austera laboriositat de Fräulein Hanna, i tot això en un ambient de frivolitat de famílies que van ser quelcom un dia, i que vertiginosament van a menys, i on es forja un drama en la coda final de les últimes pàgines, que posa el contrast necessari a una història que podia ser de taula-braser o de xafardeig de saló de te.

Donde las mujeres és una bona novel·la, i confirma el valor d'Alvaro Pombo com a narrador. No són ni grans drames, ni concessions a predileccions pelegrines de la gent «in». Però la seva manera d'anar preparant el lector per al desenllaç final, amb aquesta finesa d'estil de qui domina el llenguatge i la psicologia de la dona. Excel·lent.

ÁLVARO POMBO

Donde las mujeresANAGRAMA
Narrativas hispánicasAlvaro Pombo,
Donde las mujeres, Anagrama,
Barcelona 1996,
280 pàg.

Es necessita
roba usada
per donar llocs
de treball

La teva roba usada, a més de vestir altres persones, servirà per continuar treballant i donar llocs de treball dins del Servei de Recollida de Caritas. Dona la teva roba a Caritas. Dona treball.

La passarem a recollir el proper dia

Dipositeu, si us plau, les bosses a la porteria abans de les 9 del matí.

Recollides especials: trucar als tels. 218 13 76 i 268 02 00 de 9 a 2 i de 4 a 6 h.
També la podeu portar directament al C. Llacuna, 112 de dilluns a divendres de 9 a 2 i de 4 a 7 h.

Recollida
de roba
usadaAquest logotip registrat assegura que
la teva roba serà recollida per Caritas.

Caritas
Ajuda'ns e ajudar.

Amb la roba usada refusa imitacions.

Si has decidit donar la teva roba usada a Caritas, no permetis que se l'enduguin altres grups que utilitzen el nostre nom i imiten els nostres cartells per fer negoci. Abans de deixar la

teva roba a la porteria de casa, assegura't que sigui aquest cartell, i no un altre de semblant,

Recollida
de roba
usada

el que estigui penjat a la teva escala. Perquè aquest cartell és l'únic que et garanteix que la teva roba servirà per vestir altres persones i per continuar treballant i creant nous llocs de treball

dins del Servei de Recollida de Caritas.

Caritas
Ajuda'ns e ajudar.

LLIBRES

El do de la guarició

Monsenyor Emmanuel Milingo, ex-arquebisbe de Lusaka (Gàmbia), actualment «delegat especial» de la Comissió Pontifícia per a la Pastoral de les Emigracions i el Turisme, conta en aquest llibre el seu itinerari personal en el camp de la guarició mitjançant la pregària.

Mons. Milingo feia ús —i ho continua fent actualment a Roma— de la pregària, de la imposició de mans i en algunes ocasions de l'exorcisme, pràctiques típiques del «moviment de renovació carismàtica», nascut en el si de l'Església als Estats Units el 1967, al qual ell pertany. «Només —diu textualment— sóc un canal a través del qual els poders curatius flueixen de Déu als meus germans malalts».

No tots van veure amb bons ulls en l'arxidiòcesi de Lusaka aquesta activitat carismàtica de l'arquebisbe. El 1974 alguns sacerdots estrangers van manifestar el seu desacord sobre certs aspectes del seu

ministèri de guarició. El Vaticà es va veure obligat a intervenir. Una minuciosa investigació va revelar que no hi havia res anormal en la seva actuació. (C.C.)

Mons. Emmanuel Milingo.
Fe y curación.
Editorial Mundo Negro.

Ciència

FRANCESC NICOLAU

**Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya**

**El planeta Terra
i la seva història**

**13. Importància de
la Lluna per a
l'estabilitat de la
Terra**

La calor interna de la Terra fa milions d'anys que es manté estable. I també s'hi manté, fa més de 2.000 milions d'anys la calor externa, és a dir la rebuda del Sol, amb la variació anual de les quatre estacions; almenys substancialment. La paleontologia ho demostra. Ara bé: què hauria fet la Terra sense la Lluna? Em direu: a què ve aquesta pregunta? Que no hauria fet (si deixem a part els calendaris amb les fases lunars) pràcticament el mateix? La resposta és: no! Ara sabem que sense la Lluna la història geològica del nostre planeta hauria estat tan distinta que no s'hi hauria pas pogut desenvolupar la vida com ho ha fet, fins al punt d'esdevenir-hi impossible la vida humana. Com s'ha pogut saber això? Hi ha càlculs que ho demostren.

L'eix de rotació de la Terra té una inclinació de 23°26' respecte de la vertical de la seva òrbita (l'eclíptica) i és això que fa que s'hi succeeixin les quatre estacions cada any. Què passaria si aquesta inclinació anés variant fins a fer desaparèixer les estacions o bé fer que el pol nord es convertís en la regió més càlida de la Terra? Evident que tot quedaria trasbalsat. Em direu, però, que als llibres d'astronomia es llegeix que aquesta inclinació de l'eix terrestre només oscil·la entre 22°15' i 24°45', cosa que fa que els anys es

mantinguin pràcticament amb el mateix cicle durant milions d'anys. Cert. Però quina és la causa de l'estabilitat de l'eix de rotació de la Terra?

Un matemàtic francès ho ha calculat

Es diu **Jacques Laskar**. La seva especialitat és l'estudi de les òrbites dels planetes satèl·lits i altres astres del sistema solar. És a ell que confià la NASA el 1986 l'anàlisi dels moviments dels satèl·lits d'Urà. Ara és un oficial del Bureau des longitudes (Institut filial de l'Observatori de París). El 1993 va voler fer l'estudi detallat del moviment de la Terra, o sigui les variacions que hagi pogut tenir al llarg de la seva existència tenint en compte les influències gravitatòries dels altres planetes. Es va imposar l'empresa de descriure les posicions de la Terra durant els últims 200 milions d'anys. Escatir, més endarrere en el temps ja va veure que era complicat molt la cosa.

I és que si es vol fer ben fet s'han de tenir en compte totes les causes que intervenen en les alteracions més petites del curs del nostre planeta. Per a 200 milions d'anys ja és impossible fer totes les operacions sobre el paper. Només una computadora de gran potencia pot portar-ho a cap. La feina humana serà plantejar bé les condicions del problema fins a fer-ne un programa d'ordinador. Jacques Laskar es va haver de fer ajudar per dos col·laboradors: Philippe Robutel i Frédéric Jontel.

Se'ls va ocórrer fer primer el càlcul del que hauria passat si no hi hagués hagut la Lluna. És a dir, es tractava d'esbrinar què hauria fet la Terra durant els 200 milions d'anys que dèiem, tenint en compte només les influències gravitatòries dels altres planetes del sistema solar. Això plantejava uns 150.000 termes d'equacions que omplien 800 planes. Una cosa així no la resol ni l'ordinador més potent del món! Què fer-hi? Laskar va emprendre la tasca de fer digerible aquell munt d'equacions calculant les mitjanes orbitals de tots els planetes de 500 anys en 500 anys durant aquells dos centenars de milions. La cosa ja es presentà així prou aproximada per introduir-la al gran ordinador VP-2000 del CNRS. Aquest potentíssim ordinador en només sis hores va fer tots els càlculs i donà els gràfics del moviment seguit pel globus terrestre en funció del dels altres planetes.

Resultat inesperat

En restà sorprès fins i tot el mateix Laskar. Les petites influències gravitacionals dels seus companys del sistema solar podien fer-li adquirir diferències enormes. Un canvi de només 0,00000001% en les condicions inicials del moviment de la Terra podien alterar en un 100% el seu curs en 100 milions d'anys. O sigui, un error de 15 metres hauria pogut produir un canvi de 150 milions de km (que és la distància Terra-Sol). Però la cosa més important era que el balanceig de la Terra per la influència dels altres planetes hauria estat

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

(Rom 1,20)

caòtic: el seu eix de rotació s'hauria mogut fins a prendre totes les posicions possibles. En només un milió d'anys l'obliquïtat hauria variat de 15°. En conseqüència en 200 milions d'anys hauria passat diverses vegades per totes les posicions: des de tenir el seu eix sobre el pla de l'eclíptica, que és dir posar-se ajaguda del tot, fins a ser totalment vertical. Això hauria originat temporades llargues amb els pols convertits en regió tropical, caient-hi el sol vertical durant sis mesos de dia i després sis mesos de nit, i altres temporades sense estacions a cap punt de la terra, tot sempre a la mateixa temperatura. No cal dir que aquests canvis haurien originat la mort de moltes espècies vives i haurien impedit l'evolució normal de moltes altres. És probable que només haurien pogut sobreviure microorganismes i poca cosa més.

Però no ha estat pas així la història de la Terra. Què ha fet que això no succeís? La Lluna! Si s'afegeixen ara a l'ordinador les dades que expressen la influència del nostre satèl·lit, canvien totalment els gràfics que hi apareixen i el caos desapareix. La Terra s'estabilitza, perquè l'eix terrestre ja només pot oscil·lar en 1°20' al voltant de la seva posició mitjana, és a dir, només pot variar de 22°10', que és pràcticament tal com ja havien dit els astrònoms. Ara la seva inclinació és de 23°26' i està minvant apartant-se del valor mitjà, que és 23°30'. Per tant les oscil·lacions climàtiques de la Terra han estat molt minses i sempre hi ha hagut les quatre estacions amb poca diferència. Tot això lliga amb la geologia històrica que ens diu que hi ha hagut canvis climàtics, certament, però han estat relativament petits i per causes astronòmiques (disminució de recepció d'energia solar, caiguda d'un gran meteorit,...) i no pas per canvi d'inclinació de l'eix de rotació. La Lluna ha estat la nostra benefactora. «La Lluna o la vida!», exclama Sylvestre Huet (de qui hem obtingut tota aquesta informació) davant d'aquest fet incontestable de l'acció del nostre satèl·lit a favor de l'estabilitat terrestre.

Afegim-hi un petit comentari: si per a l'estabilitat de la Terra i el desenvolupament de la vida ha estat necessari que hi hagués la força estabilitzadora de la Lluna, és clar que perquè un planeta com el nostre, al voltant d'una estrella com el Sol, pugui tenir vida també li farà falta tenir una lluna! Quan parlem de la possibilitat de planetes habitats hauríem de tenir en compte aquesta condició, que no és pas gaire assequible. Això, doncs, fa minvar la possibilitat de planetes habitats a la nostra Galàxia, si és que n'hi ha cap.

**Subscriuiu-vos
a
Catalunya
Cristiana**

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

Nom Adreça.....

Població D.P..... Província..... Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
 semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària

xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc. / Caixa..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Cinema

City Hall.

L'ombra de la corrupció

Director: Harold Becker. **Guió:** Ken Lipper, Paul Schrader, Nicholas Pileggi i Bo Goldman. **Intèrprets:** Al Pacino, John Cusack, Bridget Fonda, Danny Aiello. 115 min.

J.M. Aresté
(Aceptensa)

Tiroteig en els carrers de Brooklyn. Mor un policia, un traficant de drogues i un nen innocent. El cas aixeca una enorme polseguera. Què feia un policia actuant en solitari? Per què un jutge amb fama d'honest deixa en llibertat provisional un tipus relacionat amb la màfia? L'alcalde de Nova York (Al Pacino) va a donar el condol a les famílies del nen i del funcionari morts. De totes formes, el seu desig d'aclarir els fets és poc decidit. Més bé sembla voler tapar la desgràcia amb algun èxit en altres camps de la política local.

La història, narrada per Kevin (John Cusack), ajudant de l'alcalde, és una espècie de viatge iniciàtic al caire de l'abisme de la corrupció. Kevin —capaç, decidit en la política i... honrat—, descobrirà que no tot es *kosher* —en hebreu, menjar pur— en el seu ofici. L'envolupant gairebé invisible dels assumptes dubtosos exigeix estar en guàrdia si es vol conservar l'honradesa.

En el guió, de construcció impecable, tots els caps acaben lligats, i hi ha una bona definició de

personatges. S'enyora, tanmateix, un punt de brillantesa, quelcom més d'imaginació. Harold Becker s'empantanega una mica al principi, en les escenes una mica reiteratives de pompes fúnebres, però després condueix la història amb pols ferm. Amb el seu excel·lent equip de direcció d'art aconsegueix fer creïbles les dificultats de la política municipal.

El repartiment és envejable. Al Pacino dona l'aire que cal al poc clar comportament ètic del seu personatge, a la vegada que mostra la seva humanitat; només s'excedeix en la seqüència del funeral del nen. Les escenes que comparteix amb John Cusack —molt bé aquest en la seva sobrietat— gaudeixen de l'aire paternofílic que exigeix la seva relació. També destaca Danny Aiello en un paper secundari.

Crònica televisiva

Una controvertida tècnica publicitària

Miquel Àngel Codina

Arran de la pèrdua d'eficàcia del tradicional spot publicitari, a causa de la saturació de missatges a tort i a dret a la petita pantalla, des de fa algun temps els professionals del sector han dut a terme una nova tècnica publicitària: l'anomenada publicitat encoberta. És la nova «gallina dels ous d'or» de la televisió. Ha esdevingut una font complementària d'ingressos per a les emissores i una solució per als anunciants davant les inclemències de la pràctica del zàping entre els televidents. Per exemple, un cas elegit a l'atzar: el restaurador Karloş Arguiñano, en el seu programa culinari, ensenyant d'una manera no gens dissimulada la marca de l'oli que utilitza en preparar els seus saborosos menjars. La pràctica de la publicitat encoberta, però, està prohibida de manera expressa en la llei que transposa a l'ordenament jurídic estatal la normativa comunitària Televisió sense Fronteres.

Un estudi realitzat per la Confederació Estatal de Consumidors i Usuaris (CECU) va denunciar recentment la persistència de les cadenes de televisió a emetre aquest tipus de publicitat. Segons assenyalava aquest informe, aquesta publicitat il·legal s'emete sobretot en les telecomèdies —*Carmen y familia*, *Menudo es mi padre*, *Farmacia de guardia*, *Médico de familia*, etc.— i espais d'humor i entreteniment, perquè són els programes de més audiència. Fins i tot, en una mateixa sèrie s'ha arribat a detectar ni més ni menys que... catorze marques publicitàries! Els anunciants recorren a introduir els seus productes —des de begudes i aliments fins a detergents i bolquers, passant per empreses de serveis i entitats bancàries— en el context de diferents programes televisius per tal d'aconseguir una més gran efectivitat comercial.

Això no obstant, representants d'emissores de televisió, d'associacions d'anunciants i d'agències de publicitat, enfront de l'esmentada imputació, van rebutjar que l'emplaçament de productes comercials en els escenaris de les telesèries respongui a pràctiques de publicitat encoberta. Per la seva banda, l'Associació d'Usuaris de la Comunicació (AUC), que va realitzar temps enrera un estudi pel que fa a aquesta qüestió, considera que les emissores que operen a l'Estat espanyol incorren en pràctiques de publicitat encoberta. Dues interpretacions diferents d'un mateix fet. No cal ser gaire intel·ligent per esbrinar quina és la que es correspon amb la realitat.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV2

Dissabte 07.30 *Últimas preguntas.*

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer.*

11.00 *La Missa:* amb la participació de l'Orfeó de Tremp (Pallars Jussà, bisbat d'Urgell), sota la direcció d'Enriqueta Tena; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Esglésies de Catalunya.*

Dilluns 16.45 *Pueblo de Dios.*

TV3

Dissabte 08.10 *Signes dels Temps:* no hi ha programa fins al setembre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 05/7 20.30 *Creure avui: Llibres per llegir a l'estiu;* (director Ramon Safont-Tria).

DI 08/7 13.00 *Creure avui:* (repetició).

Dv 12/7 20.30 *Creure avui: Taula rodona: Parlem de la Pastoral Obrera;* (director Ramon Safont-Tria).

ETV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Ángelus.* (Directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general.* (Directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació.*

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000.*

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*
00.00 *Punt i Coma.*
01.30 *Dietari de música i músics.*
Ràdio Vaticana.
Espurna d'alba.

Dilluns

22.00 *Aquí Ràdio Estel.*
22.30 *Diàleg d'Església.*
23.00 *Panorama de cinema.*
00.03 *Anem per feina.*
00.30 *Cova de clàssics.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimarts

22.00 *Paraules d'amor.*
23.00 *Temps d'acció.*
00.03 *Versió original.*
00.30 *Perfil.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres

22.00 *Sons i Resson.*
22.30 *Converses amb la ciència.*
23.00 *Panorama Cultural.*
00.03 *Els veïns de l'escala.*
00.30 *Nit d'Estels.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dijous

22.00 *Més enllà del temps.*
22.30 *Tal dia com aquell.*
23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*
00.30 *Selecció musical.*
01.00 *Última sessió.*

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església.*
22.30 *A Cel Obert.*
23.00 *Encantats de conèixer-lo!*
00.03 *Calaix de sastre.*
00.30 *Fila 7.*
01.00 *Paraules de música.*

Dissabte

22.00 *A cor obert.*
Pedra angular.
22.30 *Contemporània.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.03 *Negra nit.*
00.30 *Les novetats a cau d'orella.*
01.00 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia Catedral.*
22.00 *Raons per viure.*
22.30 *Mosaic.*
23.00 *La Gran Via.*
23.30 *Blue Velvet.*
00.03 *Amb molt de gust.*
00.30 *Estel de colors.*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

09.00 *Músiques místiques: Miserere, d'A. Puccini; Miserere, per a dos sopranos, cor i orquestra, de Bertoni; Miserere, H. 219, de Charpentier; Miserere a 8, per a solistes, doble cor i orquestra, d'A. Soler.*
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

De dilluns a dijous

21.00 *El Espejo.*

Divendres

21.00 *La linterna de la Iglesia.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Divendres

17.38 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Montserrat Aragay i Maria Montserrat Rabella pertanyents a la Federació d'Associacions Catalanes de Vidues; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio,** i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espluga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11 h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona); *Costumari Cristià* (explicacions a costums i tradicions de l'Església per Joan Baburés); *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach); *Notícies i El significat de l'Evangeli* (a càrrec de Pere Carreras). Alguns d'aquest apartats canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.1 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.

* (Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: no hi ha programa fins a l'octubre.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: no hi ha programa fins a l'octubre

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai setmanal de 5 minuts de durada presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo-Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)

Dimecres

De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària:* una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiario.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Rovira. L'emeten:

Ràdio Calella (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Malgrat de Mar** (107.4 FM) diumenge 11.10h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.05h*. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 10.15h*.

* Inclòs dins el programa parroquial setmanal.

PUNT DE TROBADA: no hi ha programa fins a l'octubre.

TARDA DE TOTS: no hi ha programa fins a l'octubre.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: no hi ha programa fins a l'octubre.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars,** i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

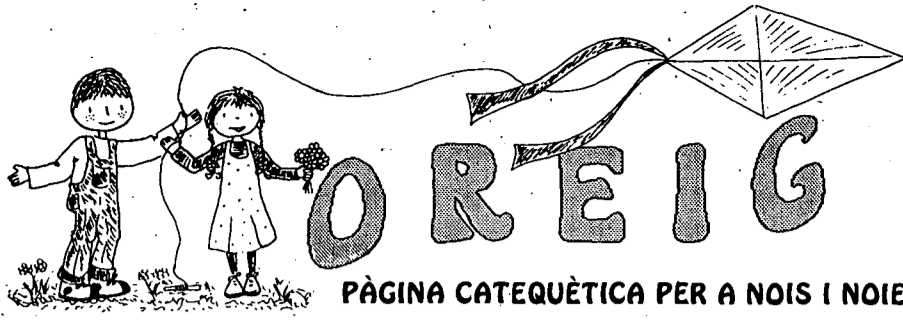
Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldecona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevistat amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

PÀGINA CATEQUÈTICA PER A NOIS I NOIES

AMICS DE DÉU

Sant Pere, apòstol, 29 de juny

Tu ets Simó, fill de Joan; tu t'anomenaràs Kefas (Pere). Aquestes paraules de Jesús van impressionar molt el pescador de Betsaida. Sí, el seu germà Andreu tenia raó, Jesús era el Messies, i ara li demanava que abandonés la feina, la casa, la família i les comoditats per treballar en la seva tasca apostòlica.

Simó es va convertir de pescador de peixos al llac de Tiberiades en pescador d'homes.

Un canvi profund i transcendent. Amb el pas del temps, la veu dolça i estremidora del Crist anava obrint solcs d'amor i fe en el seu cor. A les portes de Cesarea de Filip, Pere es va fer mereixedor de les més belles promeses de Jesús: seria la columna fonamental de la seva Església i les portes del reialme de la mort no podrien res contra ella. Pere seria el primer Papa.

En la memòria de l'ancià bisbe de Roma, el record de la nit del cant del gall es barrejava confusament amb els dies plens de goig de la Resurrecció i Ascensió del Senyor i amb la virgüda de l'Esperit Sant sobre el Col·legi Apostòlic.

Sant Pere dirigí admirablement l'Es-

glésia, confirmant la fe dels germans cristians i predicà l'Evangelí a Antioquia i Roma, ciutats de les quals va ser bisbe. Va ser ell qui, amb motiu de la conversió del centurió Corneli i el seu paper destacat al Concili de Jerusalem, va obrir el cristianisme als no jueus.

L'any 67, durant la persecució de Neró, va ser empresonat a Roma i va sofrir el martiri de la creu. Explica una bonica tradició que, amb motiu de la

persecució imperial, els creients van demanar a Pere que marxés de Roma, per poder dirigir l'Església des de la clandestinitat. En el camí va tenir una visió en la qual se li va presentar Jesús fent camí cap a la ciutat; llavors Pere li va preguntar: «On aneu, Senyor?». I Jesús li digué: «Vaig a Roma, a morir per tu». Llavors, Pere va comprendre que no podia abandonar la nau i que havia de segellar el seu testimoni amb la sang.

Quan el crucificaven digué humilment: «No mereixo morir com el meu Mestre, poseu-me de cap per avall». El seu sepulcre es troba a la basílica de Sant Pere del Vaticà.

FEM CATEQUESI

La vida pública de Jesús (1)

Anomenem «vida pública de Jesús» el temps en què el Nostre Salvador es va dedicar a predicar i actuar com a Messies.

Quan Jesús va sortir a anunciar el Regne de Déu tenia aproximadament uns trenta anys. I aquesta etapa de la seva vida va durar de dos anys i mig a tres, fins a la seva mort. Prèviament va ser batejat per Joan i després va passar quaranta dies al desert, on va ser temptat pel diable (Lluc 3, 21-22 i 4, 1-13).

Què va fer Jesús durant el període que anomenem «vida pública»? En primer lloc, fer-se conèixer davant tothom, no ja com el «fill del fuster», sinó com el «Fill de Déu», com el Messies promès. En segon lloc, va escollir un grup de col·laboradors, els Apòstols; a més, el seguia un gran nombre de persones, els deixebles, que el consideraven llur Mestre. Durant aquest temps, Jesús va anunciar l'Evangelí, la Bona Notícia, que es pot resumir així: *Déu és el nostre Pare bo que ens estima i que serem salvats si creiem en Ell, en el seu Fill i en l'Esperit Sant que ens envia.*

La seva manera de parlar agradava molt a la gent, perquè deia coses molt interessants i profundes amb paraules senzilles. Perquè el poguessin entendre millor, feia servir comparances i exemples, parlant en paràboles. També deia que els homes som germans, perquè Déu és el nostre Pare, i que ens hem d'estimar i perdonar.

VACANCES!

A les darreres sessions de Catequesi, la Núria els parlà de la Mare de Déu, com n'és d'important per als cristians i com hem de venerar-la ja que és la Mare de Jesús i també la nostra.

—Aprofitant les vacances, per què no demaneu als pares que us portin a algun dels santuaris de la Mare de Déu? Catalunya n'està plena; és bo que els coneguem més.

—Què és un santuari? —pregunta el despistat d'en Manel.

—Un santuari és una església o capella on es venera la imatge de la Verge o d'algun sant. Segur que tots heu estat al santuari de Montserrat on es venera la imatge de la Moreneta, la Patrona de Catalunya.

—Jo he anat a Núria a esquiar, allà també hi ha una església amb la Mare de Déu. És un santuari?

—Sí, també; és la meva patrona i és un lloc molt bonic. Però n'hi ha molts més. Els nostres avantpassats en van bastir molts. Catalunya sempre ha estimat molt la Mare de Déu. Nosaltres també hem de fer-ho, s'ho mereix.

—Núria, tinc una idea! —diu l'Oriol—. Per què no fem un intercanvi de postals de santuaris entre tots els companys de la Catequesi? Si n'hem vist de diferents així en coneixerem més!

—Bona idea, Oriol! —contesta la Núria— Què us en sembla? Hi esteu d'acord?

—Sí, sí, sí! —contesten tots.

—Doncs ja ho sabeu. A portar-vos bé perquè els vostres pares us donin aquest gust. Segur que ells també en gaudiran molt.

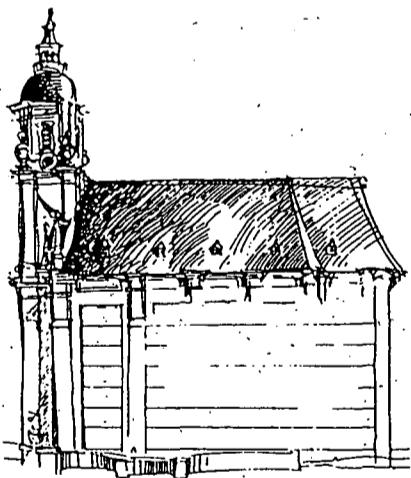
QUÈ ÉS L'EUCARISTIA

El marc de la celebració

Hem parlat fins ara d'aquelles realitats que trobem durant la celebració de la missa: com es divideix, què conté cada part, com es duen a terme els diversos ritus, etc. És el més important, perquè el Senyor, a través de tot això, s'hi fa present i actua a favor nostre.

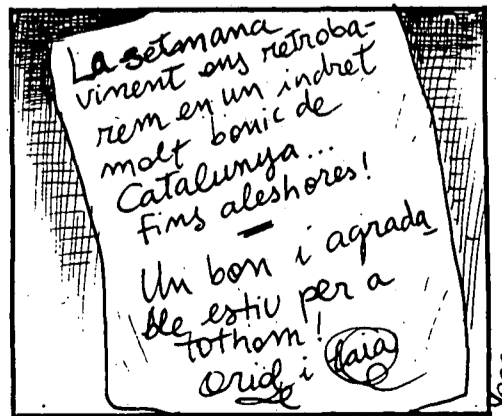
Amb tot, no cal oblidar que també la missa —com totes les coses i sobretot les de més valor— necessita un marc adequat. Quan les persones volem celebrar quelcom important, no ho fem a qualsevol lloc i de qualsevol manera. Procurem que tot estigui d'acord amb el motiu de la celebració i que els nostres convidats se sentin honorats i bé.

I a missa, què serà, doncs? Allà no celebrem una cosa insignificant, sinó la Mort i la Resurrecció del Senyor! I s'hi fa present el mateix Crist! Essent així, no ho prepararem tot adequadament?

L'Oriol i la Laia

per Xesc

Petits anuncis

DIVERSOS

COMPRO segells, monedes, postals i objectes antics. Tel. 357 83 94.

RESIDÈNCIA y acollida diürna àvies. Excel·lent zona. Parc Collserola. Vacances, caps de setmana o permanent. Truqueu al 203 97 40, Isabel.

SRA. LLOGA cèntrica hab. a Srta. T. 457 53 63.

MESTRA de Primària busca feina o dona classes particulars. Montse 436 39 91.

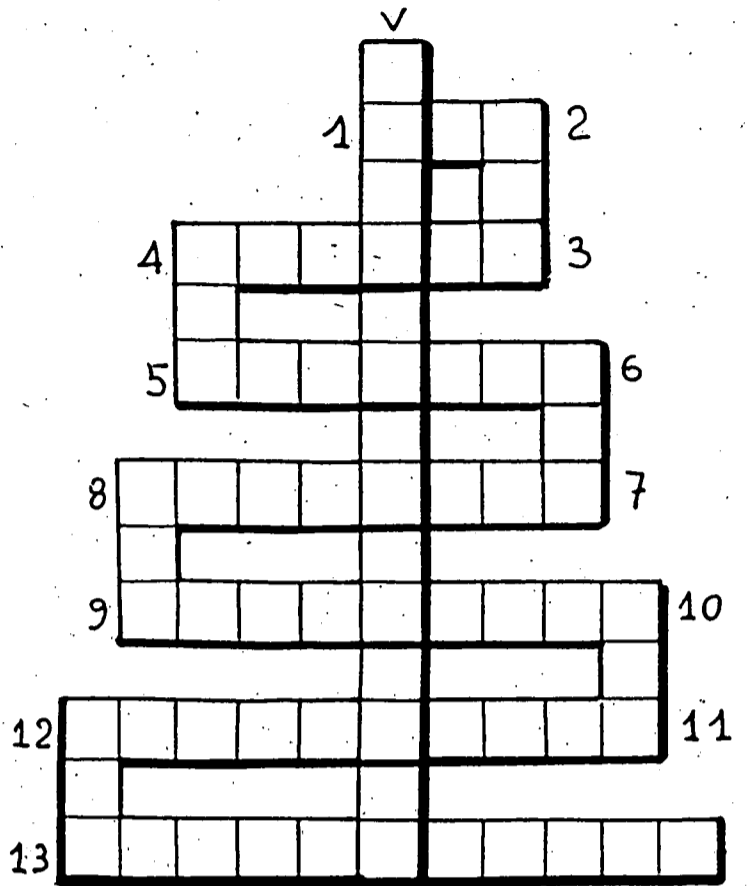
RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

LLOGO hab. dret a cuina a noia formal estudiant. Tel. 347 39 52, de 20 a 22 h. Pl. Urquinaona.

ENCREUATS

LA SERP

Cercar la paraula de la línia vertical, segons definició i en forma de serp enrotllada, anar fent els altres mots, segons la numeració i coincidir tots amb la lletra de la vertical.

LA VERTICAL: Relatiu o pertanyent al cronograma.

- 1. Espècie de pala per a fer desplaçar la canoa.
- 2. Gran extensió d'aigua salada.
- 3. Relatiu o referent als ronyons.
- 4. Nom d'un pantà d'Osona.
- 5. Pluviògraf.
- 6. Sigles d'un partit anarquista.
- 7. No saciat.
- 8. Riu de casa nostra.
- 9. Sortir enfora interrompent la planor d'una superfície.
- 10. Inicials en les sepultures, esqueles mortuòries.
- 11. (Fem.) obstinada.
- 12. Salutació de l'Àngel a Maria.
- 13. Persona molt menjadora.

Solució:
 La vertical: Cronogramàtica.
 1. Rem. 2. Mar. 3. Renals.
 4. San. 5. Udógraf. 6. FAL.
 7. Insaciat. 8. Ter. 9. Ressel.
 10. RIP. 11. Porfidiosa.
 12. Ave. 13. Escraplats.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer Puiggarí, 5-7. 08014 Barcelona.

NOM
 ADREÇA
 POBLACIÓ..... TEL
 PREU LÍNIA..... SETMANES

145 pts.
290 pts.
435 pts.
580 pts.
725 pts.
870 pts.
1.015 pts.

(16% d'IVA INCLÒS)

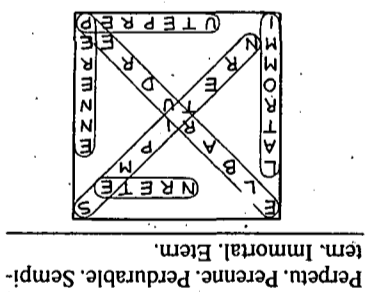
Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

QUEL·COM QUE DURA SEMPRE ÉS... DIR-HO DE 6 MANERES DIFERENTS

ESCACS

per Jaume Mora

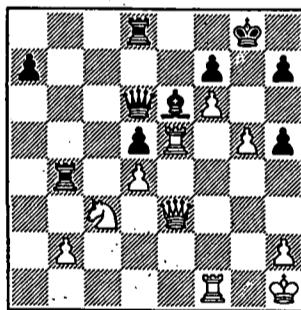

Diagrama 645

Blanques juguen

Obrir la fortalesa i entrar.

Solució al diagrama 644

1... TxP+, 2 PxT T1TR, 3 P4D TxP+, 4 RIC C6A+ 0-1.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

QUINA FUSTA FEU SERVIR?

NOTA
G

Solució al 875

N, ENA.

Nena.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

L'ABAT CLAUDI

Per commemorar el Congrés Internacional de Telègrafs i Telefonia a París, França va dedicar una sèrie de quatre segells, dels quals sobresurt el dedicat a Claudi Chappe, el 1949. L'«Abat Claudi», sacerdot i enginyer, va néixer a Brulon-le-Maine el 23 de gener de 1763 i morí a París el 23 de gener de 1805. Va obtenir dos beneficis que li van permetre estudiar la mecànica i la física. Va fer diversos experiments, sobre el taquígraf i el telègraf. França li aprovà aquest sistema i la Convenció li va donar el títol d'enginyer telegrafista.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfrent n. 31)	08023	Barcelona
Kiosko Baldini Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosko Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Maria Cabayol Magrinyà	Nou, 3 (La Riera de Gaià)	43762	Tarragona
Punt Press	Pl. Corsini, 5	43001	Tarragona
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona
San Pablo Difusión	Via Laietana, 38	08003	Barcelona

Reserveu el vostre exemplar, ara!

En el marc del projecte "Sardanes a Atlanta 96"

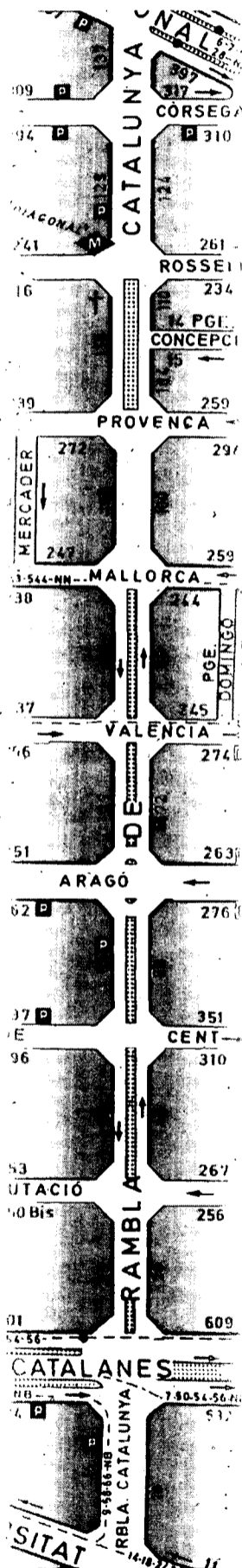
Gran Exposició Col·lectiva als aparadors de la Rambla de Catalunya de Barcelona:

"Els artistes amb la sardana"

Rambla Catalunya - El Tomb D'Or

Ballades de sardanes a la Rambla de Catalunya: a les 19 hores dels dies 29 de juny (entre Aragó i València) i 6 de juliol dia de cloenda de l'exposició (entre Gran Via i Diputació). Tothom hi és convidat.

OTTO SYLT. Cartell de la Tralla	133
CAFÉ BAR DORIA. Elogi de Richard Strauss	131
ANDANTE. Teresa Vilarrubias	131
BIOSCA Y BOTEY. Josep M. Sert	129
BIOSCA Y BOTEY. Josep. F. Ràfols	
BIOSCA Y BOTEY. Alexandre Matas	
ARMANGUÉ. Benjamí Tous	127
JORGE JUAN. Jaume Solé	125
UOMO. Josep M. Subirachs	121
UOMO. Elogi de Thomas Mann	
GLENFIELD. Roser Oduber	121
PODIUM. Eduard Arranz Bravo	121
BALIL. Teresa Rebull	121
FARMACIA SANCHIS. Montserrat Mainar	117
BANC SABADELL. Josep M. Morató Aragonés	115
BANC SABADELL. Joan Montcada	
LA SELECTA. Pablo Picasso	109
CONESA. Antoni Vives Fierro	109
AMITIÉ. Vicenç Viaplana	105
AMITIÉ. Victòria Pujades	
LOTUSSE. Pablo Picasso	103
MAURI BOMBONERIA. Josep Guinovart	103
MAURI BOMBONERIA. Jaume Muxart	
CEDOSCE. Joan Guillén	97
CEDOSCE. Ramon Rogent	
TAPICERIAS GANCEDO. Kim Domene	97
TAPICERIAS GANCEDO. Carme Garcés	
ESTEVA REIG. Enric Ansesa	95
ESTEVA REIG. Jaume Carbonell	
MAGDA PLANELLAS. Daniel Argimon	95
MAGDA PLANELLAS. Francesc Català Rocà	
FARMACIA J. M. PONS. Rafael Durancamps	89
SAMBLANCAT. Claude Collet	87
HÄAGEN DAZS. Gerard Rosés	85
EUGENIA SANTIAGO. Nadala Unesco	85
OPTICA MORATÓ. Maria Gironà	85
BENITO SPORTS. Jaume Genovart	81
BENITO SPORTS. Joaquim Chancho	
CRISOL. Lluís Pascual	81
CRISOL. Joan Josep Tharrats	
FARMACIA BOLOS. Gerard Sala	77
JOIERIA TORTOSA. Ramon Camps	77
LA TASTE. Joan Brossa	75
OPTIPOLIS. Mihaly Bodó	75
PUJADES I LLOBERA. Xavier Nogués	71
PUJADES I LLOBERA. Xavier Nogués	
NAF NAF. Oscar Tugnoli	69
QUILEZ. Xavier Cugat	63
LORETO JOIERIA. Marga (Margarida Cardona i Romeu)	61
FARGGI. Mariona Sanahuja	59
KONEMA. Cristina Fonollosa	43
METALLISTERIA BOLIBAR. Fèlix Albajes	43
EUROBANC. Modest Cuixart	41
VOGUE. Antoni Llobet	33
SENNACHERIBBO. Joan Miró	33
CALÇATS FALCÓ. Carles Madirolas	31
CLAVAGUERA JOIERIA RELLOTGERIA. Josep Moscardó	29
"LA CAIXA". Henri Matisse	17
"LA CAIXA". Oscar Solsona Sánchez	
UNIÓ SUÏZA. J. Guivernau	17
LA TRAMOIA CERVECERIA BRASERIA. Josep Baqués	15
PELLETERIA LA SIBÈRIA. Ramon Casas	15
PELLETERIA LA SIBÈRIA. Montserrat Gudiol	
PELLETERIA LA SIBÈRIA. Amèlia Riera	
CAFÉ DE LA RAMBLA. Humberto Tran	13
PANS & COMPANY. Josep Cañas	13
VIAJES VIE. Conxita Garcia Fontcuberta	11
SAINT HONORÉ. Enric Pascó	11
SAINT HONORÉ. Domènec Fita	
RESTAURAN TIKAL. Josep Garrobé	7
LOTERIA 74. Isabel Serrahima	5
CALÇATS GÜELL. Josep Guinovart	3
CALÇATS GÜELL. Jordi Pausas	
FARMACIA BALTA. Joaquim Mir	1
PIZZA DEL ARTE. Ricard Opisso	1

124 Joan Felip Vilà. CALZEDONIA	
124 Elvira Gallarde. PILAR-LACAMBRA	
122 Daniel Lleixà. CAMPER	
H. T. Moller. CAMPER	
118 Ladis (Ladislao Romero). BENETTON	
118 Ingrid Comas. HABITACLE	
116 Josep Moscardó. GALERIA MARAGALL	
Ramon Moscardó. GALERIA MARAGALL	
116 Josep Mir. ETCETERA	
114 Emília Xargay. JOIERIA-TOMÀS	
112 Josep Ucles. LAS TERRENAS	
112 Xavier Nogués. AGATHA	
Alexandre Cirici i Pellicer. AGATHA	
112 Clara Baylinà. LA PERLA GRIS	
110 Isabel Rellui. DEVERNOIS	
110 Albert Ràfols Casamada. RAFFICHE	
110 Romà Vallès. R.P.H.	
108 Joan Descarga. PARAFINE	
108 Elogi d'Einstein. PERFUMERIA PRIMAVERA	
106 Josep Mompou. XARCUTERIA BATALLA	
104 Ignasi Mundó. JOAN SAGRERA	
102 Ramon Pittot. FARMÀCIA TORRES-GARCIA	
102 J. M. Vayreda Canadell. PASTISSERIES MAURI	
Joan Condins. PASTISSERIES MAURI	
102 Núria Català. JOAN SAGRERA	
Cesc (Francesc Vila Rufas). JOAN SAGRERA	
Simó Busom. JOAN SAGRERA	
102 Pilarín Bayès. MULLOR	
100 Alfons Borrell. GROC	
100 Josep Serra Llimona. MUNDO NOVIAS	
96 Alfrèd Palmero. NONA FLORENSA	
94 Domènec Fita. LAURA VIDIELLA	
90 Jordi Curós. SANTACANA	
Anna Lentsch. SANTACANA	
J. Clàpera Mayà. ANGELES	
88 Antònia Calonge. PUIG D'ORIA	
88 Carme Serra. SINTESIS	
88 L. Urgellès. ALFREDO VILLALBA	
86 Salvador Dalí. CARNISSERIA LA RAMBLA	
82 Dibuix Ferran Bosch. SCHOLL	
82 Glòria Muñoz. HITTA	
82 Ricard Opisso. BERNINI	
80 Xavier Viñolas. PRO-MOD	
78 Xavier Nogués. CONTI	
Jordi Mercadé. CONTI	
78 Àngel Millán. TUSKESTAN	
74 Pere Creixams. HOTEL REGENTE	
74 Lluís Roura. LÍNEA PERFIL	
74 Plat de Paterna. BO-CO	
72 Montserrat Sabí. LACOSTE	
72 Antoni Trulls. WEDDING	
70 Josep Lluís Florià. MARCS CASOLA	
70 Marta Montcada. TITTO BLUNI	
66 Alfrèd Palmero. PIZZA DEL ARTE	
64 Ceràmica. VERMONT	
64 Oleguer Junyent. VIENA	
64 Vimala Devi. DROGUERIA URBE	
62 Joan Junceda. GALERIA D'ART ROVIRA	
Joan Junceda. GALERIA D'ART ROVIRA	
Pere Díaz Gil. CASA VIVES	
58 Pío Costa. TODO PARA LA MUJER	
54 Helen Frankenthaler. GALERIA PRATS	
54 Fc. d'A. Casademont. FERRETERIA VILLA	
52 Manuel Cusachs. MAURER JOIERIA	
50 Jaume Ribas. LLIBRERIA FABRE	
50 M. Assumpció Raventós. FORN DE SANT JAUME	
44 J. Miró a la Sardana. CERVECERIA D'OR	
44 August Puig. MIDA BIJOUX	
42 Benet Rossell. WINDSOR	
Gil Granero. WINDSOR	
42 M. Rufi-Gibert. TASCÓN	
42 Esmeralda Rico. ESENCIAL MEDITERRÀNEO	
40 Pablo Picasso. RAMON SANTAELÀRIA	
Manuel Álvarez. RAMON SANTAELÀRIA	
40 Josep Grau Garriga. SIMPSON'S	
34 Josep Colomer. SABATES QUERALT	
32 Ismael Balanyà. ALFOMBRAS TRONC	
30 Joan Granados Llimona. VIENA	
Maria Sanmartí. VIENA	
26 Olga Sacharoff. CATALUNYA WAGEN	
Ramon Sanvicens. CATALUNYA WAGEN	
24 Antoni Tapies. HOTEL CALDERON	
Evarist Vallès. HOTEL CALDERON	
Juan Carlos Romano. HOTEL CALDERON	
Guillermo Roel. HOTEL CALDERON	
22 Pablo Picasso. VISIONLAB	
14 Salvador Dalí. LLONGUERAS	
14 Anna M. d'Abadal. PELLETERIA SOLSONA	
10. Emili Grau Sala. OPTIPRIX	
Miquel Viladrich i Vila. OPTIPRIX	
8 Josep Nosàs. MASSIS QUER	
Ramon Aguilar Moré. MASSIS QUER	
6 Leta (F. Letamendi). TABAQUERIA PASTOR	
6 Montserrat Mainar. DESCAMPS	
4 Alejandro Costa. NEW CANADIAN STORE	

Un magnífic llibre-catàleg "Els artistes i la sardana", amb totes les obres reproduïdes a tot color, és a la venda a tots els establiments expositors. Preu 2.900.- pessetes

JA COL·LABORES AL PROJECTE

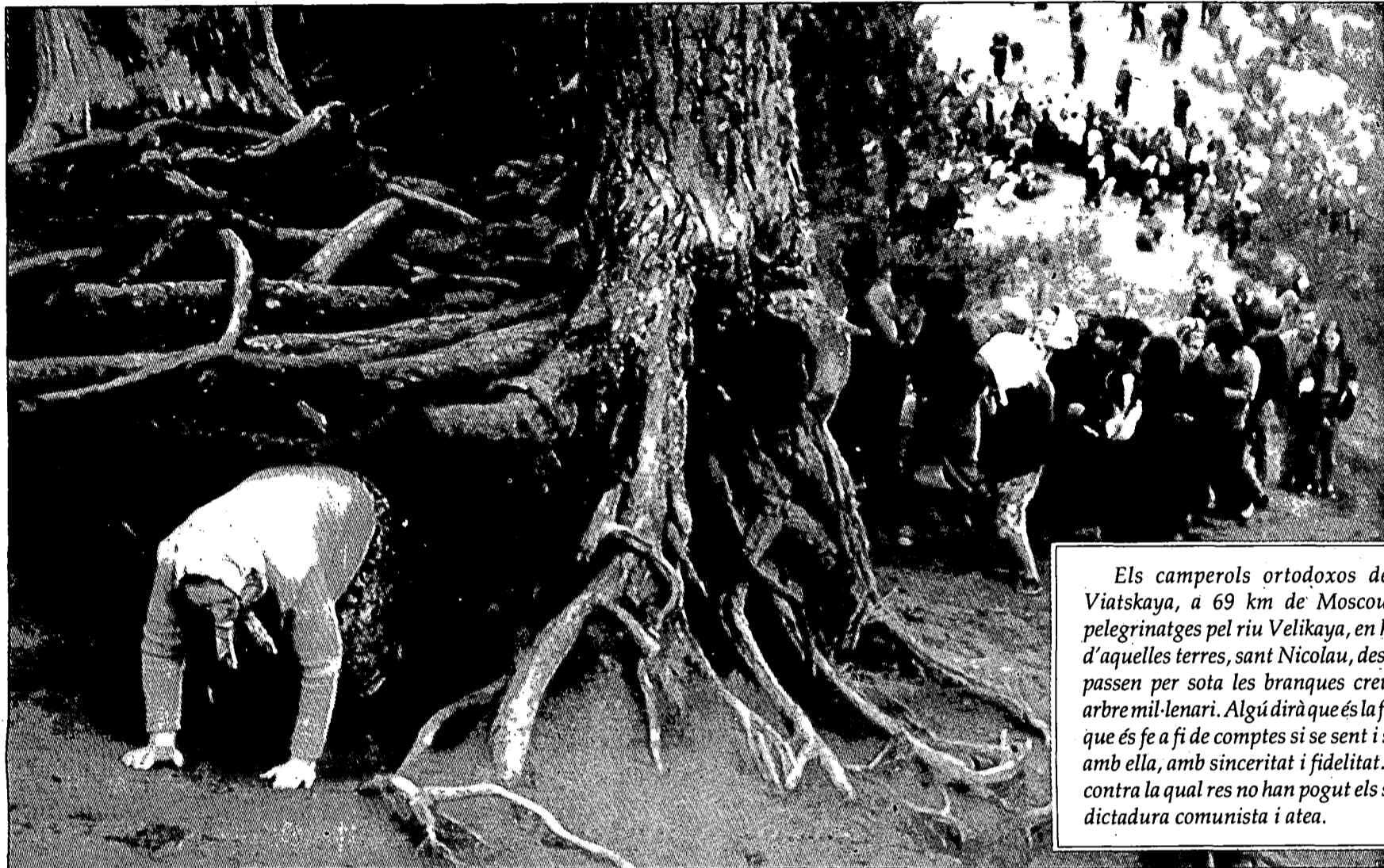
"SARDANES A ATLANTA"?

Caixes i bancs col·laboradors on es poden fer les aportacions:

- "la Caixa"
- Banco Central -Hispano
- Banesto
- Caja de Madrid
- Ibercaja
- Banc Sabadell
- Caixa Rural de Guissona
- Banco Zaragozano
- Deutsche Bank
- Caixa de Girona
- Caixa Penedès
- Banco Popular
- Banc Urquijo
- Caixa Laietana
- Caixa de Manresa
- Barclays Bank
- Caixa de Manlleu
- Caixa de Tarragona
- Caixa de Terrassa
- Banca Jover
- Banco NatWest

afinant

Zoom

Els camperols ortodoxos de la regió de Viatskaya, a 69 km de Moscou, en els seus pelegrinatges pel riu Velikaya, en honor del patró d'aquelles terres, sant Nicolau, des de fa sis segles passen per sota les branques creuades d'aquest arbre mil·lenari. Algú dirà que és la fe del carboner... que és fe a fi de comptes si se sent i s'actua d'acord amb ella, amb sinceritat i fidelitat... Una fidelitat contra la qual res no han pogut els setanta anys de dictadura comunista i atea.

Llindar

La religiositat dels joves

A les pàgines centrals d'aquest número el pare Luc Van Looy, actual vicari del rector major dels salesians, proposa quatre referències bàsiques per orientar els nostres joves, tan immersos en una cultura de la fragmentació: a) el sentit de la història; b) el sentit de la natura; c) el sentit de la festa; d) el sentit de comunió. Convido el lector a llegir aquest interessant article i a comentar-lo, si s'escau, en família o en grup.

Més que lamentar-nos sobre el tema, el que hem de fer és debatre'l en profunditat i endegar experiències que revitalitzin la religiositat juvenil i proposar projectes que rellancin sense complexos l'evangelització del món juvenil. És el que estan fent algunes delegacions de pastoral de joventut de les nostres diòcesis, en concret la de Barcelona, al front de la qual està fent un excel·lent treball Rosa Deulofeu. Només n'esmento dos exemples concrets: l'escola de pregària per als joves de la catedral de Barcelona ha vist incrementada aquest curs l'assistència i la participació. Els cursos d'animadors de pastoral juvenil, no solament s'han consolidat sinó que, degut a la demanda, el curs vinent es projecta d'ampliar-ne l'oferta. En seran beneficiaris els diversos moviments i els grups de parròquies. Però també podríem parlar dels recessos i els exercicis espirituals per a joves, que van augmentant, i de l'èxit del «Multifestival David». Són unes bones notícies, encara que constitueixin una petita gota dins un oceà immens.

Els estudis i investigacions recents posen de manifest que els joves són «religiosos», però a la seva manera i amb uns certs riscos. La imatge de la religiositat juvenil que està apareixent cada dia amb més força té aquestes característiques: 1) desitja tenir una relació directa amb el Transcendent, però saltant-se totes les mediacions, compreses les de Jesús i l'Església; 2) tendeix a estar al marge de la dimensió comunitària de la fe; 3) no llegeix —o ho fa esporàdicament— la Sagrada Escripura;

4) redueix Déu a una entitat abstracta i impersonal. Ens cal reconduir amb paciència i amor —i amb una certa exigència per part dels educadors— aquesta manera de fer.

En la recerca de noves formes de religiositat —ha escrit Enzo Bianchi— les generacions joves tendeixen, per tant, a un rebuig de l'alteritat, i això es manifesta en la *despersonalització* de Déu. Psicològicament hauríem de parlar de l'absència d'un sentit de la *paternitat* i, en conseqüència, d'un replegament cap a una religiositat narcisística i intimista, *deshistoritzada*. Déu deixa de ser un fet o un esdeveniment

amb el qual hom es mesura i aleshores tot es subjectivitza. Van Looy ho diu molt bé: «si la religió està mancada de dimensió històrica, esdevé ben aviat una recerca de resposta a desitjos psicològics o sociològics (...), qui s'accontenta amb una resposta a les inquietuds interiors, caurà aviat sota el domini de les sectes, i qui dóna una interpretació sociològica a la religió, com per tenir cohesionat un grup o un poble, aviat es distanciarà del Déu d'Abraham, Isaac i Jacob per defensar els drets de la tribu i construir-se el vedell d'or».

Servint-me d'una expressió de Paul Ricoeur diria que hem d'ajudar els joves a passar «del fantasma al símbol de la paternitat», i aleshores dir *Pare* a Déu —invocar-lo així des d'un redescobert sentit de filiació a partir de Jesucrist— els farà trencar d'una vegada per totes el somni de ser com Déu

acceptant la seva santedat i el límit que els correspon com a creatures i, per tant, l'inseriment en la història i en la comunitat humana (els altres!) i l'acceptació de l'alteritat i de la diferència en les relacions humanes. Cada vegada es fa més important i decisiu, doncs, que ens adonem de la profunda relació entre evangelització i educació quan parlem del tema de la religiositat juvenil.

Manuel Valls i Serra
director

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Don Renzo i la Bòsnia actual

«La granada quan arriba no fa remor... Quan en sents l'explosió, ja és tard. Els trossos de metralla foraden el cos on el toquen, el travessen...». Mentre m'ho explica, el sacerdot Renzo Scapolo m'ensenya la creu feta amb trossos de metralla que porta sempre penjada del coll. La mateixa metralla que va matar tres nens i en va ferir uns quants més a Mostar. Una de tantes tragèdies que recorda; el braç destrossat d'un home al costat seu... la noia que ell va veure com rebia l'impacte al pit i moria a l'acte... M'ensenya un pilot de fotografies. En una de molt borrosa es poden distingir uns homes estirats a terra —ell n'era un— sota ràfegues creuades de metralleres.

Renzo Scapolo és un capellà italià, de la diòcesi de Como, que en plena guerra va decidir anar a viure a Sarajevo per ajudar la gent. Diu que el seu bisbe li va dir: «No t'hi envio, però t'hi deixo anar». Don Renzo pensa que les esglésies d'Europa han estat una mica distretes, fredes, respecte dels catòlics de l'ex-Iugoslàvia. Ja valora l'ajuda material que els ha arribat per Càritas i per entitats civils de tota mena. De Barcelona diu que és la ciutat que els ha ajudat més i que tots els bosnians coneixen. Però troba a faltar més col·laboració eclesial directa, de contacte personal.

Ha fundat l'associació «Sprofondo» que duu a terme una

«Crec que com a Església universal de totes les ètnies hem d'assumir la defensa i l'ajuda de la població bosniana. Iguals i units no malgrat les diferències, sinó perquè som diferents»

tasca enorme amb el suport, especialment, dels catòlics italians. Les necessitats a Bòsnia, en aquest moment, són de tota mena. Parla d'una gran quantitat de mutilats, de la manca d'habitatge i de treball. Les fàbriques han estat destruïdes. Hi ha, també, milers de sords per efecte de les explosions. Això passa més desapercebut. Ningú no parla dels «sords de guerra», es queixa don Renzo.

Un dels sectors socials que atén amb preferència «Sprofondo» és el dels vells. Proposa l'adopció d'avis. Adoptar un avi vol dir finançar un grup de metges i ajudants sanitaris que atenen els vells impossibilitats a domicili. L'adopció es demana per un any, amb una quota mínima de 5.000 pessetes al mes. Ja hi ha dues-centes famílies italianes que tenen feta aquesta adopció.

Un altre grup per al qual Don Renzo promou adopcions a través de «Sprofondo» és el dels malalts mentals. Han augmentat un quatre-cents per cent. Passada la tensió de la pura supervivència, la ment no assimila el desastre.

Però la seva acció no es limita a les necessitats més immediates. «Sprofondo» propugna «la promoció dels valors de la pau en la convivència de les diferències». Don Renzo tem maniobres de fons que afavoreixin la sortida dels croats de Bòsnia i l'establiment d'estats ètnics. «Crec que com a Església universal de totes les ètnies hem d'assumir la defensa i l'ajuda de la població bosniana. Iguals i units no malgrat les diferències, sinó perquè som diferents».

Don Renzo ha passat per Barcelona en una visita molt breu i hi ha deixat una estela d'inquietud. Els oïdors de *Ràdio Estel* han pogut escoltar-lo abastament. Tant de bo el seu testimoniatge susciti en nosaltres un nou impuls de solidaritat amb els germans de Bòsnia.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

L'espera de l'any 2000, un nou advent

S'ha escrit que la vida cristiana és com un gran advent, una espera alegre i freturosa. Els sants han tingut una especial agudesa d'aquest aspecte en la manera de valorar l'existència humana. Del ser-per-a-Déu hom en dedueix el desig de voler estar-amb-Déu. Lògic per a qui sap que la fe s'ha de transformar en visió beatífica.

No obstant això, el temps no perd la seva vàlua. Al contrari, l'augmenta. Perquè és l'escenari en el qual comença el nostre ésser i el nostre devenir. Naixem en el temps, hi vivim, hi estimem, hi patim... El temps —esdevingut inici d'eternitat per la vinguda del Verb de Déu— és el medi de la santificació personal. En ell es dona el desenvolupament de la nostra vocació. Després del temps succeeix la plenitud de la persona, l'assoliment del nostre terme. La filiació divina, font

de la nostra dignitat, esdevé radiant. Llavors, en comunió perfecta amb Déu, ja no la podem perdre.

L'espera és connatural a la vida de la fe. Com ho és la caritat eficaç per les bones obres. Però aquesta espera se subratlla d'una manera especial en la proximitat del tercer mil·lenni de l'Encarnació del Fill de Déu. Per això, el Sant Pare, Joan Pau II, exhorta els fidels a viure aquest període d'espera com «un nou advent». Per tal que susciti una onada de forta i autèntica espiritualitat.

Convé que visquem el trienni que manca per al 2000 vivint els passos catequètic-espirituals indicats pel Pastor universal. Amb la mirada fixa en Crist (1997), en l'Esperit (1998) i en el Pare (1999). El 2000 serà la celebració del Gran Jubileu a honor i glòria de la Trinitat Santa.

Impromptu

Oriol Camps

La festa de Sant Pere

Escric la vigília de Sant Pere, festa grossa en altre temps, ara també litúrgicament, però força esmorteïda per ser dia feiner. Com a cristians crec que hauríem de prescindir d'aquesta laboralitat i la celebració hauria de conservar d'una manera o altra, aquella solemnitat. No s'hi val anar omplint les sitges del record i deixar-nos endur per la nostàlgia melangiosa.

Potser ens cal, en aquest cas, recordar més el primer dels Apòstols, una mica rauxat, es cert, però que havia rebut del mateix Crist l'encàrrec de pasturar el ramat... i que nosaltres en formem part.

Recordant el passat, revisc el present recent: el temple de Sant Pere in Gallicantò (el Sant Pere de Galligans gironí en serà record?) que recorda les negacions, i aquell caminó que baixa vers el torrent Cedró, per on l'Apòstol seguia el Mestre... i travessant el mar de Galilea, on pescava Simó i els seus germans, on Jesús els va oferir, amb la gran pesca miraculosa, la imatge de la que vindria després.

Penso que moltes vegades ens assemblem inconscientment a sant Pere. Perquè com ell, en algun moment, neguem o ens oblidem que som deixebles de Jesús, i que li hem promès fidelitat, però ens l'hem venuda per qualsevol futilitat. Però, sortosament, com ell, tornem a la cleda, i refem la nostra alegria de sentir-nos a prop d'Ell.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Beatificació d'un periodista, mort víctima dels nazis

El diumenge 23 de juny el papa Joan Pau II va declarar beats dos sacerdots alemanys, Bernard Lichtenberg i Karl Leisner, víctimes del nazisme hitlerià. Tots dos estigueren al camp de concentració de Dachau i moriren com a resultat de mancances i de tortures de tota mena.

Ara és un periodista seglar, italià i catòlic a qui s'ha iniciat el procés de beatificació i canonització. Es tracta d'Odoardo Focherini de 37 anys. Aviat podrà ser beatificat, ha declarat Mons. Bassano Staffieri, bisbe de Carpi, que ha obert la causa canònica del periodista en la seva diòcesi.

«A través del seu compromís personal, social i professional —sobretot per salvar els jueus de la fúria hitleriana— aquest professional del periodisme va ser un testimoni veritable de l'Evangeli», subratlla el prelat.

Odoardo Focherini fou el primer corresponal del diari catòlic italià, *Avvenire*, abans de ser-ne l'administrador que aconseguiria tirar-lo endavant, malgrat

les dificultats causades per la II Guerra Mundial. Des que Itàlia va ser ocupada pels alemanys el setembre de 1943, Focherini va estar en primera fila per amagar els jueus italians o refugiats. La policia italiana, cooperant amb els alemanys, va acabar per arrear-lo. Enviat al camp de concentració d'Heersbruck a Alemanya, hi va morir vuit mesos més tard, el 24 de desembre de 1944 com a conseqüència d'una septicèmia.

Les cartes d'Odoardo Focherini durant el temps de la seva captivitat han estat publicades a Itàlia per Mons. Bassano Staffieri sota el títol *El camí d'un just*. El llibre ha obtingut una gran difusió. En el pròleg, Mons. Alessandro Maggolino, bisbe de Como, recorda que la fe cristiana no significa aïllar-se del món en una pietat individual, sinó en l'acceptació de posar la pròpia existència en joc.

Un model pel periodisme —avui funestament condicionat i empresonat per interessos polítics i econòmics— a fi que maldi per la llibertat d'expressió en la veritat i en la honestat.

**IGNACIO
ARÉCHAGA**
**Director
d'Acepresa**

El perdó i la promesa

Qui no desitja tenir una trajectòria coherent? D'una manera o altra aspirem que la peripècia vital compongui una biografia —per modesta que sigui—, i no fulls solts de calendari. Aquest desig topa no solament amb els obstacles exteriors, sinó amb els nostres propis límits: aquesta contínua tensió entre el que som, el que hem estat i el que hauríem d'arribar a ser. Allò que ara veiem com a errors del passat arrossega la càrrega del que és irreversible; les fites que ens fixem per al futur porten el segell de la incertesa: Seré capaç? No canviaré? Seguirà tenint sentit aquest compromís? A aquestes limitacions de l'acció humana responia Hannah Arendt en un assaig recentment traduït (1): «La redempció possible d'aquesta desgràcia de la irreversibilitat és la facultat de perdonar, i el remei per a la impredecibilitat es troba contingut en la facultat de fer i mantenir les promeses. Ambdós remeis van junts: el perdó està lligat al passat i serveix per desfer el que s'ha fet; mentre que lligar-se a través de promeses serveix per establir en l'oceà de la inseguretat del futur illes de seguretat sense les quals ni tan sols la continuïtat, menys encara la durabilitat de qualsevol tipus, seria possible en les relacions entre els homes».

Aquesta facultat de perdonar i de ser perdonat no només allibera d'una culpa, sinó que ens torna a unir als altres. Doncs a vegades se'ns en va d'entre les mans un amor, una amistat, un projecte comú, precisament per no haver dit abans: ho sento. Per no ofegar en el seu origen aquesta llavor de discòrdia, aquesta fredor, aquest rancor. La possibilitat de perdó també és una garantia per mantenir el temps que exigeix un compromís. Doncs si el perdó no repara les fallides, al final la ruptura i la bandada semblaran l'única manera de tornar a començar.

En canvi, el perdó i l'oblit permeten que

l'acció humana es desplegui amb nou impuls: «Sense ser perdonats —continua dient Arendt—, alliberats de les conseqüències del que hem fet, la nostra capacitat d'actuar estaria, per dir-ho així, confinada a un sol acte del qual mai no podríem refer-nos; seríem per sempre les víctimes de les seves conseqüències, semblants a l'aprenent de bruixot que no tenia la fórmula per trencar l'embruix».

Aquesta capacitat de tornar a començar obre la porta a la novetat sense renegar de la duració. Els vents avui dominants porten a cercar la seguretat en l'absència de compromís, en la indefinició, en el fet de deixar obertes altres possibilitats. I és cert que tota decisió alhora que obre un camí, en tanca d'altres. Però la màxima indeterminació també és la màxima inseguretat i la condemna de l'esterilitat. Al contrari, fer i complir promeses és indispensable per assolir el desenvolupament de la personalitat. «Sense estar lligats al compliment de les promeses, mai no seríem capaços d'assolir el grau d'identitat i continuïtat que conjuntament produeixen "la persona" sobre la qual es pot contar una història; cadascú de nosaltres estaria condemnat a vagar deseparat, sense direcció, en la foscor del nostre cor solitari, atrapat en els seus humors, contradiccions i equívocs». D'aquesta manera, els vincles amb quelcom de noble són els que ens permeten mantenir un rumb, en lloc d'anar a la deriva empesos pels estímuls del moment.

Aquest sentit de compromís és compatible amb el plaer de començar, d'establir noves relacions i de cercar altres maneres de ser fidel al mateix. Entre la rutina estúpida i l'abandó irresponsable hi ha un espai per a la renovació que allibera. Respecte a això, diu Arendt, «perdonar i fer promeses són com mecanismes de control establerts en el propi si de la facultat d'iniciar processos nous i sense fi». Si moltes vegades aquests començaments no abasten la maduresa, potser sigui perquè allò que ens perdonem fàcilment són les promeses.

(1) Hannah Arendt, *De la història a la acció*, Paidós, Barcelona (1995), pp. 106-107.

**JORDI BASSAS I
RIBALTA**

Escriptor i teòleg

Mesos de Maria

Era el meu primer col·legi, aquell que te'n recordes tota la vida, encara que només hi hagis anat dos anys justos. Tenia quatre anys i era el mes de maig, el mes de Maria que fèiem en un altaret improvisat a classe. Però aquell dia, a començaments de mes, la mestra ens va dir que havíem de donar gràcies a la Verge per un favor especial: s'havia acabat la guerra. Més endavant, vaig saber que es tractava de l'acabament de la Segona Guerra Mundial, i més concretament el dia de la rendició alemanya.

També em vaig assabentar més tard que els qui vam «patir» aquells col·legis de postguerra portem un trauma molt difícil de guarir. Mai no ho he entès. Al col·legi de «Donya Antònia», al carrer Casanova davant mateix de «la Punxa», hi cantàvem el «Cara al Sol» i el «Himno nacional», cert, però, amb la mateixa afició cantàvem el «General Bum-bum» i «Dins la claveguera hi surt un ratolí...» en català i segons el repertori de la senyoreta Catalina, filla de Donya Antònia. Encara recordo el meu germà, més petit que jo, cridant a casa «Pana... una, Pana... grane, Pana... libe!», i el meu catalaníssim pare (al Cel sia) arrufant les celles, però sense alarmar-se tampoc gaire.

Sempre he recordat aquell dia de maig de la Barcelona de la meua infantesa i l'acció de gràcies que vam adreçar «con flores a María, que Madre nuestra es...» Què sabia jo aleshores de l'horror nazi que havia acabat per fi! La guerra d'Europa era com una mena de referència llunyana que sentia dir a la gent gran. Però la Mare de Déu ens havia fet aquell favor: això sí que ho vam entendre tots a classe. Educació repressiva i franquista? Potser sí. Però, ni donya Antònia, ni la senyoreta Catalina, ni els nens i nenes que ens co-educàvem a classe sentíem res d'especial. En tot cas, l'acte d'aixecar el braç i cantar els himnes prescrits semblava tan formulari com haver de posar un segell a la carta.

Molts anys més tard, també al campament d'instrucció militar, el «mes de las flores» era una mena d'oasi decretat per tothom i per ningú en concret, on fins i tot es perdonava alguna «prevenció». «Estrella de los mares, cuyos reflejos, en mi alma de niño resplandecieron... resplandecieron». Algú titllarà d'ingènues, o potser de cíniques, les postures de l'exèrcit oficialment defensor d'una confessionalitat instituïda. Però aquells militars colrats pel sol africà i endurits per la disciplina, no feien comèdia, ho puc ben assegurar. Tampoc en fèiem els reclutes i veterans que cantàvem a cor que vols. El «mes de les flors» era alguna cosa, més enllà de la quotidianitat dura de la instrucció, que aportava un alè de frescor difícil d'explicar.

Molts cops, massa cops, els cronistes d'aquelles èpoques s'entesten a explicar-nos històries que no he viscut mai. Molts llibres, moltes pel·lícules, molts reportatges televisats, em semblen, a vegades, ciència ficció. No és que expliquin mentides. No és això. Però sí que expliquen sentiments i sensacions que mai no els he viscut, ni tan sols els he percebut en les persones més properes que m'envoltaven.

De tots els «mesos de Maria» resats a casa, a les escoles, i també a la «mili», no me'n queda sinó la frescor de les flors acabades de collir. Si digués una altra cosa, mentiria. Que cadascú ho agafi com vulgui.

Respir

Miquel Estradé

Qui són els senzills?

De les poques pregàries de Jesús que els evangelis ens han transmès, n'hi ha una que em té el cor robat: «Us enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills tot això que heu amagat als savis i entesos. Sí, Pare, així us ha plagut de fer-ho». Seria molt interessant de saber com les entenen, els senzills, aquestes paraules, perquè deuria ser l'única interpretació acceptable. És clar que primer hauríem de posar-nos d'acord sobre qui són els senzills, cosa no gaire còmoda ni fàcil. Déu me'n guard de ficar-m'hi! Només voldria advertir, i advertir-me a mi, del compte que hauríem de tenir tots plegats a dir que ho entenem tot, o que entenem moltes coses, o a dogmatitzar que tu no hi entens res, o que poques coses entén aquell altre. *Senzill* podria ser traduït per: *els qui no saben parlar*. Avui, que tenim la temptació de qualificar les persones per unes peroracions que sovint ni ens van ni ens vénen, fa vergonya no saber parlar! Pitjor seria no saber *enraonar*!

Humor

«Pare Luc», així l'anomenen, va ser elegit recentment vicari del rector major de la Congregació salesiana. Belga —flamenc— de Tienen, l'any 1968 es va diplomar en música a Corea (Seül), país al qual va anar com a missioner, la seva gran vocació. Té 55 anys, i fins a la seva elecció com a vicari s'ocupava de la pastoral juvenil de la seva congregació arreu del món. És un gran políglota i un bon comunicador. Un gran educador dels joves. La urgència de posar en sintonia els joves amb els educadors salesians es va reflectir en una enquesta que el dicasteri salesià per a la pastoral juvenil, dirigit fins fa poc pel P. Van Looy, va realitzar

Luc Van Looy és el nou vicari del rector major de la congregació salesiana

en les vigílies de l'últim capítol general. Més de 6.000 joves col·laboradors i animadors dels salesians demanaven als seus educadors una presència significativa capaç d'acompanyar-los en un món completament diferent, en el qual el llenguatge tradicional ja no serveix per orientar-los. Els educadors, explica el Pare Luc, no han de buscar que els joves restin sempre enganxats a ells, sino orientar-los a Jesucrist. «Si través de don Bosco no s'arriba a Jesucrist i al Regne és inútil». El present article ha aparegut en el número de juny de la revista italiana *Note di Pastorale Giovane*, dirigida pels salesians.

Luc Van Looy

Analitzant els estudis i les investigacions que recentment s'han efectuat sobre el món juvenil, des del punt de vista educatiu i religiós, s'adverteix la gran necessitat de punts de referència per als joves. Ja el mateix fet de les investigacions sociològiques i educatives mostra una certa incomoditat, o almenys un desig de conèixer millor la joventut d'avui. No es vol certament considerar més els joves com a «problema», sinó que ens adonem que passem la senyera del mil·lenni a una generació insegura.

Els adults volen conèixer millor la cultura juvenil, i això és una dada positiva, perquè la impressió és que els educadors i els pastors no coneixen de veritat els joves.

Però les mateixes comunitats educatives i pastorals (la pastoral és una tasca eminentment comunitària) no posseeixen pel que fa als joves un coneixement comú i compartit. Ara bé, les investigacions ens ofereixen la possibilitat d'aprofundir com a comunitat cristiana el fenomen de la joventut, per cercar les respostes i la línia d'acció apropiades i acompanyar els joves amb autèntica qualitat pastoral.

En aquesta contribució exposaré els punts de referència que em semblen preciosos per als joves i per als educadors. No es tracta d'elements institucionals o sociològics, que serien punts de referència «externs», sinó d'alguns aspectes de fragilitat de la cultura juvenil d'avui, per intentar oferir alguna idea per a la pastoral i per a l'educació.

DUES CONSTATAcions

Em sembla oportú partir de dues constatacions.

Els joves es troben entre joves. La majoria del temps estan entre ells, amb amics, companys. El seu món s'ha allunyat del dels adults, i els motius són molts: el poc interès sobre les coses de la família, per l'absència de la llar dels pares a causa del treball; el fenomen del fill únic (o al màxim dos), que no requereix tant la formació de la comunitat familiar; les varietats d'ofertes en el temps lliure; el tancar-se sol a l'habitació en el seu propi món davant la televisió.

Una veritable comunicació entre joves i adults va a menys, i els adults es declaren també menys capaços de dialogar amb els joves.

Això crea una dificultat per trobar punts de referència en la institució família, escola, treball, etc. Els joves es creen així el propi món i es confien a amics i coetanis, els quals

Quatre referències per orientar els joves

«Passem la senyera del mil·lenni a una generació insegura»

són bona companyia, però no sempre bona guia en les incerteses i en la inseguretats.

El segon aspecte és el de la pluripertinença. Els joves poden amb gran agilitat passar d'una activitat a una altra de caràcter totalment divers, sense dur-se al darrer l'experiència precedent. Avui es pot pertànyer a tendències i corrents diverses sense veure les seves contradiccions. La vida està fragmentada i diversos sectors poden existir paral·lelament sense advertir mínimament la necessitat de relacionar-los entre ells. Això influeix en les actituds i en les preses de decisió davant la vida.

Les matèries estudiades a l'escola, que haurien de suggerir criteris de vida, no sempre assoleixen aquest objectiu perquè són considerades sectors diversos. En l'escola de biologia s'estudien certs condicionaments de la vida i de la naturalesa, en la química es veuen certes reaccions inevitables, però no s'estableix la relació amb els comportaments ètics o amb les condicions a respectar en les relacions amb la naturalesa o amb les persones. A nivell religiós, la separació permet dir que Déu existeix, que pot molt ben existir, però no importa, no influeix en la meua vida. Aquesta és una constatació que s'obté de tots els estudis sobre la religiositat dels joves.

La fase educativa, en la qual el jove es troba, ha de viure certs «processos». El món

de l'educació i de la pastoral és conscient de la necessitat d'itineraris i projectes per indicar el camí, no solament als joves, sinó a les comunitats educatives i pastorals. La convenció que tota educació i tota pastoral és obra de la comunitat ha accentuat encara més la necessitat d'un projecte comunitari, d'un mapa el recorregut del qual, sigui comunament acordat i acceptat.

Per superar el perill que la vida dels joves estigui de tal manera fragmentada i procedeixi a salts, com a conseqüència de moments no relacionats entre si, tal com succeeix en les fotografies estàtiques, suggereixo —i examino— aquestes quatre atencions educatives.

EL SENTIT DE LA HISTÒRIA

La formació de la consciència, la presa de decisions que afecten a actituds i comportaments, les línies a emprendre pel que fa a un futur feliç depenen de tot el que ha succeït en el passat. Precisament el fet de pertànyer a una família, a un país, a una cultura, etc. determina certs camins que seran recorreguts. Molts joves senten ser cristians «per força», perquè han nascut en un ambient cristià. No han fet l'elecció, sinó que s'han trobat damunt aquest «pes».

El mateix passa amb les normes de com-

portament. No és perquè els adults diuen que certes coses es fan en una certa manera, que així es fa. «Ho hem fet sempre així» gairebé un motiu per no fer-ho més. Arguments d'autoritat no funcionen i els crítics de la tradició no tenen força.

En canvi, no és possible educar sense història, no és possible crear fora de l'àmbit històric. És comprensible que els joves tinguin el sentit de la història, perquè tenen experiència del passat. Però precisament l'accent sobre el «tot i immediatament», típic de la cultura juvenil, crea una urgència de suscitar novament l'interès per la història. L'aspecte social de la persona requereix un coneixement dels valors que interessin a la comunitat.

Col·locar els joves en el canal de la història és, en conseqüència, de la màxima importància. En termes religiosos és, sens dubte, necessari: si a la religió li manca la dimensió històrica, es converteix aviat en una recepció de respostes a desigs psicològics o sociològics. En l'antic testament la religió del poble d'Israel estava basada en la intervenció de Déu en la història. Amb la vinguda de Jesús és reforçada encara més aquesta dimensió essencial de la religió judeo-cristiana. Si s'accontenta amb una resposta a les inquietuds interiors, caurà aviat sota el domini de les sectes; i qui dóna una interpretació sociològica a la religió, com per tenir cohesió un grup o un poble, aviat se separarà del llinatge d'Abraham, Isaac i Jacob per defensar drets de la tribu i construir-se el vedell d'or.

La religió cristiana és una religió històrica que es basa en la revelació de Déu; per això s'educa a la fe narrat la història de la Bíblia introduint les figures de la Bíblia com a punts de referència per als joves, en les quals poden reflectir i retrobar. És important narrar la «fe dels pares». Els progenitors, els escriptors, els catequistes, els religiosos i religioses, els sacerdots, tenen tots la tasca d'oferir l'experiència de la fe, testimoniada amb els esdeveniments de la història. Molts moviments actuals troben la seva força en la figura del fundador, precisant perquè ell els dóna el desig d'inscriure un camí de la història de la humanitat que inspira sempre.

EL SENTIT DE LA NATURALESA

Per aprendre que la vida va endavant de manera de processos, cal anar a les fonts de tots els processos. Per entendre que no hi ha veritat que tot pot arribar immediatament adonar-se de la gradualitat de la vida reconèixer el ritme de la natura. Els joves de la ciutat han «apprès» quelcom de la

biològica i de la naturalesa, però no s'adonen de com funciona el procés natural, no han verificat el procés mitjançant l'experiència viscuda. Si es pregunta als joves en quin període de l'any se sembla el gra, molts es troben incòmodes; si se'ls pregunta quina funció té la neu que cobreix el terreny agrícola, no saben que és per tenir la terra calenta, a fi que la llavor amagada dins no es congeli.

Un dia observant alguns infants que seguien amb interès un petit animallet en la voravia, vaig sentir que un preguntava a l'altre: «I on són les bacteries». És tasca de l'educació fer entendre que la llavor s'espargeix abans de l'hivern, que cal aquell període de maduració (o de mort) amagada per poder germinar. Penso molt sovint en aquell pagès i en el turista vingut de la gran ciutat. El pagès «contempla» el terreny durant l'hivern, perquè sap que allí dins hi ha la llavor que es prepara per madurar, el turista mesura el terreny calculant el seu preu.

La vida va cap endavant amb criteris processuals, que no es poden violentar sense pagar-n'è un preu. No es recull sense haver sembrat, i no se sembla sobre un terreny no preparat. Quan el Papa havia parlat amb força dels comportaments morals en relació amb la sida, en un país africà, els joves i els mitjans de comunicació deien que ell hauria d'haver-se limitat al camp religiós sense ficar-se en la tradició i en la moral. Entrevistat per un grup d'universitaris sobre aquest tema en aquell període, en tenia prou en recordar que és inútil sembrar fora de l'estació i que el pagès sembla només sobre el seu terreny i no sobre el terreny de l'altre, perquè aquests joves entenguessin tot l'abast de la moral en les relacions entre ells. La biologia, la química, les ciències naturals, etc., han d'enllaçar-se amb les actituds i amb els criteris de conducta exigits pels processos naturals si volen tenir valor formatiu i no només informatiu.

EL SENTIT DE LA FESTA

La festa és una pausa en la vida, per celebrar aspectes importants, per recordar situacions, aniversaris, persones, per recrear-se. La tradició col·locava la festa en el ritme de l'any, del mes, de la setmana. La festa celebra la vida. Per això les danses folklòriques representen molt sovint les suors del treball en el camp, els moments importants de la vida, com el naixement, el matrimoni, la malaltia i la mort, molt sovint d'una manera divertida o en caricatura, per atenuar o treure el sentit de la tràgèdia. S'accentua el valor de les coses, que molt sovint en la fatiga de la jornada és sentit com un pes, com una cosa repetida i avorrida. La festa fa recuperar el sentit del treball i fa tornar-hi amb gust.

Observant des d'aquest punt de vista els joves actuals, constatem que aquests han de recuperar el sentit de la festa. Molts joves no saben aturar-se en el punt àgud de la festa per gaudir la vida en la seva plenitud. Van més enllà i «cremen» la festa. La festa per a molts està segregada de la vida, per a molts se

Des del punt de vista educatiu i religiós, s'adverteix la gran necessitat de punts de referència per als joves

celebra durant la nit, no a la llum del dia, amb coetanis molt sovint desconeguts, no tant amb amics o familiars. En aquest sentit la festa ha perdut l'aspecte celebratiu. No se celebra la vida —potser la vitalitat, sí—, se celebra, en canvi, la llibertat. El motiu no és el record, la memòria o la comunió; es vol oblidar, evadir, trencar el ritme, en certs casos hi ha també un amagat desig de sortir de la vida.

La festa ha recuperat al mateix temps una dimensió important a través dels moviments. Els joves que han descobert l'alegria d'estar junts amb amics entorn una idea o d'una espiritualitat s'expressen en la celebració de la comunió i de la inspiració del moviment. A nivell religiós, en la celebració de la presència de Déu en la vida, cal retrobar el sentit de la festa litúrgica. Per a molts joves la «missa» ha perdut el seu aspecte celebratiu, la veuen com un «deure» i no com un «gaudir». Seria urgent reconduir la missa dominical al camp del gaudir, on la gent es troba amb plaer entre amics per comptar què ha succeït durant la setmana. No podem permetre'ns que els joves continuïn en lamentar-se que a la missa es fa sempre la mateixa cosa i que no es perd res deixant d'anar-hi. L'eucaristia vol ser una trobada joiosa de persones

que estan felices de veure's de nou, acollint les experiències i contant-se la vida de cada dia en la presència del Senyor. Tenim a l'abast dos instruments molt útils per fer-ho, el *Kyrie Eleison* al començament, per recordar junts els límits, i la salutació de la «Pau», per renovar la voluntat de crear comunió. Aquests són aspectes a desenvolupar i explotar al màxim, per fer que tots siguin conscients de la humanitat comuna.

El sentit de la festa, en conseqüència, s'ha perdut en molts, no solament a nivell social, sino també religiós-litúrgic. És temps que el trobin de nou. El punt de retorn podria ser la celebració litúrgica, assegurant que cap festa es pot gaudir sense una preparació acurada i un desenvolupament adaptat als participants, com s'escull el dinar en un banquet de festa considerant els gustos dels convidats.

EL SENTIT DE LA COMUNIÓ

La comunió no és un simple estar junts, sino un trobar-se en sintonia, un comprometre's pels altres. En un món individualista no podem no considerar la necessitat de crear una comunitat humana i cristiana. Dos joves enamorats poden perdre la globalitat de la visió del món perquè es concentren només

sobre si mateixos; però si volen que el seu afecte els porti a la felicitat, han d'aprendre a mirar junts cap els altres i obrir horitzons amplis. Qui es tanca en un petit cercle perd la visió, i un poble que perd la visió torna al desordre.

L'educació ha de defensar els joves de tancar-se en un petit món i de perdre la visió comunitària. La mundialitat i solidaritat han obert la consciència que cal comprometre's pels altres; molts joves es dediquen a l'evangelització i a la catequesi d'altres joves. En un nombre creixent d'institucions educatives els joves són convidats a pensar junts i a decidir sobre els processos educatius i organitzatius. Aquestes són totes iniciatives que desenvolupen la responsabilitat en l'interior de la comunitat social.

L'Església i la pastoral presenten avui un major perfil comunitari, guanyant credibilitat. En l'Església és precisament aquest aspecte comunitari que ha de convidar els joves a superar concepcions limitades i restringides. El punt clau és en canvi, la consciència de tenir un rol en l'interior de la comunitat. El jove que fa quelcom per la comunitat en la qual se sent valorat i reconegut, troba en la comunitat el sentit de la vida. Allí on l'Església serà capaç d'implicar els joves com a protagonistes actius, estarà en condicions de donar nova vida i entusiasme.

El sentit últim que donarà força a la comunitat és el seu servei als necessitats. Penso en el pas que s'ha fet acollint els joves en dificultat entre nosaltres, i veig que allí on es dona plena ciutadania als joves en situació de risc i als marginats, la comunitat adquireix un sentit de cohesió basat en l'amor i en l'alegria. La comunitat que retroba la bellesa del donar-se als més petits descobreix el sentit missioner original.

CONCLUSIÓ

Aquests que he recordat son quatre elements que permeten al jove retrobar la unitat de la seva persona i del seu projecte de vida. La història, la naturalesa, la festa i la comunitat són camins cap a la realització de si mateix que conviden a prendre en mà la pròpia vida i a dedicar-se a la transformació de la societat.

L'últim aspecte al que arriba aquesta reflexió és el vocacional. Com és possible decidir comprometre's de per vida en un camí de vocació específica de servei a Déu i als altres sense un concepte correcte de la religió, o sense haver sentit l'alegria de creure i de celebrar? Com pot oferir-se a Déu qui no ha fet el procés de créixer gradualment en la relació amb Ell? Com es podrà «recollir» la vocació d'un jove adult si ningú no ha sembrat aquell terreny abans de l'adolescència i l'ha contemplat com «impregnat de Déu» durant el seu creixement? Només després del creixement i el desenvolupament d'aquestes llavors serà possible per a un jove decidir-se a comprometre's de per vida a favor de la comunitat.

Per tenir en compte la gradualitat de la vida, cal reconèixer el ritme de la natura

Cartes

◆ Donar sentit a les primeres comunions

Sr. Director,

Tret d'excepcions honroses, avui les famílies, fins i tot les d'economia més modesta, rivalitzen per convertir el dia de la Primera Comunió en una festa l'eix de la qual no és l'Eucaristia que es rep, sinó el banquet amb un centenar de convidats. No pot ser menys que el que van fer les amistats l'any anterior. També calen regals, pel que diuen els anuncis, són els que faran inoblidable al nen el dia de la Primera Comunió.

I la cerimònia religiosa? Molta gent a qui és indiferent el que se celebra dins de l'Església es queda a la porta, perquè l'important no és acompanyar el petit al banquet eucarístic sino al banquet del restaurant o del xalet.

Caldria assenyalar en aquest aspecte de la cerimònia multitudinària el possible error «pastoralista», des de fa uns quants anys en algunes diòcesis, de celebrar les comunions en dia festiu perquè tota la comunitat parroquial aculli l'acte. Això fa que hi hagi persones que no puguin assistir a l'acte per falta d'espai i que la celebració estigui mancada de la intimitat i el recolliment que, en un dia laborable hi hauria, perquè només hi assistirien les persones més íntimament lligades al nou combregant.

Com queden marcats els nens d'avui per

aquest dia que en els recordatoris s'assenyalava com «el dia més feliç de la meua vida», si se'ls tempta amb l'aliment que no sacia, el de l'obsessió per la despesa i el lliurament d'obsequis per part dels qui, han de justificar així l'assistència al convit posterior! I descartem també, encara que sigui excepcional, l'«aggiornamento» de clergues pels quals el Papa ha hagut d'advertir en algun moment sobre la importància de la Primera Confessió (Pau VI, 20-IV-78).

Pares, col·legis, comunitats eclesials, tots tenim una responsabilitat gran per fer que els nostres infants quedin marcats el dia de la Primera Comunió, no per accessori, sinó pel coneixement del banquet espiritual al qual són cridats i per les obligacions que comporta per a tota la seva vida de cristians.

RAQUEL SERNA AVENDAÑO

Barcelona

◆ Sobre l'Església copta

Sr. Director,

En el número 871, del 30 de maig, de C.C., hi ha uns escrits, a les pàgines IV-V, de la secció «Afinant», sobre l'Església copta. És llàstima que no siguin correctes del tot les coses que s'hi diuen. En primer lloc, caldria haver especificat bé que, majoritàriament, es parla de l'Església copta catòlica. Si es diu simplement «Església copta», cal entendre que es tracta de la no-

catòlica, de l'Església copta ortodoxa, de la que pertany a les anomenades Esglésies «precalcedonianes». És veritat que també se'n parla, però més en segon terme. I és ja en el títol i subtítol que calia especificar, tant pel que fa a l'Església com al patriarca.

El paràgraf titulat «Algunes dades sobre el patriarcat d'Alexandria» conté no poques inexactituds. I la forma dels noms dels antics monjos, bisbes, etc. no és sempre correcta; traïx sovint una font francesa (el cas de Pantene, Denis...), quan tots aquests noms tenen una forma catalana establerta.

La fotografia de la pàg. IV presenta «un bisbe copte». Pels ornaments litúrgics ja es veu que és armeni. Però, a més, en aquests mateixos ornaments apareix clarament una inscripció en caràcters armenis! Però potser caldria assessorar-se bé abans de publicar coses d'aquestes.

SEBASTIÀ JANERAS

Barcelona

◆ La dona en el llibre del Gènesi

Sr. Director,

Llegint i tornant a llegir la *Invocació a Eva, mare nostra* de P.J. Ynaraja, a C.C. del 2 de maig d'enguany, hi reflexiono —quasi amb dolor— sobre les frases que s'hi citen, com per exemple les següents:

«Tú ets a l'origen del meu orgull», «tú ets l'origen de tots els meus errors», «A tu

mare nostra a qui contemplo sense ira», «Ets... enigma espiritual», «Expressió perenne del més prègò desconegut humà».

«Oh, Eva, et contemplo al costat del teu marit, tú guardes la primera abraçada d'un home a una dona,... el primer desig,... el primer enamorament...».

I penso, contemplant aquesta història nostra, del començament, des del vessant de la justícia que Déu hi fa: Que el Poble de Déu és de llinatge de Dona.

Déu ens explica, que hi haurà perpètua enemistat, entre la nissaga de la Dona i la Serp. I que la Dona, li axafarà el cap, a la Serp. És cert que parir amb dolor, és un càstig que patim les dones, però si en el mateix tros del Gènesi 2-3, Déu li diu a l'Home (aquest marit novell que tanta poesia desvetlla), «per tu (pel que has fet), maleïda serà la terra», em pregunto, on queda castigat per paraules de Déu, el pecat de la Dona?

En el fet de permetre-la sotmesa a un Home, que la farà presonera anorreada i burlada —a la conveniència del seu poder—, al llarg del decurs dels temps?

N'esteu ben segurs entesos d'Esriptures, Savis del Sagrat, que és la Dona la culpable?

No farà veure la Serp, les coses així, perquè el que a través de la Dona s'ha d'aconseguir, no pugui ser-ho, en un laberint sense sortida?

FINA BLÁZQUEZ

Barcelona

Retalls

Butlletí de l'Església de Girona (maig 1996)

Intervenció en la signatura del conveni marc entre la Universitat i el bisbat de Girona

1. L'any 1717 es decretava la clausura de la Universitat de Girona; l'any 57 del mateix segle se celebrava el darrer Concili de la Província Eclesiàstica Tarraconense. Dos fets significatius d'una hora baixa de la nostra història. Una darrera l'altra s'anaven tancant portes.

Sortosament, a les nostres generacions ha caigut la sort d'un ressorgiment. El 1991 arribava a Girona la carta de creació de la Universitat; quatre anys més tard, les vuit Esglésies que tenen la seu a Catalunya han reprès la tradició de reunir-se en Concili. Fets paral·lels, també significatius ara, d'un futur esperançador que són una crida a la nostra responsabilitat històrica.

Coincidint amb la diada de Sant Jordi, la Universitat i el Bisbat de Girona, amb tota la modèstia que es vulgui, però amb voluntat sincera i única de servir el país, acabem de signar públicament un acord marc de disponibilitat de col·laboració, des de les pròpies identitats i competències, en «aquelles qüestions que siguin d'interès comú i que puguin contribuir a una millor realització dels objectius propis d'ambdues institucions». I perquè, ja des d'aquest moment volem ser operatius, en aquest marc també acabem de signar un acord de col·laboració entre la Universitat i l'Institut Diocesà de Teologia.

2. La Universitat i el Bisbat són dues institucions de naturalesa diferent, de punts d'arrencada ben diferenciats, d'objectius immediats diversos i, de vegades, potser en contradicció; però clarament preocupades per investigar la veritat sobre la persona humana. Dues institucions d'aquesta mena forçosament s'havien de trobar en diàleg per a la centralitat de la persona en l'empresa comuna de construir una societat edificada en sana convivència, una pau justa i rica en tots els ordres. Podem no compartir concepcions, però no ens podem sentir estranys.

3. «Si en el passat es produïren desacords, enfrontaments, fins i tot malentesos entre els representants de la ciència i de l'Església, aquests han estat avui pràcticament superats, gràcies al reconeixement dels errors d'interpretació que havien pogut deformar les relacions entre la fe i la ciència, i gràcies sobretot a una major comprensió dels respectius camps del saber». (1)

4. En el servei de l'home integral, volem ajudar a descobrir el sentit de la seva vida, madurar la senyoria de les seves decisions i dels seus actes, a respondre a les seves necessitats psíquiques, intel·lectuals, vocacionals, morals i espirituals.

(...) L'experiència diu que, sense una visió profunda i àmplia de l'home i de les seves relacions, s'intenta en va la contribució per resoldre els grans problemes que es plantegen avui a la humanitat: la instauració d'una pau estable, l'intercanvi pacífic i just dels recursos naturals, l'ecologia, la recerca de treball per a tots, la implantació de la justícia social. L'abast de tot això ens depassa a tots. Raó de més per cercar la cooperació de tots els talents i braços noblement interessats.

En definitiva, és la persona hu-

mana que està en joc, l'home i la dona d'avui i del futur i de tots els països, la persona, que amb paraules d'un antic humanista no confessional, és «res sacra», un ésser sagrat.

5. L'Església creu, està convençuda que, des del seu lloc i amb la modèstia de les seves possibilitats, té quelcom de fonamental per a aportar.

Al costat de les ciències físiques i biològiques, és del tot necessari que els especialistes en les ciències humanes facin la seva contribució.

La teologia, en les seves diferents branques, té com a objectiu la revelació de Déu en la Tradició i l'Institut de Teologia posa a l'abast de l'alumne el resultat d'aquestes investigacions per a una comprensió de la fe, sí, però, al mateix temps, per a la comprensió del destí de l'home i del misteri que porta en el seu interior. És en funció de la totalitat de la persona que l'Església professa que Déu s'ha revelat en Jesucrist.

He de confessar que des d'aquest punt de mira, la labor de la Universitat —i remarco l'abast del mot «universal»— és motiu de contemplació, evoca l'irrepetible cant de la creació del llibre del Gènesi, quan l'autor posa en boca de Yah-

vè aquella decisió: «Fem l'home a imatge i semblança nostra» (Gn. 1,26).

El llistó és alt, inassequible, però no es pot negar que la utopia és estimulante.

Llavors el treball de la Universitat i de l'Església es converteix en una autèntica escola d'art, com és contribuir que cada persona «sigui».

6. Comprenen, ara, senyores i senyors, que a la vegada que el Bisbat agraeix a la Universitat que ens convidi al diàleg, no podem amagar el nostre goig i acceptem la responsabilitat que aquesta oportunitat comporta?

7. En la present avinentesa em plau de recordar que fa dos anys que es va signar un conveni entre la Universitat i el Bisbat, en el qual s'erigeix «SAFOR»: Servei d'assistència i formació religioses. Es tracta d'un servei pastoral a l'interior de la Universitat, a semblança del que hi ha instituït en altres Universitats de Catalunya i de la resta de l'Estat. (...)

Mons. Jaume Camprodon
Bisbe de Girona

J. Joan Pau II, *Discurs a la Universitat Complutense*, any 1982.

Humils i preciosos

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

A l'Exhortació Apostòlica sobre la Reconciliació i la Penitència, publicada pel papa Joan Pau II després del Sínode de l'any 1983, hi ha dos adjectius referits als sagraments: «Humils i preciosos». És una expressió original, que no es troba en cap tractat de sagraments, ni en la litúrgia de l'Església, però que explica amb molta intensitat la condició dels sagraments de la nostra salvació.

Humils

Els sagraments, en efecte, són humils.

Vull dir que les realitats sacramentals són realitats senzilles, cotidianes pràcticament, tant en la materialitat dels signes com en la mateixa ambientació i el desenvolupament de llur celebració.

Un bany d'aigua amb la professió de fe en la Trinitat, una pregària d'acció de gràcies i d'ofrena sobre el pa i el vi amb la proclamació de les paraules del Senyor i la invocació de l'Esperit, una paraula de perdó en nom de Déu misericordiós... Realitats humils, gairebé diríem fràgils. Realitats que signifiquen, amb la força de la Paraula de Déu que les il·lumina i acompanya, i que, en aquest sentit, manifesten i fan el que signifiquen. Però alhora realitats que cobreixen, que amaguen, que són certa-

ment un vel entre l'acció de Déu i l'home que s'acosta a rebre-la.

No hi ha cap poder humà que se serveixi de realitats tan humils per manifestar la seva intervenció. Només cal viure en una ciutat, en una capital, o més simplement, veure els reportatges filmats a la TV. Quan cal firmar una cosa, no hi ha prou desplegament de gent a l'entorn dels protagonistes. Quan passa el cap de l'Estat, el so de les sirenes de l'escorta es fa sentir des de lluny. Quan cal celebrar un esdeveniment, es mouen multituds en l'organització i en la representació.

Enfront de tot això, comprenem més clarament la humilitat dels sagraments. És cert que hi ha misses solemnes amb grans multituds —pensem, per exemple, en els viatges del Papa— i que un casament pot esdevenir una cerimònia esplèndida... Però el fet sacramental bàsic continua sent un fet humil i fràgil. Quelcom que està en les mans de les persones humanes, que forma part de la seva activitat, que està condicionat fins i tot per la debilitat d'un moment...

Preciosos

I alhora són preciosos.

No hi ha res del que els homes podem rebre o podem ser mediadors tan preciós com els dons que ens vénen pels sagraments. Cap poder no és capaç de «fer néixer de dalt» o «de nou». Cap firma humana pot

segellar amb el Do de l'Esperit Sant. Cap comunió entre les persones més estimades pot arribar al realisme de comunió personal que ens atorga el Senyor ressuscitat en l'Eucaristia. Cap home no és capaç per si mateix de representar Jesucrist i d'actuar amb la seva autoritat, com és donat de fer-ho als successors dels apòstols i als seus col·laboradors: ells poden concedir el perdó de Déu eficaçment, poden reunir l'Església en la unitat de l'Esperit Sant...

Sant Tomàs explicava que els sagraments són els instruments de Crist ressuscitat, d'una manera semblant a com el cos de Crist és l'instrument pel qual el Fill de Déu s'ha acostat fins als homes, fent-se home. És que les realitats humils dels signes sacramentals serveixen precisament per fer arribar la presència i l'acció del Crist ressuscitat, sempre vivent prop del Pare per intercedir per nosaltres, i sempre present a la seva Església.

Els sagraments són, per això, més preciosos que cap do humà, perquè per ells entrem en comunió salvífica amb les realitats eternes que mai han de perdre's. Pui són formes diverses de celebrar i de participar del misteri pasqual de Crist, són la penyora més ferma de la victòria sobre la mort.

Escandalosos?

Aquesta antítesi entre la humilitat i la preciositat pot generar un escàndol, és a

dir, una prova per a la nostra fe.

És el que va generar la humilitat de Jesús de Natzaret quan es va presentar a la sinagoga del seu poble, i es trobà amb els seus antics veïns. Com podien acceptar que era «preciós», si coneixien tan bé la seva «humilitat»?

És el que generà encara avui tota la realitat de l'Església en la seva visibilitat històrica. Unes persones, unes institucions, unes regles d'actuació, un pes d'història sobre tot això, les limitacions que cada dia tots aportem... És la humilitat. Però ja deia sant Ireneu que en l'Església, Déu ha posat tota l'acció que porta a la salvació dels homes, i que on hi ha l'Església hi ha l'Esperit Sant, i on hi ha l'Esperit Sant hi ha l'Església i tota gràcia. És la preciositat.

No falten esperits que consideren que els sagraments són quelcom que només és útil per a persones incapaces d'eleva-se a pensaments sublims, o de prendre decisions de relleu en la vida. Per aquests esperits, els sagraments són massa «materials»... Però, com podem desobeir la paraula del Senyor? I, per què hem de repetir en la nostra història la trista experiència de Natzaret? Aquells es quedaren sense els dons preciosos de Crist, precisament perquè no acceptaren la seva realitat humil.

(Publicat en el núm. 615 de C.C. del 4-VII-91)

Lectures bíbliques

Diurne XIV de durant l'any

Lectura primera

Za 9:9-10; 13:1

El teu rei fa la seva entrada muntat humilment en un ase

Lectura de la profecia de Zacaries

El Senyor diu: «Alegra't, ciutat de Sió. Aclama, ciutat de Jerusalem. El teu rei fa la seva entrada. És bo i salvador, muntat humilment en un ase, en un pollí, fill de somera. Bandejarà d'Efraïm els carros de guerra, allunyarà de Jerusalem els cavalls, i els arcs dels guerrers seran bandejats. Adreçarà a tots els pobles paraules de pau, i el seu domini s'estendrà d'un mar a l'altre, des del gran Riu fins a l'extrem del país».

Salm responsorial 144: 1-2, 8-9, 10-11, 13cd-14 (R.: 1)

Us exaltaré, Déu meu i rei meu.
beneiré el vostre nom per sempre.
Us beneiré dia rera dia,
lloaré per sempre el vostre nom.

R. Beneiré el vostre nom per sempre,
Déu meu i rei meu.

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.

El Senyor és bo per a tothom,
estima entrançablement tot el que ell ha creat. R.

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamïn la glòria del vostre Regne
i parlin de la vostra potència. R.

Totes les obres del Senyor són fidels,
les seves obres són obres d'amor.
El Senyor sosté els qui estan a punt de caure,
els qui han ensopegat, ell els redreça. R.

Lectura segona

Rm 8:9, 11-13

Si per l'Esperit feu morir les obres pròpies del cos, viureu

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, vosaltres no viviu segons les mires de la carn sinó segons les de l'Esperit, perquè l'Esperit de Déu habita en vosaltres, i si algú de vosaltres no tingués l'Esperit de Crist, no seria de Crist. I si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell que va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu Esperit, que habita en vosaltres, aquell que va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals. Per tant, ger-

mans, nosaltres tenim un deute, però no amb la carn, que ens obligaria a viure com demana la carn. Perquè si visquéssiu així, moriríeu; en canvi, si per l'Esperit feu morir les obres pròpies de la carn, viureu.

Al·leluia

Cf. Mt 11:25

Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra,
perquè heu revelat als senzills els misteris del Regne.

Evangelí

Mt 11:25-30

Sóc benèvol i humil de cor

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué: «Us enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills tot això, que heu amagat als savis i als entesos. Sí, Pare, així us ha plagut a vós. El Pare ho ha posat tot a les meves mans; fora del Pare, ningú no coneix veritablement el Fill; igualment ningú no coneix veritablement el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar.

Veniu a i tots els qui esteu cansats i afeixugats; jo us faré reposar. Accepteu el meu jou, feu-vos deixebles meus, que jo sóc benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs que tant desitjàveu, perquè el meu jou és suau, i la meva càrrega lleugera».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial II)
Temps de durant l'any
(Salteri: setmana 2)

JULIOL

- 7. Diumenge XIV de durant l'any.** Verd. Lectures: Zacari-
es 9:9-10 / Salm 144 / Romans: 8.9.11-13 / Mateu 11:25-
30. URGELL (ciutat) Blanc. Sant Ot (S).
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Fermí, b. de Pamplona;
Ildi i Edda, bs.; Pelegrí i Germà, mrs.; Santa Edilburga, vg.
Festa Major: a Flaçà, Adrall, Les Franqueses del
Vallès, (barri Bellavista), Maçanet de Cabrenys, Martinet,
Puigcerdà, Roquetes i Sant Fruitós de Bages.
- 8. Dilluns.** Fèria. Verd. Lectures: Osees 2:16.17b-18.21-22
/ Salm 144 / Mateu 9:18-26
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adrià III i Eugeni III,
pps.; Quilià, b.; Procopi, mr.; Auspici, b.; Aquila, mr. Santa
Priscil·la, mr.
Festa Major: a Vilaverd
- 9. Dimarts.** Fèria. Verd. Lectures: Osees 8:4-7.11-13 / Salm
113B / Mateu 9:32-38
ALTRES CELEBRACIONS: Nostra Senyora de la Pau.
Sants, Ciril, b. mr.; Brici, b.; Patermuci, mr.; Zenó, sold. i
comps. mrs.; Santes, Anatòlia, vg. mr.; Verònica de Julia-
ni, franc.; Everilda, vg.
Festa Major: a Arenys de Mar.
- 10. Dimecres.** Fèria. Verd. Lectures: Osees 10:1-3.7-8.12 /
Salm 104 / Mateu 10:1-7
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cristòfol, mr.; Gener,
Fèlix, Silvà, Vidal, Marcià i gms. mrs.; Santes, Rufina i
Segona, vgs. mrs.; Amelberga i Amàlia, vgs.; Amèlia, vda.
Festa Major: a Cuniç, Erill-la-Vall, Lliçà de Vall, Premià
de Mar, Súrria, Toses i Vallfogona de Riucorb.
- 11. Dijous.** Sant Benet, abat, fundador i Patró d'Europa (F)
Blanc. Lectures: Proverbis 2:1-9 / Salm 33 / Mateu 19:27-29
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pius I, p. mr.; Abundi
i Cindeu, prevrs. mrs.; Sabí, cfr.; Gener, mr.; Santes,
Pelàgia, mr.; Olga, reina.
Festa Major: a Lledó d'Empordà i Pallejà.
- 12. Divendres.** Fèria. Verd. Lectures: Osees 14:2-10 / Salm
50 / Mateu 10:16-23
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Gualbert, ab.;
Nabor i Fèlix, mrs.; Jàson, deix. de Jesús; Vivenciol i
Hermàgoras, bs.; Santes, Marciana, vg. mr.; Epifana, mr.
- 13. Dissabte.** Fèria. Verd. Lectures: Isaïes 6:1-8 / Salm 92 /
Mateu 10:24-33. Si es Vol: Sant Enric, emperador (MLI)
Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anacleto, p. mr.; Joel
i Esdras, profets.; Silas, deix. dels Apòstols; Salutari, diaca;
Santes, Sara, vg.; Miropes, mr.
Festa Major: a Calonge de Mar.

Algú truca a la porta, qui l'obrirà?

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Abel havia mort, l'home havia inventat l'anti-vida: el cadàver. Un crit estrident va recórrer la terra, la por, el pànic, el terror havia nascut. Començaria la destrucció total de l'orbe? Rere la geografia i la història, allí on no hi ha ni espai ni temps, on tot és actual i és aquí mateix, Déu, amb la paciència i circumspecció d'un artesà, sostenia amb els seus braços el cos d'Abel i l'anava reconstruint. Recomposava el que havia destruït Caïn, mentre pensava i repensava. En una paraula: decidia i projectava sistemes de salvació, com a Ell li és propi. Allò era la mort humana, introduïda pel mateix home, cosa que Ell mai no havia projectat. Ell, que era Vida, observava perplex la mort i no li plaïa. No li plaïa perquè un cadàver no pot estimar, i a un cadàver no se'l pot estimar. Li calia estar preparat, perquè amb seguretat, al cos d'Abel en seguirien d'altres, estarien destrossats o serien estàtues fredes, immò-

La carn i l'esperit: dos models d'home

(Rm 8:9.11-13)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

L'home atrapat

«Vosaltres no viviu segons les mires de la carn —literalment *no esteu en la carn* (v. 9a). Vet aquí una sorprenent definició paulina de l'home cristià. Per a l'Apòstol, el cristià és el qui ha refusat el model de vida humana atrapada pel propi circuit natural i s'ha deixat endur per Crist cap a l'obertura de la resurrecció. L'home *en la carn* o segons la carn és l'home natural, que comença i acaba la seva pròpia naturalesa. I que naturalment desemboca en la mort: «si visquéssiu així —literalment: *si visquéssiu segons la carn*—, moririeu» (v. 13a). És un dels dos models d'humanitat —de capteniment existencial-humà— que trobem constantment en la nostra experiència. Sant Pau ens el descriu, tot oposant-lo a l'altre model, en els vv. 5-8 d'aquest mateix capítol de la carta als Romans. Aquest model d'humanitat ha estat superat i arraconat per la mort de Jesucrist. Era el model imperant en la humanitat perduda pels viaranys del pecat i que la Llei intentava encarrilar pel camí de l'alliberament. La Llei, però, sols podia fer de senyal de ruta, no tenia cap força per realitzar l'alliberació, no podia salvar ningú, en definitiva (v. 3a). Jesucrist situant-se en l'interior mateix d'aquest model d'humanitat, «Déu enviant el seu propi Fill, esdevingut semblant a un home pecador» —literalment: *en semblança de carn de pecat* (v. 3b)— trenca el circuit del mal que l'ofegava —«i ofert en sacrifici pel pecat, ha condemnat el pecat que hi ha en l'home»— literalment: *condemna el pecat en la carn* (v. 3c)—, saldà el deute que teníem amb la Llei —«perquè la justícia que la Llei exigia es compleixi en nosaltres» (v. 4a) i implantà el nou model d'humanitat «ja no caminem segons la carn sinó segons l'esperit» (v. 4b). L'home atrapat pel pecat-mort ha saltat per damunt del parany de servitud i ara es lliure: a no viu d'acord amb els desigs terrenals sinó d'acord amb els impulsos de l'Esperit.

L'home-de-l'esperit

Aquest és l'altre model d'humanitat. Noteu amb quina agilitat l'Apòstol ens fa passar de l'Esperit de Déu,

l'Esperit de Crist, l'Esperit d'aquell que va ressuscitar Jesús, fins arribar simplement a l'Esperit. L'home perdurable —el model definitiu i complet d'home— és el que viu segons les mires de l'Esperit, simplement perquè l'Esperit de Déu habita en ell (vv. 9 i 11). És justament el que s'ha deixat prendre del tot per la dinàmica del misteri pasqual de Jesucrist. Misteri pasqual que és actiu i actua en tots i cadascun dels moments i de les vicissituds de la seva vida. I no únicament en l'hora de la mort. Ja que és aquesta dinàmica de mort i resurrecció viscuda amb fe, amb esperança i amor i deixant-nos menar per l'Esperit de Crist, el que fa que els nostres actes —la nostra vida, o el nostre *caminar*, en expressió bíblica— siguin cristians i realitzin el nou model d'humanitat que el misteri pasqual comporta. Així ens anem acostant al moment decisiu de recollir plenament el fruit de l'acció de l'Esperit en nosaltres. «Si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell que va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu Esperit que habita en vosaltres, aquell, que va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals» (v. 11).

Alerta amb el dualisme

Aquests dos models d'humanitat —el *natural* i el *cristià*— no divideixen la humanitat en dos bàndols. De fet, cadascú de nosaltres porta en ell els dos models que lluiten entre si per eliminar-se, o el que és encara pitjor, per fondre's, fent-ne sorgir un tercer model que podríem anomenar *cristià-natural-realista*. És en aquesta regió íntima de la nostra existència on es ventila tota la força dialèctica del misteri de mort i resurrecció que l'Esperit ens infon. No podem, doncs, mirar ningú com a pertanyent en exclusiva a un dels dos models. I menys encara com si fos un *naturalista* químicament pur. Fóra una visió hipòcrita de la humanitat, que a mes ens allunyaria d'allò que ha de ser el nostre itinerari fins al final, fins a la mort: la dinàmica de la conversió. Per això l'Apòstol diu als Romans que els qui ens diem cristians, i en som, tenim un deute, que evidentment s'ha de pagar. «Nosaltres tenim un deute, però, no amb la carn —amb els desigs terrenals—, que ens obligaria a viure com demana la carn —sota la fèrula d'aquests desigs—. Perquè, si visquéssiu així, moririeu; en canvi, si per l'Esperit feu morir les obres pròpies de la carn, viureu» (vv. 12-13).

Retrats bíblics intencionats

magnitud excelsa del que faria el seu Fill. Hi hauria perdó i pau a la terra. És clar que com que continuaria la llibertat humana, aquesta sort cauria només a aquells que volguessin acceptar-la.

Déu s'adonà que, mentre projectava aquestes coses, havia recompost el cos d'Abel; que a poc a poc havia anat refent-se i, en estendre els braços, s'havia convertit en una creu immensa. Va convidar el primer home mort a la seva taula, va servir-li un festí. En el plat hi havia pa fet amb les espigues de Caïn i vi dels ceps dels seus pares. I a Abel li va plaure aquell banquet i Déu quedà complagut, i d'ací que decidís que un dia la creu seria una taula, i en ella el pa i el vi serien menjar excels, preparat per a tothom.

I Déu va adormir-se satisfet, tenia en els seus braços el cos d'Abel, somiava que existia una humanitat nova a la qual Ell invitava a uns a caminar i ho feien, a altres a contemplar i romanien atents, altres a evangelitzar i no deixaven de fer-ho, a altres a denunciar i eren audaçs, a altres a arriscar-se i eren màrtirs, tots eren invitats a una festa i eren molts, moltíssims, el qui hi acudien. Aquell somni de Déu era obra d'artífex que creava felicitat, doncs, com tothom sap, Déu mai no somia, tot Ell és creativitat, acció, èxit.